

AREMARK
KOMMUNE

Møteinnkalling

Utvalg:	Formannskap
Møtested:	Kommunestyresalen, Aremark rådhus
Dato:	06.06.2019
Tidspunkt:	17:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til post@aremark.kommune.no
Utvalgssekretær innkaller vararepresentanter.
Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Møtet innledes med besøk av Helene Rødseth, prosjektleder for Haldenkanalen Regionalpark.

Arkitekt Erlend Eng Kristiansen har ordet fra 17:30, og skal orientere om arbeidet med forslaget til kommuneplanens arealdel.

Geir Ragnar Aarbu
Ordfører

Anne Mørk-Tønnesen
Utvalgssekretær

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Unntatt offentlighet
PS 56/19	Godkjenning av innkalling	
PS 57/19	Godkjenning av sakliste	
PS 58/19	Godkjenning av protokoll fra forrige møte	
PS 59/19	Kommuneplanens arealdel - videre prosess etter 1. gangs høring	
PS 60/19	Vertskommuneavtale mellom NAV Halden og NAV Aremark kommuner	
PS 61/19	Aremark kommunes årsregnskap og årsberetning for 2018	
PS 62/19	Regnskapskontroll 2019 - tertialrapport 1/19	
PS 63/19	Finansforvaltningen pr 30.04.19	
PS 64/19	Likviditetsprognose pr 30.04.19	
PS 65/19	Finansiering av påbegynte investeringer videreført fra 2018	
PS 66/19	Finansiering av branntekniske tiltak på kommunale bygg; Fossbykollen, barnehage, svømmehall	
PS 67/19	Møterom Aremark rådhus	
PS 68/19	Oppfølging av renovasjonssaker	
PS 69/19	Nytt kommunenummer fra 01.01.2020	
PS 70/19	Orienteringer	
PS 71/19	Grunngitte spørsmål etter § 20 i reglement for utvalg	
PS 72/19	Forespørsler	

PS 56/19 Godkjenning av innkalling

PS 57/19 Godkjenning av sakliste

PS 58/19 Godkjenning av protokoll fra forrige møte

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	59/19	06.06.2019
Kommunestyret		20.06.2019

Arbeidet med kommuneplanens arealdel - videre prosess etter 1. gangs høring av planforslaget

Vedlegg

Ingen

Saksopplysninger

Kommuneplanens arealdel har vært ute på 1. gangs høring og offentlig ettersyn. I høringsperioden har det kommet innsigelser til planforslaget slik at det ligger ikke til rette for at kommunestyret kan egengodkjenne planen. Denne saken legger ikke opp til en realitetsbehandling av innkomne uttalelser. Det er en omfattende sak og før denne prosessen kommer i gang anser rådmannen at det er behov for en avklaring av hvordan kommunestyret ønsker at videre prosess med planarbeidet gjennomføres. Dette med bakgrunn i den prosessen som har vært gjennomført som en konsekvens av de siste vedtak i kommunen.

Saken om høring av kommuneplanens arealdel ble lagt frem av rådmannen i FS 02.02.19. Etter møtet er følgende protokollført:

PS 13/19 Kommuneplanens arealdel 2019 - 2031 - 1.gangs behandling -

Høring og Offentlig ettersyn

Behandling i Formannskap - 07.02.2019

Rådmannens innstilling:

I medhold av plan- og bygningslovens § 11-14 vedtar formannskapet å legge forslag til kommuneplanens arealdel ut på høring og offentlig ettersyn når plandokumentene er revidert som beskrevet i rådmannens vurdering. Plandokumentene består av plankart datert 19.10.2018, planbestemmelser datert 9.10.2018, og planbeskrivelse datert 16.9.2016.

Ordfører trekker saken for ny saksbehandling.

Vedtak

Ordfører trekker saken for ny saksbehandling.

Denne saken har ikke blitt realitetsbehandlet.

Fra kommunestyret 21.02.19 er protokollen i sak 25/19:

PS 25/19 Opprettelse av Ad Hoc -utvalg

Behandling i Kommunestyret - 21.02.2019

Saken ble satt på sakskartet i møtet. Ad Hoc-utvalget oppnevnes enstemmig av kommunestyret.

Vedtak

Det opprettes et Ad Hoc-utvalg med rådmann Alice Reigstad som sekretær. Ad Hoc-utvalget består av Formannskapetets medlemmer og opprettes som en egen plankomité.

Ad Hoc utvalget fremmet imidlertid et forslag til sak som ble lagt frem for FS 14.03.19 hvor det fremkommer:

Plankomiteen hadde 4. mars 2019 et arbeidsmøte hvor planbeskrivelse, plankart, konsekvensutredning og planbestemmelser ble gjennomgått og revidert. De ble deretter sendt Halden Arkitektkontor AS for ferdigstilling. Det er plankomiteen som innstiller til formannskapet.

Plankomiteens innstilling

I medhold av plan- og bygningslovens § 11-14 vedtar formannskapet å legge forslag til kommuneplanens arealdel ut på høring og offentlig ettersyn. Plandokumentene består av plankart datert 07.03.2019, planbestemmelser datert 04.03.2019, og planbeskrivelse datert 08.03.19.

Protokollen fra formannskapetets behandling 14.03.19 – sak 30/19 lyder:

Plankomiteens innstilling:

I medhold av plan- og bygningslovens § 11-14 vedtar formannskapet å legge forslag til kommuneplanens arealdel ut på høring og offentlig ettersyn. Plandokumentene består av plankart datert 07.03.2019, planbestemmelser datert 04.03.2019, og planbeskrivelse datert 08.03.19.

I behandling av saken ber representantene Alf Ulven (H), Håkon Tolsby (SP), Lars Martin Jæger (H) og Nils Håkon Sandtorp (KRF) ber om at deres habilitet vurderes i sak 30/19 da de er å anse som part i saken. Samtlige representanter erklæres inhabile og vararepresentanter tiltrer Formannskapet.

For Alf Ulven tiltrer Jørgen Grønlund

For Håkon Tolsby tiltrer Anne Berit Sverd

For Lars Martin Jæger tiltrer Øivind Strand

For Nils Håkon Sandtorp tiltrer Stig Aarbu

Fungerende ordfører er erklært inhabil i saken. Representanten Tove Fagerhøi (AP) fungerer som ordfører i saken. Vararepresentant Øivind Strand ber om at hans habilitet vurderes i saken. Et samlet formannskap erklærer representanten som habil.

Fungerende ordfører orienterer Formannskapet om ny informasjon som har tilkommet: Halden arkitektkontor har erklært at de ikke vil stå som ansvarlige for dokumentene så lenge det er innhold i dem som strider mot Plan- og bygningsloven og som de som fagpersoner ikke kan stå inne for.

Representanten Tove Fagerhøi (AP) fremmer forslag om at rådmannens konsekvensutredning også legges ut på høring og at innholdet i planbestemmelsen § 2-3 endres i henhold til anbefaling fra Halden arkitektkontor.

Plankomiteens innstilling, med endringsforslag fra Tove Fagerhøi, ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Innholdet i planbestemmelsen § 2-3 endres i henhold til anbefaling fra Halden arkitektkontor. I medhold av plan- og bygningslovens § 11-14 vedtar formannskapet å legge forslag til kommuneplanens arealdel ut på høring og offentlig ettersyn. Plandokumentene består av plankart datert 07.03.2019, planbestemmelser datert 04.03.2019, konsekvensutredning datert 08.03.2019 og planbeskrivelse datert 08.03.19

Vurdering

Kommunestyrets vedtak om oppnevning av Ad Hoc utvalg tidfester ikke for hvilken periode eller faser dette utvalget skal ivareta planarbeidet. Om det er ment at dette utvalget skal ivareta planarbeidet til det er fattet vedtak om å legge planforslaget ut på høring/offentlig ettersyn eller om det er ment planarbeidet helt til arealdelen er endelig vedtatt fremkommer ikke.

Rådmannen vet det er ønskelig at å komme videre i saken og ber derfor kommunestyret om en avklaring av hvordan det videre planarbeidet skal organiseres.

Rådmannen ser det som utfordrende å få en til en prosess som ivaretar forvaltningsorganets prinsipper og habilitetsspørsmål uten at kommunens fagpersoner er involvert. Rådmannen anbefaler derfor at behandlingen av saken nå går tilbake til rådmannen som da vil benytte kommunens fagpersoner i det videre arbeidet med saksutredninger og legge dette frem for det politiske miljø på vanlig måte og i tråd med god forvaltningsskikk.

Rådmannens innstilling

Kommunestyret ber rådmannen organisere og lede det videre arbeidet med kommuneplanens arealdel og ivareta dette med de fagpersoner som hun finner formålstjenlig i tråd med god forvaltningsskikk.

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	60/19	06.06.2019

Vedlegg

- 1 Utkast til vertskommuneavtale mellom Halden og Aremark

Vertskommuneavtale mellom NAV Halden og NAV Aremark kommuner

Saksopplysninger

Denne saken er utredet etter prinsippet for fullført saksbehandling. Følgende har vært medsaksbehandlere: Karin Oraug, NAV Halden og Christian Gundersen, NAV Aremark

NAV har gjennom de senere årene ført en politikk hvor mye ansvar legges til den enkelte bruker. NAV-systemet er i stor grad digitalisert gjennom selvbetjeningsløsninger. Dette er et ledd i en prosess hvor personalkostnader reduseres og erstattes med digitale løsninger.

NAV Aremark har ikke i tilstrekkelig grad vært deltagende i den nevnte digitaliseringsprosessen som anses nødvendig for å levere tilstrekkelig gode tjenester til innbyggerne i kommunen. Aremark kommune har et svært lite fagmiljø. Per i dag er det kun én kommunalt ansatt ved NAV-kontoret i Aremark. Tjenestetilbudet til brukerne vil bli betydelig bedre ivaretatt i et større fagmiljø som NAV Halden kan tilby.

De statlige oppgavene til NAV Aremark ble sommeren 2018 overført til NAV-kontoret i Halden. Som en direkte konsekvens av dette, er den statlige ansatte ved NAV-kontoret i Aremark overført Halden, med tilhørende lønnsmidler. På bakgrunn av dette, synes det naturlig at også den kommunale delen av NAV Aremark overføres NAV Halden, slik at brukerne av NAV Aremark får en mer strømlinjeformet tjeneste.

Vurdering

Årsaken til overføring av NAV stat er knyttet opp mot innføring av ny IKT-løsning i NAV. Det er påkrevd for alle NAV-kontor å innføre løsningen slik at tjenestene som leveres til innbyggere i Norge gjennom systemet, er kvalitetssikret og tilfredsstillende lovkrav. Systemet vil også medføre et sømløst behandlingsforløp for alle brukere av NAV.

En konsekvens av innføring av nytt IKT-system, er at det ikke lenger er et klart skille mellom NAV stat og NAV kommune. Brukerne behandles nå så langt det er mulig av én saksbehandler uavhengig av om tjenestene er statlige eller kommunale. Brukerne får tjenester av spesialiserte veiledere i forhold til problemstillingen brukerne ønsker bistand til.

De nye løsningene innebærer også et behov for et kompetanseløft, da spesielt på IKT- siden.

Alle brukere av NAV Aremark har allerede fått oppnevnt saksbehandler i Halden. Dette som et resultat av overføringen av de statlige tjenestene fra NAV Aremark til NAV Halden. Erfaringer fra Halden og Aremark, etter omleggingen og innføring av kanalstrategien og timebestilling, er entydig positive.

Nåværende saksbehandler i NAV Aremark kommunale tjenester overføres til Halden, og utfører de oppgaver som NAV er ansvarlig for i Halden. Økonomisk stønad, opplysning, råd og veiledning, herunder økonomisk rådgivning, midlertidig botilbud, individuell plan og kvalifiseringsprogrammet vil være en del av dette. I tillegg vil ordinære arbeidsmarkedsoppgaver og statlige tjenester være en sentral del av arbeidet. Dette vil gi brukerne fra Aremark en kvalitativt bedre tjeneste både faglig og praktisk, da de vil møte et spesialisert fagmiljø med kompetanse og ressurser til å levere gode tjenester tilpasset den enkeltes behov.

NAV Aremark har per i dag ikke nødvendig kompetanse for å etterleve det lovverket krever, eller de ressursene som er påkrevd for å gjennomføre nødvendige kompetansehevingstiltak. IKT- løsningene har ikke den standarden som kreves for å tilfredsstillende behovet for digitaliserte og sømløse tjenester.

Aremark kommune er avhengig av et større kompetanse- og fagmiljø enn det som er tilfellet per i dag. Fagmiljøet er sårbart og dagens krav tilsier at det ikke er tilstrekkelig å være generalist, da oppgavene blir spesialisert og krever spisskompetanse på ulike felt.

For Aremark kommunes del vil det være behov for en betydelig økonomisk investering i nytt IKT-utstyr. NAV sentralt har en klar visjon om å samle NAV-kontorene i Norge i større, robuste enheter. For Østfold, nå Øst-Viken, innebærer dette en satsning på fem regioner. Halden og Aremark defineres som en region. Det innebærer at Aremark ikke vil få støtte fra NAV sentralt til investering i den nødvendige infrastrukturen eller programvaren.

Det er innført en hospiteringsordning hvor saksbehandler ved NAV Aremark deltar i arbeidsteam med NAV Halden. I denne forbindelse er det avdekket et behov for kompetanseheving og tiltak er i iverksatt. Kompetansehevingen er finansiert av NAV Halden.

Driftsøkonomi

Når det gjelder driftsøkonomien, vises det til vedlagte forslag til vertskommuneavtale.

Løsningsalternativer

1. Det inngås vertskommuneavtale mellom Halden og Aremark kommune om felles NAV kontor for kommunene. Samarbeidet er hjemlet i lov om kommuner og fylkeskommuner § 28-1 b, som et administrativt vertskommunesamarbeid, jf. samme lovs § 28 – 1 a til k.

Halden kommune er vertskommune og Aremark kommune er samarbeidskommune. Avtalen er førende for samarbeidet.

2. Det inngås ikke vertskommuneavtale mellom kommunene om et felles NAV kontor. I og med at de statlige oppgavene allerede er overført til NAV Halden, må kommunene utarbeide andre hensiktsmessige samarbeidsformer for å kunne arbeide helhetlig med brukere av både kommunale og statlige tjenester i Aremark kommune.

Med bakgrunn i erfaringer fra andre kommuner som har gjennomført prosesser med å inngå vertskommuneavtaler, vurderes det som faglig riktig og hensiktsmessig å inngå en vertskommuneavtale mellom Halden og Aremark kommuner. NAV Halden overtar ansvaret for de kommunale tjenestene i NAV Aremark. Tjenestene reguleres i tråd med vertskommuneavtalen, som er utarbeidet av NAV Halden og NAV Aremark i fellesskap.

Rådmannens innstilling

1. Rådmannen i Aremark anbefaler at vertskommuneavtale utarbeidet i fellesskap mellom NAV Halden og NAV Aremark kommuner vedtas.
2. Avtalen trer i kraft fra 01.09.19

Utkast per 23.05.19

Vertskommuneavtale mellom Halden og Aremark kommune

1. Grunnlaget for avtalen

Denne avtalen gjelder felles NAV-kontor for kommunene Halden og Aremark. Samarbeidet er hjemlet i lov om kommuner og fylkeskommuner § 28-1 b, som et administrativt vertskommunesamarbeid, jf. samme lov § 28- 1 a til k.

Samarbeidet er etablert etter vedtak i kommunestyrene i **Aremark, sak..... og i Halden....., sak**

Navnet på samarbeidet er NAV Halden Aremark, og trer i kraft **fra**

2. Deltakere og hvem som er vertskommune

Halden kommune (org.nr. 959 159 092) og Aremark kommune (org.nr. 940 875 560).

Halden kommune er vertskommune og Aremark kommune er samarbeidskommune.

3. Formål

NAV Halden Aremark skal utføre de oppgaver som kommunen og det lokale NAV- kontoret er pålagt i lov.

Samarbeidet mellom Halden og Aremark om et felles NAV-kontor skal etablere faglige robuste NAV-tjenester som sikrer en god og bred kompetanse, habilitet og rettsikkerhet i tjenestetilbudet. Samarbeidet skal videre øker kvaliteten og innholdet på sosialtjenestene i Halden og Aremark.

NAV Halden Aremark skal være godt tilgjengelig for brukere, samarbeidspartnere og allmennheten for øvrig.

4. Oppgaver

Vertskommunen skal utføre oppgavene i samsvar med lov om arbeids- og velferdsforvaltningen (heretter forkortet NAV-loven), lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdslovgivningen (heretter forkortet sosialtjenesteloven), lov om introduksjonsordning og norskopplæring for nyankomne innvandrere (heretter kalt introduksjonsloven), lov om kommuner og fylkeskommuner (heretter forkortet kommuneloven), lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (heretter forkortet forvaltningsloven) og for øvrig annet regelverk som gjelder for kommunen.

NAV Halden Aremark skal utføre de oppgaver kommunene er pålagt i sosialtjenesteloven, jf. § 3 i sosialtjenesteloven. Disse oppgavene innbefatter blant annet:

- Opplysning, råd og veiledning, herunder økonomisk rådgivning (§17)
- Økonomisk stønad (§§ 18 og 19)
- Midlertidig botilbud (§ 27)
- Individuell plan (§§ 28 og 33)
- Kvalifiseringsprogrammet (§ 29)

NAV Halden Aremark skal utføre de oppgaver kommunen er pålagt i introduksjonslovens § 3:

- Introduksjonsprogram

NAV Halden Aremark skal, sammen med samarbeidspartene, ha fokus på å bedre levekårene til vanskeligstilte, bidra til sosial og økonomisk trygghet, herunder at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig, og fremme overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet, jf. sosialtjenesteloven § 1 første ledd.

Det er videre et mål med samarbeidet at tjenestemottakerne får et helhetlig og samordnet tjenestetilbud, jf. sosialtjenesteloven § 1 andre ledd.

5. Samarbeidsorgan

Rådmennene i vertskommunen og samarbeidskommunen, samt leder for NAV Halden Aremark, utgjør samarbeidsorganet for et felles NAV-kontor.

Samarbeidsorganet skal løpende evaluere samarbeidet og ved behov ta initiativ til forslag til endringer av vertskommuneavtalen.

6. Oppgaver og kompetanse som blir delegert fra samarbeidskommunen til vertskommunen

6.1 Kompetanse vedrørende sosialtjenesteloven

Kommunestyret i Aremark kommune delegerer oppgaver og kompetanse etter sosialtjenesteloven til rådmannen i Aremark kommune som skal delegere kompetansen videre til rådmannen i Halden kommune. Delegeringen gjelder avgjørelser i enkeltsaker og saker av ikke-prinsipiell betydning, og kompetansen som underinstans i klagesaker.

Rådmannen i vertskommunen kan delegere myndighet etter denne avtalen, inkludert kompetansen som underinstans i klagesaker, til leder for NAV Halden Aremark.

6.2 Kompetanse til å representere samarbeidskommunen overfor staten ved etablering og drift av NAV Halden Aremark

Forholdet mellom staten og Halden kommune som vertskommune er regulert av samarbeidsavtale mellom Halden kommune og Arbeids- og velferdsetaten i **NAV Øst-Viken**.

Vertskommunen har fullmakt til å representere samarbeidskommunen overfor **NAV Øst-Viken** vedrørende den daglige driften av NAV Halden Aremark.

7. Samarbeidskommunens instruksjons- og omgjøringskompetanse overfor vertskommunen

Samarbeidskommunen kan gi vertskommunen instruks om utøving av den delegerte kompetansen i saker som kun gjelder samarbeidskommunen eller personer samarbeidskommunen har ansvar for etter sosialtjenesteloven.

Samarbeidskommunen har kompetanse til å gjøre om vedtak som vertskommunen har fattet, tilsvarende omgjøringskompetansen etter forvaltningsloven § 35 første ledd, jf. kommuneloven § 28-1 b nr. 6.

8. Saksbehandling, underretning, klage mv.

Vertskommunen har det faglige og administrative ansvaret for tjenestene, for at saksbehandlingen er forsvarlig og følger saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven, lov om behandling av personopplysninger (heretter forkortet til personopplysningsloven), lov om arkiv (heretter forkortet til arkivlova) mv.

Samarbeidskommunen kan til enhver tid be om å bli orientert om alle forhold som gjelder vertskommunen sin utøving av den delegerte kompetansen.

Klage på vedtak fattet av vertskommunen følger reglene i kommuneloven § 28-1 f. Når vertskommunen fatter vedtak som kan påklages etter forvaltningslovens § 28 første ledd, er

kommunen som har delegert myndigheten, klageinstans, jf. kommuneloven § 28-1 f nr.1. Vedkommende statlige organ er likevel klageinstans når vedtak er truffet i henhold til myndighet delegert fra et statlig organ, jf. kommuneloven § 28-1 f nr.1.

Administrasjonen i vertskommunen er underinstans etter forvaltningsloven § 33 andre ledd ved behandling av klager etter kommuneloven § 28-1 f nr.1, jf. kommuneloven § 28-1 f nr. 3. Det samme gjelder der det i lov er fastsatt at et statlig organ er klageinstans.

Klageinstansen har ikke omgjøringsrett etter forvaltningsloven § 35 andre og tredje ledd. Statlige klageinstanser kan likevel oppheve vedtak som må anses som ugyldige, jf. kommunelovens § 28-1 f nr. 4.

9. Informasjon og rapporter til samarbeidskommunen

Vertskommunen skal rapportere månedlig økonomisk budsjettforbruk. Videre skal vertskommunen rapportere til samarbeidskommunen om ressursbruk, tjenestekvalitet, resultat av brukerundersøkelser, måloppnåelse og prioriteringer i NAV-tjenestene i forbindelse med budsjettbehandling, tertialrapporter og regnskap/årsrapport. Ved større avvik i budsjettposter som direkte gjelder samarbeidskommunen, for eksempel bruk av økonomisk sosialhjelp, skal lederen av NAV Halden Aremark orientere rådmannen i samarbeidskommunen snarest.

Rapporteringen fra vertskommunen skal gi samarbeidskommunen korrekt grunnlag for rapportering til KOSTRA. Samarbeidskommunen har imidlertid selv ansvar for KOSTRA-rapporteringene.

Statlige tilsynsrapporter skal sendes til samarbeidskommunen.

Tilsynsrapporter, forvaltningsrevisjon med mer skal straks sendes til rådmannen i samarbeidskommunen når dette foreligger.

10. Informasjon til samarbeidsinstanser og samfunnet for øvrig

Lederen for NAV Halden Aremark har ansvaret for at det tverrfaglige samarbeidet med samarbeidskommunen blir utviklet og opprettholdt. Vertskommunen har ansvar for informasjon om NAV-tjenestene til samarbeidsinstanser i samarbeidskommunen og ut mot samfunnet for øvrig.

11. Lovlighetskontroll og kontrollutvalg

Lovlighetskontroll kan skje etter reglene i kommuneloven § 28-1 h, jf. § 59 i kommuneloven.

12. Personalet

De kommunalt ansatte i NAV Aremark blir etter avtale mellom de ansatte, kommunen og fagorganisasjonene overført til vertskommunen. Dette blir regulert som individuelle avtaler med de ansatte. Vertskommunen er arbeidsgiver, og har i tillegg ansettelseskompetanse og ansvaret for personaloppfølging.

Kommunalt ansatte i NAV Halden Aremark følger som hovedregel retningslinjene for ansatte som gjelder i vertskommunen, og skal være like for alle ansatte i NAV Halden Aremark.

Leder av NAV Halden Aremark har ansvaret for å ivareta en likebehandling av ansatte i forhold til budsjettet.

13. Økonomi og regnskap

Vertskommunen har budsjettansvar, ansvar for tilfredsstillende lokaler og for driftsmidler.

Budsjettprosessen skal starte med et møte i samarbeidsorganet for å sikre god informasjonsflyt mellom vertskommunen og samarbeidskommunen. Møtet skal avholdes senest 1. oktober før budsjettåret.

Vertskommunen orienterer samarbeidskommunen om årsbudsjett og økonomiplan. Kommunestyret i vertskommunen vedtar årsbudsjettet og økonomiplanen. Spesifikke budsjettposter for samarbeidskommunen skal likevel behandles og godkjennes av kommunestyret i samarbeidskommunen.

Kommunenes del av driftskostnadene til NAV Halden Aremark blir fordelt mellom kommunene etter innbyggertall i kommunen per 1.januar hvert regnskapsår.

Vertskommunen sender refusjonskrav til samarbeidskommunen.

Andre utgifter knyttet til NAV Halden Aremark, inkludert kostnader til støttetjenester (for eksempel personaladministrasjon, regnskap, revisjon, IKT og lignende) i vertskommunen skal fordeles etter innbyggertall i kommunen pr. 1.januar hvert regnskapsår.

Oppstartskostnader forbundet med fagsystemer ol. skal betales av samarbeidskommunen. Et eventuelt merforbruk på økonomisk sosialhjelp, skal også dekkes av samarbeidskommunen.

Driftskostnader til KOSTRA-tjeneste 281 (økonomisk sosialhjelp) skal dekkes direkte av den enkelte kommune når tiltaket/tjenesten ytes.

Vertskommunen fakturerer a-kontosummer til samarbeidskommunen fire ganger i året. Faktura skal utstedes den 15. i måneden for hvert påbegynte kvartal, og a-kontosummen blir stipulert ut fra forventede driftskostnader for kvartalet. Avregningen skal skje hvert år i forbindelse med regnskapsavslutningen for driftsåret.

Kontrollrutiner og revisjon følger vertskommunen sine rutiner.

14. Lokalisering og organisering

Samarbeidet skal organiseres med egen NAV-leder der styringslinjen skal avtales i samarbeidsavtale mellom vertskommunen og **NAV Øst-Viken**. NAV-lederen har det praktiske ansvaret for å sørge for god kontakt mellom NAV Halden Aremark, vertskommunen og samarbeidskommunen, samt mellom NAV Halden Aremark og brukerne av tjenestene. Arbeidet skal organiseres ut fra kontoret i vertskommunen der alle ansatte skal være lokalisert.

For å sikre tilgjengelighet for brukere av NAV-tjenester, skal samarbeidskommunen for egen regning stille kontor eller møterom til disposisjon når det er hensiktsmessig å ha møte med samarbeidsparter eller klientmøte i samarbeidskommunen.

15. Arkiv

Bestemmelsene i Arkivloven m.fl. legges til grunn.

Aremark har ansvaret for at overføringen av oppgaver dokumenteres i arkivplanen.

Aremark må sette et skarpt periodeskille i sitt arkiv for hva som skal overføres til Halden. Det vil si både i det fysiske og det elektroniske fagsystemet. Det er Aremark kommune som har ansvar for alt arkivmateriale før periodeskillet. Aremark er ansvarlig for at det blir avlevert uttrekk av fagsystemet til IKA Østfold, samt ordne/rydde papirarkiv før overføring til IKA.

Vertskommunen har ansvar for at offentleglova, forvaltningsloven, personopplysningsloven og arkivloven praktiseres i samsvar med gjeldende bestemmelser.

16. Iverksetting og endring

Denne avtalen gjelder fra **2019**

Endringer i avtalen kan gjøres i kommunestyrene dersom kommunene fatter likelydende vedtak. Rådmannen i vertskommunen og rådmann i samarbeidskommunen kan likevel gjøre avtale om tillegg og endringer i denne avtalen så langt tilleggene eller endringene ikke angår minstekravene til samarbeidsavtalen, jf. kommunelovens § 28-1 e, som kommunestyrene selv skal godkjenne.

17. Oppløsning av samarbeidet

Avtalen er ikke tidsavgrenset, men kan sies opp skriftlig med ett års varsel. Avtalen opphører da ved første årsskifte etter at ett år har gått. Rådmannen i Aremark kommune kan likevel trekke tilbake den delegerede kompetansen og avslutte samarbeidet med øyeblikkelig virkning. Kostnader som dette påfører vertskommunen i oppsigelsestiden og ellers etter dette punktet må dekkes av Aremark kommune alene.

Dersom NAV Halden Aremark skulle bli oppløst, og Aremark kommune etablerer tjenesten i egen kommune, skal den ansatte som ble overført fra Aremark kommune til Halden kommune, pr. 00.00.2019, få tilbud om ny ansettelse i Aremark kommune. Stillingen som Aremark kommune gikk inn med ved etableringen av NAV Halden Aremark, skal tilbake til Aremark kommune ved oppløsning av NAV Halden Aremark.

Stillingen som er tilført NAV Halden Aremark, samt verdier og løsøre, skal ved oppløsning av NAV Halden Aremark fordeles etter fordelingsnøkkelen for driften av NAV Halden Aremark, jf. punkt 13 i denne avtalen. Det samme gjelder fremtidige pensjonskostnader, husleie i avtalt leietid, samt andre økonomiske plikter i en eventuell avtalt bindingsperiode.

18. Tvist

Dersom en tvist knyttet til NAV Halden Aremark skulle oppstå mellom Halden kommune og Aremark kommune, skal tvisten søkes løst ved forhandlinger i samarbeidsorganet.

AREMARK
KOMMUNE

Arkiv: 210
Arkivsaksnr: 2019/299-1
Saksbehandler: Mette Eriksen

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	61/19	06.06.2019
Kommunestyret		20.06.2019

Aremark kommunes årsregnskap og årsberetning for 2018

Vedlegg

- 1 Investeringer 2018
- 2 Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet 2018 - Aremark kommune
- 3 Uavhengig revisors beretning 2018
- 4 Oppsummering av utført arbeid for 2018
- 5 Regnskap 2018, revidert
- 6 Årsrapport 2018, 31.03.19

Saksopplysninger

Aremark kommunes regnskap og årsberetning for 2018 har vært gjennom de nødvendige behandlingene både av revisjonen og i kontrollutvalget.

Vurdering

Ut fra de uttalelsene som har kommet som et resultat av behandlingene av revisjonen og i kontrollutvalget innstiller rådmannen på at det fremlagte regnskapet for 2018 fastsettes og at årsberetningen tas til etterretning.

Driftsregnskapet for 2018 er avsluttet i med et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 3 963 655,72 og med et positivt netto driftsresultat på kr 5 660 844,23.

Aremark kommunes investeringsregnskap er avsluttet med et resultat i kr 0,-.

Nedenfor vises en spesifisert oversikt over investeringsutgiftene i 2018:

Aremark bibliotek	126 220,50
Kommunale tomtefelt	182 205,30
Aremark skole	58 050,00
SD-anlegg	160 889,00
Trykkavløp kloakk	1 230 554,60
Trykkavløp vann	412 255,78
Pumpestasjoner	5 895,20
Vannverk	405 021,60
Skodsberg	12 080 883,67
Brann	246 343,50
Egenkapitalinnskudd/aksjer	420 784,00
Startlån formidlingslån/utlån	548 480,00
Udekket 2016 og 2017	10 194 447,79
Avsetning til fond	168 353,02
Sum investeringer	26 240 383,96

Folkehelse

Ingen konsekvens.

Rådmannens innstilling

1. Aremark kommunes årsregnskap for 2018 fastsettes som fremlagt.
2. Aremark kommunes årsberetning for 2018 tas til etterretning.
3. Regnskapsmessig mindreforbruk for 2018, kr 3 963 655,72 avsettes til disposisjonsfond kto 19300.9220.880/2.5950.001 og 15400.9200.880/2.5600.001.

Investeringer 2018

Radetiketter	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Avvik 2018 i kr	Kommentarer
2350 - Aremark bibliotek				
429 - Døgnåpent bibliotek	100 976	0	100 976	Sluttført i 2018.
4322 - Kommunale tomtefelt				
424 - Fladebygrenda tomtefelt	150 917	300 000	-171 583	Prosjektet videreført i 2019.
4331 - Aremark skole				
410 - Aremark skole - rehabilitering	46 440	0	46 440	Sluttført i 2018.
423 - SD-anlegg	130 351	500 000	-369 649	Påbegynt.
431 - Aremark skole - låsesystem	0	110 000	-110 000	Prosjektet videreført i 2019.
4332 - Aremark barnehage				
452 - Brannpålegg barnehagen - vinduer	0	120 000	-120 000	Prosjektet videreført i 2019.
4440 - Vann				
412 - Trykkavløp - vann	412 256	800 000	-387 744	Området vann og avløp må ses i sammenheng.
415 - Vannverk - teknisk anlegg	405 022	0	405 022	Arbeidet pågår videre i 2019.
4441 - Avløp og rensing				
411 - Trykkavløp - kloakk	1 230 555	1 600 000	-369 445	
414 - Pumpestasjoner	5 895	0	5 895	
417 - Skodsberg renseanlegg 2016	7 586 148	8 200 000	-613 852	
418 - Skodsberg renseanlegg - teknisk anlegg	4 494 736	4 500 000	-5 264	
4510 - Brannvesen				
450 - Brannbil 2017	49 925	50 000	-75	
451 - Brann 2018	147 150	0	147 150	Finansert ved tilskudd fra Fylkesmannen
Totalsum	14 760 370	16 180 000	-1 442 130	

Indre Østfold Kontrollutvalgssekretariat IKS

Kommunestyret i Aremark

Deres referanse	Vår referanse	Klassering	Dato
	2019/4484-10-72674/2019-ANIROV	510/118	02.04.2019

Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet for 2018

Som fastsatt i forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner avgir kontrollutvalget uttalelse om årsregnskapet til kommunestyret. Kopi av kontrollutvalgets uttalelse er sendt formannskapet.

Kontrollutvalget har i møte 21.05.09 behandlet årsregnskapet 2018 for Aremark kommune. Til kontrollutvalgets behandling forelå årsregnskapet, rådmannens årsrapport og revisjonsberetningen.

Kontrollutvalget avgir følgende uttalelse til kommunestyret:

- Avleggelsen av årsregnskap, årsrapport og revisjonsberetningen er avlagt rettidig og i samsvar med lov og forskrift.
- Kommunens driftsregnskap 2018 er avlagt med et positivt netto driftsresultat på kr. 5 660 844 og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr. 3 963 656,-. Investeringsregnskapet samlet sett viser sum finansieringsbehov på kr. 26 240 384,-. Investeringsregnskapet er finansiert og avsluttet i balanse.
- Kontrollutvalget merker seg følgende:
 - Kommunens netto driftsresultat utgjør + 5,7 % av driftsinntektene i 2018. TBU har anbefalt nivå på minimum + 2 % over tid, for å opprettholde kommunens formue.
 - Kommunens resultat kan i hovedsak forklares med kraftig innstramming på samtlige områder, samt ufrivillige vakante stillinger.
 - Kommunes virksomheter viser et samlet mindreforbruk på 4,7 millioner.
 - Skatt- og rammetilskudd er ca. 1,6 millioner kroner høyere en budsjett,
 - Kommunens netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter er ved utgangen av året er 113,8 %. Kommunens sentralforbund (KS) har anbefalt at nivået bør ligge < 75%.
 - Kommunens disposisjonsfond er ved årsskifte 1,98 millioner kroner, og ubundne investeringsfond på 0,1 millioner kroner.
- Revisor har avlagt revisjonsberetning datert 15.04.19, og har godkjent regnskapet med to merknader omtalt under *andre forhold*. Følgende to forhold er påpekt:
 1. «Rutiner for budsjettjusteringer og oppfølging av investeringsprosjekter. Administrasjonssjefen har ikke utarbeidet skriftlige rutiner som sikrer betryggende kontroll ved investeringsprosjekter»

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Besøks- og Postadresse: Industriveien 6. 1890 Rakkestad
E-postadresse: iokus@fredrikstad.kommune.no
Mobil: 908 55 384

Org.nr.: 987 424 354
Webadresse: www.iokus.no
Bankkonto: 1050 14 16733

Forholdet er også omtalt i *Revisjonsbrev 1/2019* hvor revisjonen anbefaler at kommunen å følge opp kommunestyrevedtaket om utarbeidelse av en prosjektstyringsmodell. Revisjonen har gitt administrasjonen frist til å svare innen utgangen av mai 2019.

2. «*Offentlige anskaffelser. Revisjonen har konstatert at kommunen har foretatt flere anskaffelser av varer og tjenester uten at det foreligger skriftlige avtaler. Kommunens praksis er etter vår mening i strid med lov om offentlige anskaffelser.*»

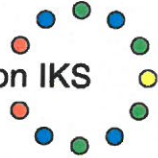
Forholdene over er rapportert til kontrollutvalget i egen kartleggingsrapport.

- Kontrollutvalget har etter forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 8 påsett at det ikke foreligger ytterligere åpne revisjonsmerknader ved årsskiftet 2018/19 enn forhold nevnt ovenfor.
- Kontrollutvalget vedlegger *Revisjonsbrev 1/2019* datert 16.04.19 og revisjonsbrev vedr. *oppsummering av utført arbeid*, datert 08.05.19.
- Kontrollutvalget har ingen ytterligere bemerkning til årsregnskapet 2018 for Aremark kommune og slutter seg til revisors beretning av 15.04.19.

Aremark, 21.05.19

Harald Nilsen
Leder av kontrollutvalget

Kopi:
Formannskapet
Rådmann

Til kommunestyret i Aremark kommune

Kopi:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Rådmann

UAVHENGIG REVISORS BERETNING 2018

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Aremark kommunes årsregnskap som viser kr 97 680 110 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 3 963 656. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2018, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentligste en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Aremark kommune per 31. desember 2018, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Administrasjonssjefen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av tilleggsinformasjon i kommunens årsrapport, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende. Vi henviser for øvrig til avsnitt «Konklusjon om årsberetningen» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Administrasjonssjefens ansvar for årsregnskapet

Administrasjonssjefen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Administrasjonssjefen er også ansvarlig for slik intern kontroll han finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver vises det til:
www.nkrf.no/revisjonsberetninger

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Andre forhold

- Rutiner for budsjettjusteringer og oppfølging av investeringsprosjekter

Administrasjonssjefen har ikke utarbeidet skriftlige rutiner som sikrer betryggende kontroll ved investeringsprosjekter. Dette er hjemlet i § 23 nr 2 i Kommuneloven.

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS

Adresse: Industriveien. 6, 1890 Rakkestad Tlf.: 69 22 31 10
E-post: iokr@fredrikstad.kommune.no Webadresse: www.iokr.no
Bankkontonr.: 1050 13 47294 Organisasjonsnr.: 984 045 840 MVA

- Offentlige anskaffelser

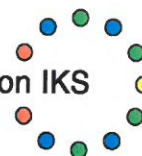
Revisjonen har konstatert at kommunen har foretatt flere anskaffelser av varer og tjenester uten at det foreligger skriftlige avtaler. Kommunens praksis er etter vår mening i strid med lov om offentlige anskaffelser.

Forholdet er rapportert til kontrollutvalget i egen kartleggingsrapport.

Rakkestad, 15.04.2019

Pavel Makarov

for Rita Elnes
Distriktsrevisor

Kontrollutvalget i Aremark kommune
Att: IØKUS IKS
Industriveien 6
1890 RAKKESTAD

Deres referanse	Vår referanse	Klassering	Dato
	2019/3326-8-97495/2019-SABMOU	180/118	08.05.2019

OPPSUMMERING AV UTFØRT ARBEID VED REGNSKAPSAVLEGGELSEN 2018

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS har revidert Aremark kommunes årsregnskap for 2018. Revisjonen er utført i samsvar med god kommunal revisjonsskikk, jf. KL § 78 nr 1, forskrift om revisjon og standarder utarbeidet av Den Norske Revisorforening. Revisjonen er planlagt, gjennomført og rapportert slik lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk krever. Dette revisjonsbrevet vil være en konsentrert oppsummering av revisjonsarbeidet som er utført for regnskapsåret 2018, og resultatet av dette.

Opplysninger over viktige dokumenter ved regnskapsavslutningen i Aremark kommune:

Aremark kommunes årsregnskap er datert 15.02.2019 og er avlagt av rådmann og regnskap- og økonomisjef. Rådmannens årsberetning er datert 31.03.2019. Dokumentet «Uttalelse fra ledelsen» er datert den 05.04.2019. Erklæringen er gitt uten tilleggsopplysninger. Revisors beretning med avsnitt om «Andre forhold» er avgitt 15.04.2019:

Rutiner for budsjettjusteringer og oppfølging av investeringsprosjekter: administrasjonssjefen har ikke utarbeidet skriftlige rutiner som sikrer betryggende kontroll ved investeringsprosjekter. Dette er hjemlet i § 23 nr 2 i Kommuneloven. Forholdet er tatt inn i nummerert brev nr 1.

Offentlige anskaffelser: revisjonen har konstatert at kommunen har foretatt flere anskaffelser av varer og tjenester uten at det foreligger skriftlige avtaler. Kommunens praksis er etter vår mening i strid med lov om offentlige anskaffelser.

Forholdene over er rapportert til kontrollutvalget i egen kartleggingsrapport «Rehabiliteringen av Aremark skole og Skodsberg renseanlegg». Denne ble behandlet i kommunestyret 27.09.18, sak 72/18 og i kommunestyre sak 98/18, 13.12.18. På bakgrunn av kartleggingsrapporten ble det konstatert at Aremark kommune ikke har rutiner for oppfølging av investeringsprosjekter. Aremark kommunes prosjektstyringsmodell skal utarbeides.

Konklusjon av utført revisjonsarbeid i Aremark kommune:

Det vises til vår revisors beretning der det fremgår at årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Aremark kommune per 31. desember 2018, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne dato i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Kommunens økonomiske utvikling:

Driftsregnskapet:

Driftsregnskapet for 2018 viser kr 97 680 110 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 3 963 656.

Til sammenligning hadde kommunen for 2017 kr 100 094 549 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 637 636.

Investeringsregnskapet:

Aremark kommunes investeringsregnskap for 2018 viser et finansieringsbehov på kr 26 240 384 og er avlagt i balanse. Årets investeringer i anleggsmidler er på kr 14 908 319. I 2017 ble investeringsregnskapet avsluttet med et udekket resultat på kr 5 584 019.

Lån:

Aremark kommune har pr. 31.12.2018 en total gjeld knyttet til finansiering av investeringer og videreutlån (startlån) på kr 167 317 731, dette er en økning på kr 22 685 889 fra året før.

Kommentarer til Aremark kommunes årsregnskap for 2018:

Revisjonen har utført løpende revisjonsarbeid i henhold til overordnet revisjonsstrategi for Aremark kommune. Revisor er pålagt å konkludere opp mot påstandene i ISA 315/500.

Det er ikke avdekket vesentlige feil eller mangler som har betydning for vår konklusjon.

Revisjonen har hatt dialog med rådmann, økonomisjef og virksomhetsledere i kommunen gjennom arbeidet med ulike attestasjonsoppdrag, internkontroll og forvaltningsrevisjonsprosjekter.

For regnskapsåret 2018 fremheves følgende:

Investeringsregnskapet

Investeringsprosjekter som er planlagt å gå over flere budsjettår skal tas inn i budsjettet med den del av inntekter, utgifter og finansiering som forventes i det aktuelle budsjettår.

Bevilgninger til resterende del av utgiftene må tas inn i de påfølgende års budsjetter i takt med prosjektets fremdrift. Parallelt med dette skal prosjektet være fullfinansiert før det iverksettes.

Dette medfører en aktiv styring også i investeringsregnskapet, som vil medføre fremlegging av saker for politisk behandling når prosjekter ligger både før og etter planlagt fremdrift i budsjettåret.

Investeringsregnskapet er å betrakte som et regnskap med felles finansiering for alle prosjektene. Manglende finansiering på et prosjekt vil finansieres av prosjektet som ikke fullt ut har benyttet sin budsjettmessige finansiering.

Avdrag på gjeld

Revisjonen har kontrollert kommunens utregning for vekting av avdrag hjemlet i kommunelovens §50 (7) a. Gjenstående nedbetalingstid for kommunens samlede gjeldsbyrde, med unntak av lån for videreutlån og pensjonsforpliktelser, kan ikke overstige den veide levetiden for kommunens anleggsmidler. Utgiftsført ordinære avdrag er på kr 3 869 124 som er mer enn beregnet vektet minimumsgrense. Aremark kommune benytter vektet modellen.

Revisjonen bemerker følgende:

Beregning av minimumsavdraget etter vektingsmodellen etter forrige kommunelov avvikles. Ifølge forenklet modellen skal avdrag beregnes ut fra størrelsen på avskrivninger på varige driftsmidler. På denne måten vil størrelsen på avdraget bedre samsvare med avskrivningene på driftsmidlene som lånene har finansiert. Minimumsavdraget beregnes med utgangspunkt i forholdet mellom lånegjeld pr 01.01. og bokført verdi på varige driftsmidler pr 01.01. Med årets avskrivninger menes det avskrivningene for det året det beregnes minimumsavdrag for.

Konsekvensen av denne metoden er at kravet til minimumsavdrag blir høyere enn tidligere, men at dette vil skape sunnere kommuneøkonomi.

Formidlingslån og mottatte avdrag på disse utlånene holdes utenfor beregningen av minimumsavdragene. Kravet til minimumsavdrag innebærer en betalingsplikt: det er ikke tilstrekkelig å avsette midler i regnskapet tilsvarende minimumsavdraget.

Revisjonen anbefaler å bruke forenklet modellen for beregning av minimumsavdrag i 2019. Ved endring i beregningsmetoden for minimumsavdrag, bør virkningen av dette opplyses i note, jf. KRS nr. 6.

Finansreglement

I Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finans- og gjeldsforvaltning skal kommunestyret selv gi regler for kommunens finans- og gjeldsforvaltning og reglementet skal vedtas minst en gang i hver kommunestyreperiode. Aremark kommune sitt finansreglement ble vedtatt i 2010 og er ikke revidert i innværende kommunestyreperiode.

Revisjonen anbefaler at finansreglementet blir revidert.

Avsetning til og bruk av frie driftsfond

Revisjonen har gjennom sine handlinger vektlagt kontroll av budsjettert bruk av og avsetning til frie fond mot tilsvarende regnskapsposter. Budsjettet er styrende for bruk og avsetning av frie fond i driftsregnskapet. Dette er en årsbestemt bevilgning. Kontrollen er hjemlet i kommunelovens § 47, om budsjettets bindende virkning, jf. Forskrift om årsbudsjett § 6(2). Hvis det viser seg at kommunens drift ikke har behov for disse bevilgningene, bør det legges frem saker for politisk behandling slik at budsjettjusteringer blir gjennomført. Alternativt vil bruken av og avsetningen til frie fond bli gjennomført i regnskapet i henhold til budsjett, slik at dette kommer til uttrykk i kommunens driftsresultat for det aktuelle år. I avlagt årsregnskap for 2018 er det samsvar mellom regulert budsjett og regnskap for bruk/avsetning av frie fond.

Pr. 31.12.2018 har Aremark kommune et disposisjonsfond på kr 1 977 301 og ubundne investeringsfond på kr 100 000.

Selvkost kommunale betalingstjenester

Aremark kommune benytter selvkostmodellen Momentum. Kommunen har vedtatt selvkost på områdene vann og avløp. For renovasjon og slam er det et krav til selvkost hjemlet i lov. Av note 16 fremgår alle selvkosttjenestene, samt plan/byggesak og oppmåling.

Revisjonen har hatt en gjennomgang av kommunens kalkyler med regnskapets direkte og indirekte kostnader.

Lov og forskrift beskriver at kommunen kan fremføre et overskudd fra selvkosttjenesten til et senere år innenfor et 3-5 års perspektiv.

Utgangspunktet for lov og forskrift er at brukerne av tjenesten i kommunen bør bære kostnadene forbundet med tjenestene. Brukerbetalingene kan maksimalt dekke selvkost. Selvkostfondets funksjon er å håndtere svingninger i inntekter og kostnader slik at gebyrene holdes stabile. Brukerne skal kun betale for tjenester de selv har nytte av, og dagens brukere skal ikke i vesentlig grad subsidiere bruken til andre generasjoner.

Aremark kommune har pr. 31.12.2018 fondsavsetninger på området slamtømming på kr 984 879. «Underdekking» på selvkostfondene fremgår på memoriakonto, og pr. 31.12.2018 utgjør dette kr 2 671 102 (vannforsyning, avløp, renovasjon, avløp spredt bebyggelse, feievesen).

Merverdiavgiftskompensasjon og revisjonsrapporter

Revisjonen har kontrollert og attestert på 6 terminer for kompensasjon for merverdiavgift. De feil og mangler som løpende har blitt avdekket, har blitt korrigert. Det er for 2018 mottatt

merverdiavgiftskompensasjon på kr 3 073 098 fra driftsmessige aktiviteter og kr 147 949 fra kommunens investeringer.

Videre ha revisjonen avgitt revisjonsrapporter ihht. ISRS 4400 – Avtalte kontrollhandlinger, om:

- Rapportering av antall personer med psykisk utviklingshemming
- Tilskuddsordning for ressurskrevende tjenester
- Rentekompensasjon for Aremark skole

Noter

Noter er tilleggsopplysninger som skal være med for å utdype, evt. forklare en eller flere poster i regnskapet. I forskrift om årsregnskapet og årsberetning er det satt opp 8 noter som skal følge det avlagte regnskapet. I tillegg er det i KRS nr.6 satt opp ytterligere 15 noter som skal utarbeides hvis de er relevante for kommunen. Kommunen selv kan vurdere om det er behov for ytterligere tilleggsopplysninger i form av noter. Aremark kommune har i sitt årsregnskap for 2018 lagt ved totalt 16 noter.

Rådmannens årsberetning

Revisjonen mottok rådmannens årsberetning 31.03.2019.

Det er utarbeidet en egen standard KRS nr. 6 "Noter og årsberetning". Etter "Forskrift om årsregnskap og årsberetning" skal slike standarder følges og årsregnskapet skal utarbeides i henhold til disse. Kravet om utarbeidelse av årsberetning er direkte hjemlet i kommuneloven § 48 (1), og standarden gir retningslinjer for hvordan denne bør utarbeides og hva som er pliktig informasjon.

Revisjonen har gjennomgått årsberetningen og funnet at denne er konsistent med årsregnskapet.

Revisjonen anbefaler å redegjøre mer i årsberetningen for aktiviteter som knytter seg til kommunens investeringer.

Forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon skal i henhold til kommuneloven kapittel 12 § 78 og forskrift om revisjon av 1. juli 2004, kapittel 3 § 6, utføre forvaltningsrevisjon. Etter forskriftenes § 7 innebærer forvaltningsrevisjon å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger.

I 2018 ble oppfølgingsrapporter for forvaltningsrevisjonsprosjektet «Internkontroll – Helse og omsorg» og «Spesialundervisning» gjennomført. Notat om «PPT-samarbeidet med Halden kommune» er utarbeidet.

Kartleggingsrapport – «rehabiliteringen av Aremark skole og Skodsberg renseanlegg» samt Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2019-2020 ble gjennomført.

Med hilsen

Pavel Makarov

for Rita Elnes
Distriktsrevisor

Sabri Mousa
Sabri Mousa
Revisor

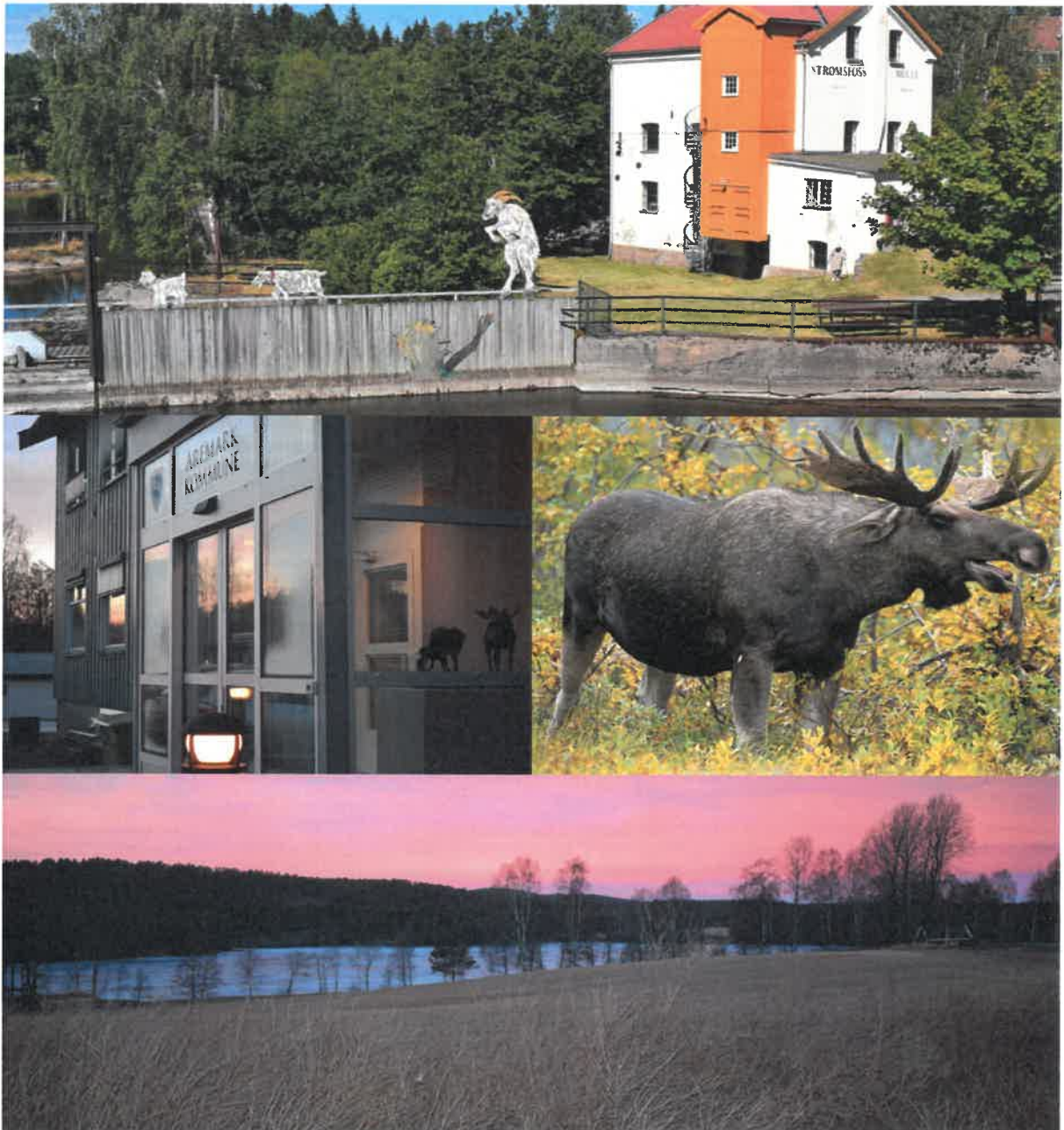
Kopi til eksterne mottakere:
Rådmannen i Aremark

AREMARK KOMMUNE

REGNSKAP 2018

REVIDERT

INNHALDSFORTEGNELSE

	Side
Regnskapsskjema 1 A – driftsregnskapet	2
Regnskapsskjema 1 B – driftsregnskapet	3
Regnskapsskjema 2 A – investeringsregnskapet	4
Regnskapsskjema 2 B – investeringsregnskapet	5
Balanseregnskap	6
Økonomisk oversikt – drift	7
Økonomisk oversikt – investering	8
Noter til årsregnskapet:	
Regnskapsprinsipper	9
Note 1 – Endring i arbeidskapitalen	11
Note 2 – Pensjon	12
Note 3 – Kommunens garantiansvar	13
Note 4 – Fordringer og gjeld til kommunale foretak, bedrifter og samarbeid jf. kommuneloven §§ 11 og 27	13
Note 5 – Aksjer og andeler i varig eie	13
Note 6 – Avsetning og bruk av fond	14
Note 7 – Kapitalkonto	15
Note 8 – Salg av finansielle anleggsmidler	15
Note 9 – Interkommunalt samarbeid etter kommuneloven § 27	15
Note 10 – Anleggsmidler	16
Note 11 – Investeringsoversikt	16
Note 12 – Langsiktig gjeld og avdrag	17
Note 13 – Tidligere endringer i regnskapsprinsipp belastet likviditetsreserve	17
Note 14 – Antall årsverk og ytelser til ledende personer og revisor	17
Note 15 – Hendelser etter balansedagen	17
Note 16 – Selvkostområder	18
Spesifisert balanse	20

1 Aremark kommune - 2018

15.02.2019

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Regnskapsskjema 1A - drift				
Skatt på inntekt og formue	33.280.823,13	34.299.000,00	34.099.000,00	34.123.347,45
Ordinært rammetilskudd	63.218.963,00	61.601.000,00	61.401.000,00	60.596.909,75
Skatt på eiendom	4.963.241,32	4.940.000,00	4.940.000,00	4.952.400,01
Andre direkte eller indirekte skatter	67.583,00	70.000,00	70.000,00	68.668,00
Andre generelle statstilskudd	3.719.571,50	3.270.500,00	3.270.500,00	4.462.423,00
Sum frie disponible inntekter	105.250.181,95	104.180.500,00	103.780.500,00	104.203.748,21
Renteinntekter og utbytte	1.082.664,58	1.837.145,00	1.837.145,00	899.239,86
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Renteutg., provisjoner og andre fin.utg.	3.086.424,16	3.408.378,00	3.408.378,00	2.860.683,31
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Avdrag på lån	3.869.124,00	3.859.000,00	3.859.000,00	3.825.503,00
Netto finansinnt./utg.	-5.872.883,58	-5.430.233,00	-5.430.233,00	-5.786.946,45
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
Til ubundne avsetninger	718.000,00	718.000,00	80.000,00	150.000,00
Til bundne avsetninger	1.815.582,94	243.000,00	243.000,00	1.086.011,91
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	637.636,22	638.000,00	0,00	0,00
Bruk av ubundne avsetninger	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av bundne avsetninger	198.758,21	2.705,00	2.705,00	2.913.759,70
Netto avsetninger	-1.697.188,51	-320.295,00	-320.295,00	1.677.747,79
Overført til investeringsregnskapet	0,00	0,00	0,00	0,00
Til fordeling drift	97.680.109,86	98.429.972,00	98.029.972,00	100.094.549,55
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	93.716.454,14	98.429.972,00	98.029.972,00	99.456.913,33
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	3.963.655,72	0,00	0,00	637.636,22

Regnskapsskjema 1 B - Driftsregnskapet

	Regnskap 2018	Revidert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2017
11 Sentraladministrasjon				
Netto	14 051 920,78	15 983 759,32	16 818 895,00	16 645 740,89
21 Oppvekst og kultur				
Netto	0,00	0,00	0,00	30 688 278,02
22 Barnehage				
Netto	7 529 036,09	7 875 860,06	8 022 837,00	0,00
23 Aremark skole og SFO				
Netto	22 260 151,66	23 515 204,82	23 316 589,00	0,00
31 Barnevern, psykiatri og helse				
Netto	6 864 393,55	6 888 517,39	7 445 100,00	7 364 448,15
32 NAV				
Netto	3 585 059,07	3 528 497,14	3 343 703,00	4 103 228,98
33 Pleie og omsorg				
Netto	31 600 480,90	32 130 531,45	30 256 651,00	31 513 042,98
41 Landbruk-, plan-, miljø- og viltforvaltning				
Netto	2 678 838,77	2 273 695,02	2 017 532,00	2 145 945,93
43 Teknisk				
Netto	7 709 672,45	8 206 178,17	8 940 767,00	8 180 449,74
44 VAR-området				
Netto	-4 466 578,38	-3 595 210,42	-3 636 743,00	-2 920 330,14
45 Brann og feiling				
Netto	1 903 479,25	1 622 939,05	1 504 641,00	1 736 108,78
Netto på rammeområdene	93 716 454,14	98 429 972,00	98 029 972,00	99 456 913,33
Til fordeling drift fra skjema 1A	97 680 109,86	98 429 972,00	98 029 972,00	100 094 549,55
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	-3 963 655,72	0,00	0,00	-637 636,22

1 Aremark kommune - 2018

15.02.2019

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Regnskapsskjema 2A - investering				
Investeringer i anleggsmidler	14.908.319,15	16.375.000,00	38.612.500,00	33.099.811,04
Utlån og forskutteringer	399.493,00	400.000,00	600.000,00	1.996.904,00
Kjøp av aksjer og andeler	420.784,00	350.000,00	350.000,00	378.663,00
Avdrag på lån	148.987,00	450.000,00	300.000,00	178.104,44
Dekning av tidligere års udekket	10.194.447,79	10.194.000,00	0,00	0,00
Avsetninger	168.353,02	100.000,00	0,00	0,00
Årets finansieringsbehov	26.240.383,96	27.869.000,00	39.862.500,00	35.653.482,48
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	24.068.040,72	26.724.000,00	33.910.000,00	25.575.243,90
Inntekter fra salg av anleggsmidler	150.000,00	620.000,00	470.000,00	600.000,00
Tilskudd til investeringer	145.000,00	0,00	0,00	0,00
Kompensasjon for merverdiavgift	147.949,15	195.000,00	5.302.500,00	1.441.150,91
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	662.912,09	330.000,00	180.000,00	318.695,34
Andre inntekter	1.066.482,00	0,00	0,00	1.469.416,00
Sum ekstern finansiering	26.240.383,96	27.869.000,00	39.862.500,00	29.404.506,15
Overført fra driftsregnskapet	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av tidligere års udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av avsetninger	0,00	0,00	0,00	664.957,73
Sum finansiering	26.240.383,96	27.869.000,00	39.862.500,00	30.069.463,88
Udekket/udisponert	0,00	0,00	0,00	-5.584.018,60

Regnskapsskjema 2 B - Investeringsregnskapet

	Regnskap 2018	Revidert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2017
11 Sentraladministrasjon				
1122 - IT - fellessystemer	0,00	0,00	0,00	2 540 114,16
21 Oppvekst og kultur				
2170 - Aremark bibliotek	0,00	0,00	0,00	161 825,00
23 Aremark skole og SFO				
2350 - Aremark bibliotek	126 220,50	0,00	0,00	0,00
33 Pleie og omsorg				
3310 - Fosbykollen sykehjem	0,00	0,00	0,00	115 512,64
43 Teknisk				
4320 - Kommunale boliger	0,00	0,00	0,00	64 805,00
4322 - Kommunale tomtefelt	182 205,30	300 000,00	500 000,00	4 996 384,20
4331 - Aremark skole	218 939,00	762 500,00	1 762 500,00	3 499 497,34
4332 - Aremark barnehage	0,00	150 000,00	15 000 000,00	73 656,75
4337 - Myrland	0,00	0,00	3 750 000,00	0,00
4350 - Parker	0,00	0,00	3 750 000,00	0,00
4370 - Kommunale vegger	0,00	0,00	1 000 000,00	0,00
4371 - Vegbelysning	0,00	0,00	1 250 000,00	0,00
44 VAR-området				
4440 - Vann	817 277,38	800 000,00	1 400 000,00	3 408 783,11
4441 - Avløp og rensing	13 317 333,47	14 300 000,00	10 200 000,00	18 222 950,33
45 Brann og feiing				
4510 - Brann	246 343,50	62 500,00	0,00	15 000,00
Samlede investeringsutgifter	14 908 319,15	16 375 000,00	38 612 500,00	33 098 528,53

Oversikt - balanse

1 Aremark kommune - 2018

15.02.2019

	Regnskap 2018	Regnskap 2017
EIENDELER		
Anleggsmidler	418.704.238,14	398.194.896,48
Herav:		
Faste eiendommer og anlegg	223.959.026,70	217.321.009,95
Utstyr, maskiner og transportmidler	8.452.927,03	9.987.121,03
Utlån	8.575.373,41	9.010.767,50
Konserninterne langsiktige fordringer	0,00	0,00
Aksjer og andeler	5.215.313,00	4.794.529,00
Pensjonsmidler	172.501.598,00	157.081.469,00
Omløpsmidler	35.546.528,27	25.233.098,20
Herav:		
Kortsiktige fordringer	5.640.385,47	6.311.808,40
Konserninterne kortsiktige fordringer	1.348.808,51	1.939.827,75
Premieavvik	6.981.372,80	5.729.805,34
Aksjer og andeler	0,00	0,00
Sertifikater	0,00	0,00
Obligasjoner	0,00	0,00
Derivater	0,00	0,00
Kasse, postgiro, bankinnskudd	21.575.961,49	11.251.656,71
SUM EIENDELER	454.250.766,41	423.427.994,68
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital	68.561.864,59	58.678.719,07
Herav:		
Disposisjonsfond	1.977.301,36	1.259.301,36
Bundne driftsfond	5.140.694,45	3.523.869,72
Ubundne investeringsfond	100.000,00	0,00
Bundne investeringsfond	432.640,27	364.287,25
Regnskapsmessig mindreforbruk	3.963.655,72	637.636,22
Regnskapsmessig merforbruk	0,00	0,00
Udisponert i inv.regnskap	0,00	0,00
Udekket i inv.regnskap	0,00	-10.194.447,79
Kapitalkonto	57.177.149,22	63.317.648,74
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	-229.576,43	-229.576,43
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (inves)	0,00	0,00
Langsiktig gjeld	365.846.624,43	336.560.823,97
Herav:		
Pensjonsforpliktelser	198.528.893,43	191.928.981,97
Ihendehaverobligasjonslån	0,00	0,00
Sertifikatlån	0,00	0,00
Andre lån	167.317.731,00	144.631.842,00
Konsernintern langsiktig gjeld	0,00	0,00
Kortsiktig gjeld	19.842.277,39	28.188.451,64
Herav:		
Kassekredittlån	0,00	0,00
Annen kortsiktig gjeld	19.361.243,20	27.644.871,26
Derivater	0,00	0,00
Konsernintern kortsiktig gjeld	0,00	0,00
Premieavvik	481.034,19	543.580,38
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	454.250.766,41	423.427.994,68
MEMORIAKONTI		
Memoriakonto	6.990.427,87	3.350.277,79
Herav:		
Ubrukte lånemidler	4.319.325,87	1.683.366,59
Ubrukte konserninterne lånemidler	0,00	0,00
Andre memoriakonti	2.671.102,00	1.666.911,20
Motkonto for memoriakontiene	-6.990.427,87	-3.350.277,79

Aremark, 15. februar 2019

Alice Reigstad, Rådmann

Mette Eriksen, Regnskaps- og økonomisjef

Økonomisk oversikt - drift

1 Aremark kommune - 2018

15.02.2019

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	4.129.479,03	4.587.000,00	4.587.000,00	4.471.446,62
Andre salgs- og leieinntekter	18.259.961,40	16.591.400,00	16.791.400,00	16.341.664,97
Overføringer med krav til motytelse	15.426.273,60	6.349.287,00	6.149.287,00	16.322.849,81
Rammetilskudd	63.218.963,00	61.601.000,00	61.401.000,00	60.596.909,75
Andre statlige overføringer	3.719.571,50	3.270.500,00	3.270.500,00	4.462.423,00
Andre overføringer	180.795,29	0,00	0,00	109.426,55
Skatt på inntekt og formue	33.280.823,13	34.299.000,00	34.099.000,00	34.123.347,45
Eiendomsskatt	4.963.241,32	4.940.000,00	4.940.000,00	4.952.400,01
Andre direkte og indirekte skatter	67.583,00	70.000,00	70.000,00	68.668,00
Sum driftsinntekter	143.246.691,27	131.708.187,00	131.308.187,00	141.449.136,16
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	72.122.813,73	69.313.617,40	67.386.226,00	72.007.798,66
Sosiale utgifter	19.261.520,77	20.684.375,60	20.201.767,00	19.504.912,79
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	15.768.965,61	14.128.424,00	14.688.424,00	18.954.674,79
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	17.779.115,27	17.403.059,00	17.153.059,00	17.035.991,60
Overføringer	7.157.029,76	4.562.183,00	6.262.183,00	7.901.907,44
Avskrivninger	8.189.338,00	7.083.634,00	7.083.634,00	7.258.823,00
Fordeelte utgifter	-29.158,68	-14.000,00	-14.000,00	0,00
Sum driftsutgifter	140.249.624,46	133.161.293,00	132.761.293,00	142.664.108,28
Brutto driftsresultat	2.997.066,81	-1.453.106,00	-1.453.106,00	-1.214.972,12
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	1.082.664,58	1.837.145,00	1.837.145,00	899.239,86
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Mottatte avdrag på utlån	434.121,00	150.000,00	150.000,00	217.435,00
Sum eksterne finansinntekter	1.516.785,58	1.987.145,00	1.987.145,00	1.116.674,86
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger	3.086.424,16	3.408.378,00	3.408.378,00	2.860.683,31
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Avdrag på lån	3.869.124,00	3.859.000,00	3.859.000,00	3.825.503,00
Utlån	86.798,00	30.000,00	30.000,00	1.514.451,00
Sum eksterne finansutgifter	7.042.346,16	7.297.378,00	7.297.378,00	8.200.637,31
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-5.525.560,58	-5.310.233,00	-5.310.233,00	-7.083.962,45
Motpost avskrivninger	8.189.338,00	7.083.634,00	7.083.634,00	7.258.823,00
Netto driftsresultat	5.660.844,23	320.295,00	320.295,00	-1.040.111,57
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	637.636,22	638.000,00	0,00	0,00
Bruk av disposisjonsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av bundne fond	198.758,21	2.705,00	2.705,00	2.913.759,70
Sum bruk av avsetninger	836.394,43	640.705,00	2.705,00	2.913.759,70
Overført til investeringsregnskapet	0,00	0,00	0,00	0,00
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til disposisjonsfond	718.000,00	718.000,00	80.000,00	150.000,00
Avsatt til bundne fond	1.815.582,94	243.000,00	243.000,00	1.086.011,91
Sum avsetninger	2.533.582,94	961.000,00	323.000,00	1.236.011,91
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	3.963.655,72	0,00	0,00	637.636,22

Økonomisk oversikt - investering

1 Aremark kommune - 2018

15.02.2019

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Inntekter				
Salg av driftsmidler og fast eiendom	150.000,00	620.000,00	470.000,00	600.000,00
Andre salgsinntekter	1.066.482,00	0,00	0,00	1.469.416,00
Overføringer med krav til motytelse	194.000,00	0,00	0,00	0,00
Kompensasjon for merverdiavgift	147.949,15	195.000,00	5.302.500,00	1.441.150,91
Statlige overføringer	145.000,00	0,00	0,00	0,00
Andre overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00
Renteinntekter og utbytte	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum inntekter	1.703.431,15	815.000,00	5.772.500,00	3.510.566,91
Utgifter				
Lønnsutgifter	275.108,76	0,00	0,00	726.325,64
Sosiale utgifter	117.016,49	0,00	0,00	228.466,69
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	14.335.698,53	16.180.000,00	33.310.000,00	29.695.439,29
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	26.921,22	0,00	0,00	241.849,00
Overføringer	153.574,15	195.000,00	5.302.500,00	2.206.447,91
Renteutgifter og omkostninger	0,00	0,00	0,00	1.282,51
Fordelte utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum utgifter	14.908.319,15	16.375.000,00	38.612.500,00	33.099.811,04
Finansransaksjoner				
Avdrag på lån	148.987,00	450.000,00	300.000,00	178.104,44
Utlån	399.493,00	400.000,00	600.000,00	1.996.904,00
Kjøp av aksjer og andeler	420.784,00	350.000,00	350.000,00	378.663,00
Dekning av tidligere års udekket	10.194.447,79	10.194.000,00	0,00	0,00
Avsatt til ubundne investeringsfond	100.000,00	100.000,00	0,00	0,00
Avsatt til bundne investeringsfond	68.353,02	0,00	0,00	0,00
Sum finansieringstransaksjoner	11.332.064,81	11.494.000,00	1.250.000,00	2.553.671,44
Finansieringsbehov	24.536.952,81	27.054.000,00	34.090.000,00	32.142.915,57
Dekket slik:				
Bruk av lån	24.068.040,72	26.724.000,00	33.910.000,00	25.575.243,90
Salg av aksjer og andeler	0,00	0,00	0,00	0,00
Mottatte avdrag på utlån	468.912,09	330.000,00	180.000,00	318.695,34
Overført fra driftsregnskapet	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av tidligere års udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av disposisjonsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av bundne driftsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av ubundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	664.957,73
Bruk av bundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum finansiering	24.536.952,81	27.054.000,00	34.090.000,00	26.558.896,97
Udekket/udisponert	0,00	0,00	0,00	-5.584.018,60

Regnskapsprinsipper

Regnskapet er utarbeidet i henhold til bestemmelsene i kommuneloven, forskrifter og god kommunal regnskapsskikk.

Regnskapsprinsipper

All tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører Aremark kommunes fremgang av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet. Regnskapsføring av tilgang og bruk av midler bare i balanseregnskapet gjøres ikke.

Alle utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger er regnskapsført brutto. Dette gjelder også interne finansieringstransaksjoner. Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er tatt med i årsregnskapet, enten de er betalt eller ikke. For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Den delen av lånet som ikke er brukt, er registrert som memoriapost.

I den grad enkelte utgifter, utbetalinger, inntekter eller innbetalinger ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et anslått beløp i årsregnskapet.

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler

I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen. Andre eiendeler er omløpsmidler. Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon, samt markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje er omløpsmidler. Andre markedsbaserte verdipapirer er klassifisert som omløpsmidler med mindre kommunen har foretatt investeringen ut fra næringspolitiske eller samfunnsmessige hensyn. I slike tilfeller er verdipapirene klassifisert som anleggsmidler.

Andre fordringer er omløpsmidler dersom disse forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Ellers er de klassifisert som anleggsmidler.

Kommunen følger KRS (F) nr 4 Avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Standarden har særlig betydning for skille mellom vedlikehold og påkostning i forhold til anleggsmidler. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelet kvalitetsnivå utgiftsføres i driftsregnskapet. Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelet utover standarden ved anskaffelsen utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres på anleggsmiddelet i balansen.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i kommunelovens § 50 med unntak av likviditetstrekkrettighet/ likviditetslån jfr kl § 50 nr 5. All annen gjeld er kortsiktig gjeld.

Vurderingsregler

Omløpsmidler er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Utestående fordringer er vurdert til pålydende med fradrag for forventet tap

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene starter året etter at anleggsmidlet er anskaffet / tatt i bruk av virksomheten. Avskrivningsperiodene er i tråd med § 8 i forskrift om årsregnskap og årsberetning.

Vurderingene for eiendeler gjelder tilsvarende for kortsiktig og langsiktig gjeld. Opptakskost utgjør gjeldspostens pålydende i norske kroner på det tidspunkt som gjelden oppstår. Låneomkostninger (gebyrer, provisjoner mv.), samt over- og underkurs er finansutgifter og inntekter.

Selvkostberegninger

Innefor de rammer der selvkost er satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukerbetaling beregner kommunen selvkost etter retningslinjer gitt av Kommunal- og regionaldepartementet i dokument H-2140, januar 2003 og H-3/14, februar 2014.

For de tjenestene kommunen selv har valgt å kreve brukerbetaling etter selvkostprinsippet følges samme retningslinjer.

Mva-plikt og mva-kompensasjon

Kommunen følger reglene mva-loven for de tjenesteområdene som er omfattet av loven. For kommunens øvrige virksomhet krever kommunen mva-kompensasjon. Mottatt kompensasjon for betalt mva er finansiert av kommunen gjennom redusert statstilskudd i inntektssystemet.

For 2010 var det ny føring av momskompensasjon fra investeringer, jf. forskrift om årsregnskap § 3: "For regnskapsåret 2010 skal minimum 20 prosent av merverdiavgiftskompensasjonen fra investeringer overføres til investeringsregnskapet. For 2011 skal minimum 40 prosent overføres, for 2012 minimum 60 prosent og for 2013 minimum 80 prosent. Fra og med regnskapsåret 2014 skal merverdiavgiftskompensasjonen fra investeringer i sin helhet regnes som inntekter knyttet til investeringsprosjekter og føres i investeringsregnskapet, jf. tredje ledd nr. 2."

Balansen

Aremark kommune tok i 2013 bruk av anleggsmodulen i økonomisystemet Visma Enterprise. Dette gjør balansen mer komprimert og det er færre balansekonti.

Endring i regnskapsprinsipp

Fra og med regnskapsåret 2016 er premiefondet i sin helhet ført på ansvar 1191 – premiefond. Endringen har ingen resultateffekt.

Note 1 Endring i arbeidskapital (F § 5 nr 1)

Balanseregnskapet :	31.12.2017	31.12.2018	Endring
2.1 Omløpsmidler	kr 25 233 098	kr 35 546 528	
2.3 Kortsiktig gjeld	kr 28 188 452	kr 19 842 277	
Arbeidskapital	kr (2 955 354)	kr 15 704 251	kr (18 659 605)

Drifts- og investeringsregnskapet :	Beløp	Sum
Anskaffelse av midler :		
Inntekter driftsregnskap	kr 143 246 691	
Inntekter investeringsregnskap	kr 1 703 431	
Innbet.ved eksterne finanstransaksjoner	kr 26 053 739	
Sum anskaffelse av midler	kr 171 003 861	kr 171 003 861
Anvendelse av midler :		
Utgifter driftsregnskap	kr 132 060 286	
Utgifter investeringsregnskap	kr 14 908 319	
Utbetalinger ved eksterne	kr 8 011 610	
Sum anvendelse av midler	kr 154 980 216	kr 154 980 216
Anskaffelse - anvendelse av midler		kr 16 023 646
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)		kr 2 635 959
Endring arbeidskapital i drifts-og investeringsregnskap		kr 18 659 605
Endring arbeidskapital i balansen		kr (18 659 605)
Differanse (forklares nedenfor)		kr (0)

Note 2 Pensjon (F § 5 nr 2)

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsforsikringer for sine ansatte i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK).

Ansatte som er i kommunens tjeneste ved fylte 62 år har også rett til avtalefestet pensjon (AFP) etter bestemte regler. AFP for 62-64 år er ikke fullt forsikringsmessig dekket, og det er heller ikke på annen måte samlet opp fond til dekning av framtidige AFP-pensjoner.

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 13 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet med tilbakeføring igjen neste år/over de neste 7 årene (nytt fra 2015, tidligere hhv 10 og 15 år).

Bestemmelsene innbærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelse er oppført i balansen som hhv anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Nærmere om regnskapstallene

Pensjonsordning	KLP	SPK	SUM	Arb.avg.
PENSJONSKOSTNAD				
Netto pensj.kostn (inkl.adm.) iht.aktuar	7 102 141	1 638 473	8 740 614	1 232 427
- Årets pensjonspremie (jf aktuarberegn.)	9 193 870	1 608 720	10 802 590	1 523 164
= Årets premieavvik	-2 091 729	29 753	-2 061 976	-290 738
Årets betalte pensjonspremie iht.regnsk.	9 227 290	1 608 715	10 836 005	
Årets premieavvik (se spes.nedenfor)	-2 091 729	29 753	-2 061 976	
Resultatført tidl.års premieavvik	-994 825	-84 570	-1 079 395	
= Pensjonskostnad i regnskapet	6 140 736	1 553 898	7 694 634	

Pensjonsordning	KLP	SPK	SUM	Arb.avg.
AKKUMULERT PREMIEAVVIK				
Akkumulert 01.01.	5 021 740	476 407	5 498 147	775 239
+/- Premieavvik for året	2 091 729	29 753	2 121 482	299 130
-/+ Resultatført tidl.års premieavvik	-994 825	-84 570	-1 079 395	-152 195
= Akkumulert premieavvik 31.12. (*1)	6 118 644	421 590	6 540 234	922 174
Herav oppført under omløpsmidler:	6 118 644	-	-	862 729
Herav oppført under kortsiktig gjeld:	-	421 590	-	59 444
				803 285

MIDLER OG FORPLIKTELSER	KLP		SPK		SUM		Netto forplikt.
	Pensj.-midler	Pensj.-forpl.	Pensj.-midler	Pensj.-forpl.	Pensj.-midler	Pensj.-forpl.	
Faktisk (akt.beregn.full amort) 31.12.	155 997 628	-171 866 023	16 503 970	-23 446 527	172 501 598	-195 312 550	-22 810 952
Iht regnskap pr 31.12.	155 997 628	-171 866 023	16 503 970	-23 446 527	172 501 598	-195 312 550	-22 810 952
= Gjenstående amortisering / estimatavvik pr. 31.12	-	-	-	-	-	-	-
Arbeidsg.avg.av nto pensj.forpl. 31.12. ¹⁾							-3 216 344

FORUTSETNINGER	KLP	SPK
Forventet avkastn.pensjonsmidler (§ 13-5 F)	4,50 %	4,20 %
Diskonteringsrente (§ 13-5 E)	4,00 %	4,00 %
Forventet årlig lønnsvekst (§ 13-5 B)	2,97 %	2,97 %
Forventet årlig G- og pensjonsreg. (§ 13-5 D)	2,97 %	2,97 %
Årlig vekst i pensjonsreguleringen	2,20 %	
Forholdstallet fra KMD	1,00 %	

Note 3 Kommunens garantiansvar (F § 5 nr 3)

Gitt overfor - navn	Adresse	Beløp pr. 31.12.		Utløper dato
		2018	2017	
Aremark menighetsråd		kr 4 080 000	kr 4 200 000	2052
Aremark menighetsråd		kr 1 460 520	kr 1 500 000	2055
Sum garantiansvar		kr 5 540 520	kr 5 700 000	

Innbefatter alle garantier kommunen har gitt, inkl. garantier gitt for øvrige regnskapsenheter i kommunen som kommunale foretak og interkommunale samarbeid. Garantier gitt overfor ansatte, sosialklienter etc. skal også opplyses.

Note 4 Fordringer og gjeld til kommunale foretak, bedrifter og samarbeid jf kommuneloven §§ 11 og 27 (F § 5 nr 4)

Aremark kommune har ikke krav eller gjeld til kommunale/fylkeskommunale foretak eller interkommunalt/fylkeskommunalt samarbeid

Note 5 Aksjer og andeler i varig eie (F § 5 nr 5)

Selskapets navn	Antall aksjer/aksjer	Eventuell markedsverdi	Balanseført verdi 31.12.2018	Balanseført verdi 31.12.2017
Egenkapitalinskudd KLP			kr 4 113 337	kr 3 692 553
Haldenvassdragets kanalselskap			kr 36 496	kr 36 496
Opplev grenseland	100		kr 22 000	kr 22 000
Havass Skog BA			kr -	kr -
Studensamfundets hus	3		kr 300	kr 300
A/L Biblioteksentralen	1		kr 300	kr 300
Østfold Energiverk	1000		kr 1 000 000	kr 1 000 000
Rakkestad Flyplass	1		kr 10 000	kr 10 000
Alarmsentralen Brann ØST	274		kr 32 880	kr 32 880
Sum			kr 5 215 313	kr 4 794 529

Note 6 - Avsetning og bruk av fond

Jfr. forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner §5 nr. 6

Bundne driftsfond - kap. 251	2018	2017
Beholdning pr.01.01	3 523 869,72	5 351 617,51
Bruk av bundne driftsfond i driftsregnskapet	198 758,21	2 913 759,70
Avsetning til bundne driftsfond	1 815 582,94	1 086 011,91
Beholdning pr. 31.12	5 140 694,45	3 523 869,72

Ubundne investeringsfond - kap. 253	2018	2017
Beholdning pr.01.01	0,00	664 957,73
Bruk av ubundne investeringsfond i investeringsregnskapet	0,00	664 957,73
Avsetning til ubundne investeringsfond	100 000,00	0,00
Beholdning pr. 31.12	100 000,00	0,00

Bundne investeringsfond - kap. 255	2018	2017
Beholdning pr.01.01	364 287,25	364 287,25
Bruk av bundne investeringsfond i investeringsregnskapet	0,00	0,00
Avsetning til bundne investeringsfond	68 353,02	0,00
Beholdning pr. 31.12	432 640,27	364 287,25

Disposisjonsfond - kap. 256	2018	2017
Beholdning pr.01.01	1 259 301,36	1 109 301,36
Bruk av disposisjonsfond i investeringsregnskapet	0,00	0,00
Bruk av disposisjonsfond i driftsregnskapet	0,00	0,00
Avsetning til disposisjonsfond	718 000,00	150 000,00
Beholdning pr. 31.12	1 977 301,36	1 259 301,36

Samlet avsetning og bruk av fond i året	2018	2017
Beholdning pr.01.01	5 147 458,33	7 490 163,85
Avsetninger	2 701 935,96	1 236 011,91
Bruk av avsetninger	198 758,21	3 578 717,43
Netto avsetninger (Negativt tall betyr netto forbruk)	2 503 177,75	-2 342 705,52
Beholdning pr. 31.12	7 650 636,08	5 147 458,33

Note 7 Kapitalkonto (F § 5 nr 7)

	DEBET		KREDIT
Saldo 1.1. (underskudd i kapital)	0,00	Saldo 1.1. (kapital)	63 317 648,74
Debetposter i året:		Kreditposter i året:	
Salg av fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	544 000,00	Aktivering fast eiendom og anlegg	13 464 596,76
Avskrivning: Eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	8 189 338,00	Oppskrivning fast eiendom/anlegg	0,00
Nedskrivning: Eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	0,00	Aktivering utstyr, maskiner og transportmidler	372 564,00
Salg aksjer/andeler	0,00	Kjøp av aksjer/andeler	0,00
Nedskrivning aksjer/andeler	0,00	Oppskrivning av aksjer/andeler	0,00
Redusert egenkapitalinnskudd KLP	0,00		
Avdrag på sosiale utlån	74 758,00	Utlån - sosiale utlån	86 798,00
Avdrag på andre utlån - driftsregnsk.	359 363,00	Utlån - driftsregnskapet	0,00
Avdrag på utlån - investeringsregnsk.	468 912,00	Utlån - investeringsregnskapet	399 493,00
Avskrivning på sosiale utlån	18 652,00	Avdrag på eksterne lån	4 018 111,00
Avskrivning på utlån - inv.regnsk.	0,00		
Bruk av lånemidler	24 068 040,72	Aktivert egenkapitalinnskudd KLP	420 784,00
Endring pensjonsforpliktelser SPK	0,00	Endring pensjonsforpliktelser SPK	1 206 642,72
Endring pensjonsforpliktelser KLP	7 806 554,18		
Endring pensjonsmidler (reduksjon)		Endring pensjonsmidler KLP	16 048 198,00
Endring pensjonsmidler SPK	628 069,00	Endring pensjonsmidler SPK	
Urealisert kurstap utenlandslån	0,00	Urealisert kursgevinst utenl.lån	0,00
Balanse 31.12. (kapital)	57 177 149,22	Balanse 31.12. (underskudd i kapital)	0,00
	99 334 836,12		99 334 836,12

Note 8 Salg av finansielle anleggsmidler (F § 5 nr 8)

Ved salg av kommunens aksjer klassifisert som anleggsmidler er en andel av salgsinntekten regnet som avkastning på innskutt kapital og inntektsført som løpende inntekt i driftsregnskapet.

Det har ikke vært salg av finansielle anleggsmidler i 2018.

Note 9 Interkommunalt samarbeid etter kommuneloven § 27 (F § 12 nr 3)

Regnskap for interkommunale samarbeid etter kommuneloven § 27 skal inngå i årsregnskapet til den kommunen hvor samarbeidet har sitt hovedkontor.

Aremark kommune er ikke med i samarbeid som har sitt hovedkontor i kommunen.

Note 10 Anleggsmidler

	EDB-utstyr, kontor-maskiner	Anleggs- maskiner mv.	Brannbiler, tekniske anlegg	Boliger, skoler, veier	Adm.bygg, sykehjem mv.	Ikke avskrivbare anleggsmidler	SUM
Bokført verdi pr. 01.01.18	2 870 303	6 129 163	18 297 855	153 001 122	35 596 171	11 413 517	227 308 131
Årets tilgang	0	310 158	5 130 997	8 236 300	0	159 705	13 837 160
Årets avgang	0	0	-350 000	0	0	0	-350 000
Delsalg i året	0	0	0	0	0	-193 917	-193 917
	2 870 303	6 439 321	23 078 852	161 237 422	35 596 171	11 379 305	240 601 374
Årets avskrivninger	672 735	809 172	1 190 154	4 506 683	1 010 594	0	8 189 338
Årets nedskrivninger	0	0	0	0	0	83	83
Årets reverserte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Bokført verdi pr. 31.12.	2 197 568	5 630 149	21 888 698	156 730 739	34 585 577	11 379 222	232 411 953
Økonomisk levetid Avskrivningsplan	5 år Lineær	10 år Lineær	20 år Lineær	40 år Lineær	50 år Lineær		

Årets tilgang er bokført med kr 13 837 160. Regnskapsskjema 2A viser investering i anleggsmidler på kr 14 908 319. Differansen skyldes videresalg av avløpspumper.

Note 11 Investeringsoversikt

Prosjekt	Vedtatt budsjett	Medgått pr. 31.12.2017	Medgått 2018	Medgått pr. 31.12.2018	Gjenstår av bevilgning
Aremark bibliotek - døgnåpent	250 000	161 825	126 221	288 046	-38 046
SD-anlegg	625 000	118 952	160 889	279 841	345 159
Aremark skole - rehabilitering	43 687 500	49 159 602	58 050	49 217 652	-5 530 152
Brannbil	62 500	15 000	62 406	77 406	-14 906
Brann 2018	0	0	183 938	183 938	-183 938
Kommunale tomter - Fladeby 2	5 500 000	4 996 384	182 205	5 178 589	321 411
Vannforsyning	25 800 000	26 478 311	817 277	27 295 588	-1 495 588
<i>Herav:</i>					
Trykkavløp vann			412 256		
Vannverk -Teknisk anlegg			405 022		
Avløp	53 470 000	49 772 205	13 317 333	63 089 538	-9 619 538
<i>Herav:</i>					
Trykkavløp			1 230 555		
Pumpestasjoner			5 895		
Renseanlegg - bygning			7 586 148		
Renseanlegg - teknisk anlegg			4 494 736		
	129 145 000	130 540 454	14 908 319	145 322 553	-16 177 553

Note 12 Langsiktig gjeld og avdrag

Kommunen beregner minste tillatte avdrag jf kommuneloven § 50 nr 7, ved å vekte gjenværende levetid på driftsmidler ifht. bokført verdi.

Utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet vedr. investeringslån	kr	3 869 124,00
Minste tillatte avdrag beregnet ut fra vektet gjenværende levetid	kr	3 858 771,00
Avvik (*1)	kr	10 353,00

Fordeling av kommunens langsiktige gjeld på ulike områder	31.12.2018	31.12.2017
Lån til selvkostområdene i kommunen (bruk av lån) <i>Vann - og avløpssektoren</i> <i>Andre selvkostområder</i>	74 974 996	62 888 217
Lån til kirkelige formål	0	0
Startlån og formidlingslån	4 301 905	4 450 892
Andre utlån	0	0
Ubrukte lånemidler startlån og formidlingslån	713 017	1 112 510
Ubrukte lånemidler investeringslån	3 606 309	570 857
L-gjeld på kommunens øvrige tjenesteområder	83 718 264	75 609 366
Kommunens totalte langsiktige gjeld	167 314 491	144 631 842

Note 13 Tidligere endringer i regnskapsprinsipp belastet likv.reserve

Endring i regnskapsprinsipp som følge av regelendring og presisering fra departementet er gjennomført fra 1993 til i dag ved direkte bokføring mot egenkapitalen (likviditetsreserven). Slike utgiftsøkninger er ikke kompensert ved økte overføringer fra staten. Oppstillingen nedenfor viser de beløp kommunen har ført som endring i regnskapsprinsipp.

	År	Utgift	Inntekt
Utbetalte feriepenge	1993	1 763 251	
Feriepenge til landbrukskontoret ved overtakelse	1994	23 477	
Påløpte renter	2001	416 214	
Kompensasjon for mva	2001		669 365
Ressurskrevende brukere	2008		1 304 000
Sum		2 202 941	1 973 365

Bokført på konto for endring regnskapsprinsipp kto 2.5810 - kr 229 576,43

Forskrift om årsregnskap og årsberetning er endret, slik at likviditetsreserven er avvirket i 2009. Virkningen av tidligere års endringer i regnskapsprinsipp skal skilles ut og føres mot egne konti under egenkapitalen for endringer i regnskapsprinsipp.

Note 14 Antall årsverk og ytelser til ledende personer og revisor

Årsverk

Antall årsverk i kommunen var i 2017 ca 114, fordelt på ca 178 personer.

Ytelser til ledende personer	2018	2017
Administrasjonssjef	kr 774 440	kr 1 239 806
Ordfører	kr 761 454	kr 743 681

Ytelser som er oppgitt er lønn, honorarer mv. ihht LT-kode 111A.

Grunnet nyansettelse er ytelsene til administrasjonssjef i 2018 basert på kontantytelser utbetalt fra tiltredelsesdato 07.02.2018.

Godtgjørelse til Indre Østfold kommunerevisjon

Samlede godtgjørelser til Indre Østfold kommunerevisjon utgjør for 2018 kr 433 016. Herav er kr 299 016 godtgjørelse for revisjon som omfatter regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, selskapskontroll og diverse attestasjonsoppdrag. Resterende kr 134 000 er godtgjørelse for revisjonsrapporter bestilt av kontrollutvalg og

Note 15 Hendelser etter balansedato 31.12.2018

Det er ingen kjente hendelser etter balansedato som har påvirkning på Aremark kommunes regnskap.

Gebyrfinansierte selvkosttjenester

Etterkalkyle 2018

Aremark kommune har utarbeidet etterkalkyle for betalingstjenester i henhold til Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester (H-3/14, KMD, feb. 2014). Kommunen benytter selvkostmodellen Momentum Selvkost Kommune.

Selvkost innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. For å kontrollere at dette ikke skjer må kommunen, etter hvert regnskapsår, utarbeide en selvkostkalkyle som viser selvkostregnskapet for det enkelte gebyrområdet. Elementene i en selvkostkalkyle avviker fra kommunens ordinære driftsregnskap på enkelte områder og de to regnskapene vil, som eksemplet under viser, ikke være direkte sammenlignbare.

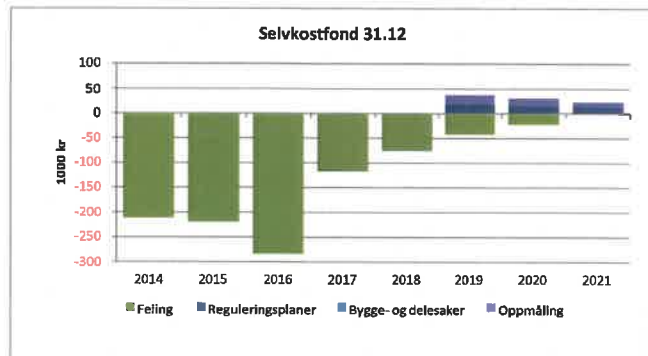
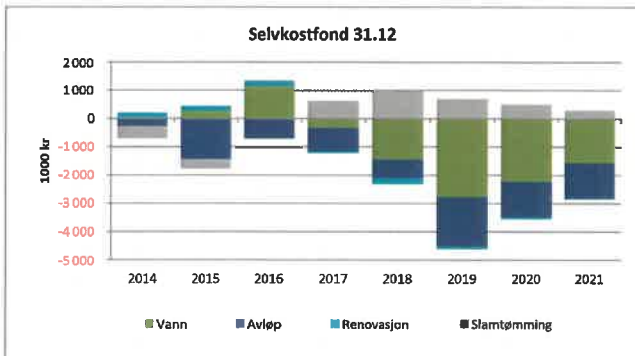
Forskjeller mellom kommunens regnskap og selvkostregnskapet	Regnskapsresultat	Selvkostkalkyle
Gebyrinntekter	8 800 000	8 800 000
Øvrige driftsinntekter	20 000	20 000
Driftsinntekter	8 820 000	8 820 000
Direkte driftsutgifter	5 700 000	5 700 000
Avskrivningskostnad	1 750 000	1 580 000
Kalkulatorisk rente	0	1 140 000
Indirekte driftsutgifter (netto)	0	240 000
Driftskostnader	7 450 000	8 660 000
Resultat	1 370 000	160 000

I selvkostkalkylen inngår regnskapsmessige driftsinntekter, driftsutgifter eksklusiv regnskapsmessige avskrivninger, kalkulatoriske avskrivninger og rentekostnader, samt indirekte driftsutgifter (administrasjonsutgifter).

Ved beregning av kalkulatoriske avskrivninger skal det i selvkostberegningene gjøres fratrukk av fremmedfinansiering. Kalkulatorisk rentekostnad inngår ikke i kommunens driftsregnskap, men representerer en alternativ avkastning kommunen går glipp av ved at kapital er bundet i anleggsmidler. Den kalkulatoriske rentekostnaden beregnes med utgangspunkt i anleggsmidlenes restavskrivningsverdi og en kalkylerente. Kalkylerenten er årsgjennomsnittet av 5-årig SWAP-rente + 1/2 %-poeng. I 2018 var denne lik 2,370 %.

Retningslinjene fastsetter regler for henføring av relevante administrasjonsutgifter som kan inngå i selvkostgrunnlaget. Videre er det bestemt at eventuelle overskudd skal avsettes til bundne selvkostfond. Et overskudd fra et enkelt år skal tilbakeføres til brukerne i form av lavere gebyrer i løpet av en femårsperiode. En generasjon brukere skal ikke subsidiere neste generasjon, eller omvendt. Kostnadene ved tjenestene som ytes i dag skal dekkes av de brukerne som drar nytte av tjenesten. Dette innebærer at dersom kommunen har overskudd som er eldre enn fire år, må dette i sin helhet gå til reduksjon av gebyrene det kommende budsjettåret. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2018 i sin helhet være disponert innen 2023.

I tillegg til å utarbeide en etterkalkyle for hver betalingstjeneste må kommunen også utarbeide forkalkyler i forkant av budsjettåret for å estimere drifts- og kapitalkostnader for neste økonomiplanperiode. Forkalkylerne gir grunnlaget for kommunens gebyrsatser. Ved budsjettering er det en rekke usikre faktorer, herunder fremtidig kalkylerente, utvikling av antall brukere og generell etterspørsel. I tillegg til å overholde generasjonsprinsippet bør kommunen ha målsetning om minst mulig svingninger i de kommunale gebyrene.

Samlet etterkalkyle 2018

Etterkalkylene for 2018 er basert på regnskap datert 13. februar 2019.

Etterkalkyle selvkost 2018	Vann	Avløp	Renovasjon	Slam- tømming	Totalt
Gebyrinntekter	2 159 149	5 685 379	2 271 806	1 770 559	11 886 893
Øvrige driftsinntekter	19 425	26 061	0	16 235	61 721
Driftsinntekter	2 178 574	5 711 440	2 271 806	1 786 794	11 948 614
Direkte driftsutgifter	1 579 994	2 498 919	2 164 980	1 288 610	7 532 503
Avskrivningskostnad	827 232	1 541 974	32 693	0	2 401 899
Kalkulatorisk rente (2,37 %)	652 730	1 230 255	14 334	0	1 897 319
Indirekte netto driftsutgifter	209 635	245 821	213 914	170 314	839 684
Driftskostnader	3 269 591	5 516 969	2 425 921	1 458 924	12 671 405
Resultat	-1 091 017	194 471	-154 115	327 870	-722 791
Kostnadsdekning i %	66,6 %	103,5 %	93,6 %	122,5 %	94,3 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd 01.01	-319 012	-849 621	-47 519	638 003	-578 149
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-1 091 017	194 471	-154 115	327 870	-722 791
+/- Kalkulert renteinntekt/-kostnad selvkostfond (2,37 %)	-20 489	-17 832	-2 952	19 006	-22 267
Selvkostfond/fremførbart underskudd 31.12	-1 430 518	-672 982	-204 587	984 879	-1 323 208

Etterkalkyle selvkost 2018	Feiing	Reguleringsp laner	Bygge- og delesaker	Oppmåling	Totalt
Gebyrinntekter	799 569	0	389 548	129 271	1 318 388
Øvrige driftsinntekter	0	405	0	17 150	17 555
Driftsinntekter	799 569	405	389 548	146 421	1 335 943
Direkte driftsutgifter	624 081	57 167	466 219	790 960	1 938 427
Indirekte netto driftsutgifter	132 155	5 998	47 051	32 610	217 814
Driftskostnader	756 236	63 165	513 270	823 570	2 156 241
+ Tilskudd/subsidiering	0	62 760	123 722	677 149	863 631
Resultat	43 333	0	0	0	43 333
Kostnadsdekning i %	105,7 %	0,6 %	75,9 %	17,8 %	62,0 %
Fremførbart underskudd 01.01	-115 738	-1	0	0	-115 739
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	43 333	0	0	0	43 333
+/- Kalkulert renteinntekt/-kostnad selvkostfond (2,37 %)	-2 229	0	0	0	-2 229
Fremførbart underskudd 31.12	-74 634	-1	0	0	-74 635

Etterkalkyle selvkost 2018	Spredt avløp				Totalt
Gebyrinntekter	95 100	0	0	0	95 100
Driftsinntekter	95 100	0	0	0	95 100
Direkte driftsutgifter	93 000	0	0	0	93 000
Indirekte netto driftsutgifter	3 363	0	0	0	3 363
Driftskostnader	96 363	0	0	0	96 363
Resultat	-1 263	0	0	0	-1 263
Kostnadsdekning i %	98,7 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	98,7 %
Fremførbart underskudd 01.01	-280 456	0	0	0	-280 456
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-1 263	0	0	0	-1 263
+/- Kalkulert renteinntekt/-kostnad selvkostfond (2,37 %)	-6 662	0	0	0	-6 662
Fremførbart underskudd 31.12	-288 381	0	0	0	-288 381

Etterkalkylen for 2018 er utarbeidet i samarbeid med EnviDan Momentum AS som har mer enn 15 års erfaring med selvkostproblematikk og bred erfaring rundt alle problemstillinger knyttet til selvkost. Selvkostmodellen Momentum Selvkost Kommune benyttes av flere enn 280 norske kommuner

Balanse pr 31.12.18

1 Aremark kommune (2018) - År/Periode 2018 1 - 12

15.02.2019

	Regnskap 2018	Regnskap 2017
Art (5): 21000		
21000010 Kasse	11.925,00	5.146,00
21000020 Kasse Furulund bad	500,00	500,00
21000030 Kasse Bruktstua	1.437,00	1.437,00
21000040 Kasse Aremark Ungdomsklubb	3.166,00	625,00
21000050 Kasse Fosbykollen	1.000,00	1.000,00
Sum art (5): 21000	18.028,00	8.708,00
Art (5): 21020		
21020010 Marker Sparebank 1050.07.01329	14.482.625,20	782.496,39
21020011 Marker Sparebank 1050.15.17319	22.432,93	22.432,93
21020012 Marker Sparebank 1050.19.14105 - OCR Proccasso	181.084,83	16.362,12
21020013 Marker Sparebank 1050.16.32940 - OCR	176.705,00	170.527,51
21020014 Marker Sparbank 1050.07.02406	52.339,63	33.229,50
21020015 Marker Sparebank 1050.19.14172 - Bruktstua	466.846,51	305.993,01
21020016 Marker Sparebank 1050.19.14180 - Kantine	322.870,80	172.747,56
21020020 Marker Sparebank 1050.09.30778	274.832,46	274.832,46
21020025 Marker Sparebank 1050.19.14202- Renter	441.558,64	343.680,59
21020030 Marker Sparebank 1050.14.11405 - Helsestasjon bankterminal	66.388,00	43.708,00
21020035 Marker SParebank 1050.19.14121 - Strømsfoss Mølle	9.928,10	0,00
21020040 Marker Sparebank 1050.15.17416 - remittering	677.908,40	-41.625,40
21020060 Berg Sparebank 1105.12.02424	96.552,86	95.472,58
21020061 Berg Sparebank 1105.27.66224 - næringsfond	57.352,01	56.710,33
21020070 Eidsberg Sparebank 1020.26.24052	144.932,32	144.197,33
21020080 Halden Sparebank 1030.11.83041	158.779,69	158.550,69
21020090 KLP-banken 8317.15.79883	46.190,50	46.098,50
21020100 Marker Sparebank 1050.09.30751 - fond	2.499,42	3.802.499,42
21020110 Marker Sparebank 1050.09.31634 - næringsfond	1.351.694,19	2.151.694,19
Sum art (5): 21020	19.033.521,49	8.579.607,71
Art (5): 21098		
21098010 Marker Sparebank 1050.09.30794 - skattetrekk	2.524.412,00	2.663.341,00
Sum art (5): 21098	2.524.412,00	2.663.341,00
Art (5): 21310		
21310010 Refusjon staten	3.758.088,00	3.300.556,60
21310015 Refusjon sykerpenger NAV	632.323,00	331.715,00
21310020 Momskomp høy sats	303.732,75	574.609,98
21310021 Momskomp middels sats	24.444,98	21.269,11
21310022 Momskomp lav sats	28.167,37	42.600,57
Sum art (5): 21310	4.746.756,10	4.270.751,26
Art (5): 21314		
21314020 Månedsoppgjør skatt	437.347,00	718.422,00
21314050 Fylkesskattesjefen - mva	265.699,00	1.170.399,00
Sum art (5): 21314	703.046,00	1.888.821,00
Art (5): 21350		
21350010 Fylkeskommunen	190.583,37	147.935,14
21350020 Andre kommuner	0,00	4.301,00
Sum art (5): 21350	190.583,37	152.236,14
Art (5): 21475		
21475001 Barnehage/SFO	92.901,12	102.225,00
21475002 Omsorgstjenester	189.023,78	27.046,00
21475003 Husleier	53.885,00	46.750,00

Balanse pr 31.12.18

1 Aremark kommune (2018) - År/Periode 2018 1 - 12

15.02.2019

	Regnskap 2018	Regnskap 2017
21475004 Kulturskole	1.817,00	0,00
21475005 Diverse fakturering	1.841.376,20	1.586.313,00
21475009 Kommunale avgifter	277.505,84	200.576,04
21475010 Diverse utestående fordringer	11.634,15	91.232,66
21475011 Feilkonto OCR-innlesning	-1.167,00	0,00
21475040 Negativ lønn	5.591,52	427,08
21475131 Påløpte renter næringslån	32.099,00	32.099,00
21475998 Periodiseringskonto-inng.fakt-automatiske	-1.155.858,10	-146.841,03
Sum art (5): 21475	1.348.808,51	1.939.827,75
Art (5): 21914		
21914002 Arb.avg. av premieavvik - KLP	862.728,80	708.065,34
Sum art (5): 21914	862.728,80	708.065,34
Art (5): 21941		
21941002 Premieavvik KLP	6.118.644,00	5.021.740,00
Sum art (5): 21941	6.118.644,00	5.021.740,00
Art (5): 22041		
22041001 Pensjonsmidler SPK	16.503.970,00	17.132.039,00
22041002 Pensjonsmidler KLP	155.997.628,00	139.949.430,00
Sum art (5): 22041	172.501.598,00	157.081.469,00
Art (5): 22141		
22141001 KLP - Egenkapitalinnskudd	4.113.337,00	3.692.553,00
Sum art (5): 22141	4.113.337,00	3.692.553,00
Art (5): 22170		
22170010 Haldenvassdragets Kanalselskap - 10 aksjer	36.496,00	36.496,00
22170020 Opplev Grenseland AS	22.000,00	22.000,00
22170050 Studentsamfundets hus - 3 aksjer à 100,-	300,00	300,00
22170060 A/L Biblioteksentralen - 1 andel à 300,-	300,00	300,00
22170070 Østfold Energi AS - 1000 aksjer à 1 000,-	1.000.000,00	1.000.000,00
22170090 Rakkestad Flyplass AS - 1 aksje à 10 000,-	10.000,00	10.000,00
22170100 Alarmsentralen Brann Øst AS - 274 aksjer à 120,-	32.880,00	32.880,00
Sum art (5): 22170	1.101.976,00	1.101.976,00
Art (5): 22275		
22275100 Næringslån	2.103.106,36	2.462.469,36
22275200 Startlån/etableringslån	6.129.905,99	6.199.325,08
22275300 Sosillån	385.906,08	392.518,08
22275998 Påløpte renter næringslån	-32.099,00	-32.099,00
22275999 Påløpte renter etableringslån/startlån	-11.446,02	-11.446,02
Sum art (5): 22275	8.575.373,41	9.010.767,50
Art (5): 22400		
22400100 Ikke avskrivbar - kunst	338.698,75	338.698,75
Sum art (5): 22400	338.698,75	338.698,75
Art (5): 22405		
22405100 EDB-utstyr, kontormaskiner	2.197.567,92	2.870.302,92
Sum art (5): 22405	2.197.567,92	2.870.302,92
Art (5): 22410		
22410100 Person-, vare og lastebiler	1,00	1,00
22410200 Anleggsmaskiner	126.782,90	144.893,90

Balanse pr 31.12.18

1 Aremark kommune (2018) - År/Periode 2018 1 - 12

15.02.2019

	Regnskap 2018	Regnskap 2017
22410300 Maskiner, verktøy, inventar og utstyr	5.503.365,35	5.984.268,35
Sum art (5): 22410	5.630.149,25	6.129.163,25
Art (5): 22420		
22420100 Brannbiler	286.511,11	648.956,11
Sum art (5): 22420	286.511,11	648.956,11
Art (5): 22700		
22700100 Ikke avskrivbar - tomter/grunn	11.040.523,21	11.074.817,91
Sum art (5): 22700	11.040.523,21	11.074.817,91
Art (5): 22720		
22720100 Renseanlegg	10.987.850,98	6.887.714,34
22720200 Pumpestasjoner	2.959.708,01	3.180.415,81
22720300 Vannforsyning	4.521.792,24	4.359.062,64
22720400 Avløp og rensing	125.265,60	134.212,60
22720500 Vegbelysning	676.791,00	737.131,00
22720600 Parkeringsplasser	82.455,10	82.455,10
22720700 Andre anlegg	2.248.324,50	2.267.907,50
Sum art (5): 22720	21.602.187,43	17.648.898,99
Art (5): 22740		
22740100 Boliger	2.990.857,32	3.144.911,32
22740200 Boliger- omsorgs og aldersboliger	9.489.349,58	10.081.227,58
22740300 Aremark skole	57.053.082,34	58.618.347,34
22740400 Aremark barnehage	4.044.883,39	4.237.736,39
22740500 Aremarkhallen	15.261.488,96	15.733.426,96
22740600 Andre bygg	586.705,23	611.536,23
22740700 Vannledningsnett	15.719.424,94	15.720.177,16
22740710 Vannverk - bygg	6.760.737,14	6.938.320,14
22740720 Renseanlegg - bygg	13.326.077,86	5.737.676,23
22740800 Kloakkledningsnett	30.175.598,41	30.805.435,81
22740900 Kommunale veger	1.322.534,23	1.372.327,23
Sum art (5): 22740	156.730.739,40	153.001.122,39
Art (5): 22750		
22750100 Aremark Rådhus	4.596.936,38	4.715.687,38
22750200 Fosbykollen sykehjem	14.181.043,80	14.621.992,80
22750300 Aremark helsesenter	1.641.843,67	1.691.336,67
22750400 Furulund	11.439.453,60	11.770.284,60
22750600 Myrland	1.667.259,75	1.709.303,75
22750700 Brannstasjon	320.965,50	327.854,50
22750800 Andre bygg	738.073,96	759.710,96
Sum art (5): 22750	34.585.576,66	35.596.170,66
Art (5): 23214		
23214010 Skattetrekk	-2.524.412,00	-2.663.341,00
23214020 Arbeidsgiveravgift	-1.926.744,98	-1.775.624,67
23214021 Svensk arbeidsgiveravgift	-294.229,22	-226.451,12
Sum art (5): 23214	-4.745.386,20	-4.665.416,79
Art (5): 23219		
23219100 Husbanken - påløpte renter startlån	-17.829,04	-18.655,85
23219200 Husbanken - påløpte renter investeringslån	-26.434,56	-26.998,05
Sum art (5): 23219	-44.263,60	-45.653,90

Balanse pr 31.12.18

1 Aremark kommune (2018) - År/Periode 2018 1 - 12

15.02.2019

	Regnskap 2018	Regnskap 2017
Art (5): 23231		
23231100 Kommunalbanken - påløpte renter	-228.375,00	-220.162,00
23231200 KLP - påløpte renter	-299.264,00	-232.006,00
Sum art (5): 23231	-527.639,00	-452.168,00
Art (5): 23270		
23270001 Leverandørgjeld	-5.399.297,60	-8.658.635,71
Sum art (5): 23270	-5.399.297,60	-8.658.635,71
Art (5): 23275		
23275060 Bokførte, ikke betalte regninger	-207.731,00	-5.416.188,45
23275110 Trekkeiere ansatt	-63.265,52	-34.171,36
23275500 Øreavrundinger	13.099,71	10.600,47
Sum art (5): 23275	-257.896,81	-5.439.759,34
Art (5): 23299		
23299010 Interimskonto	71.927,00	0,00
23299015 Hjelpkonto sykepenger	1.720,00	0,00
23299020 Bygdekaféen	-3.648,50	-3.648,50
23299030 Beholdning SGL	3.900,00	-1.300,00
23299050 Interimskonto - personal Rådhuset	-5.759,29	-7.250,19
23299051 Interimskonto - Personal rådhus - lotteri	-10.170,50	-7.270,50
23299209 Avsatte feriepenger 2018	-7.401.554,49	-7.329.084,03
23299299 Avsatt arb.g.avgift feriepenger 2018	-1.043.174,21	-1.034.684,30
Sum art (5): 23299	-8.386.759,99	-8.383.237,52
Art (5): 23914		
23914001 Arb.avg. premieavvik SPK	-59.444,19	-67.173,38
Sum art (5): 23914	-59.444,19	-67.173,38
Art (5): 23941		
23941001 Premieavvik SPK	-421.590,00	-476.407,00
Sum art (5): 23941	-421.590,00	-476.407,00
Art (5): 24014		
24014001 Arb.avg. av netto pensjonsforpliktelse SPK	-978.900,27	-1.050.397,99
24014002 Arb.avg. av netto pensjonsforpliktelse KLP	-2.237.443,16	-3.255.910,98
Sum art (5): 24014	-3.216.343,43	-4.306.308,97
Art (5): 24041		
24041001 Pensjonsforpliktelse STP	-23.446.527,00	-24.581.672,00
24041002 Pensjonsforpliktelse KLP	-171.866.023,00	-163.041.001,00
Sum art (5): 24041	-195.312.550,00	-187.622.673,00
Art (5): 24519		
24519104 Husbanken 11516431 1	-586.495,00	-614.325,00
24519105 Husbanken 11532038 4	-1.813.971,00	-1.869.196,00
24519106 Husbanken 11537412 2	-1.901.439,00	-1.967.371,00
24519200 Husbanken 11943240 9	-127.168,00	-162.196,00
24519201 Husbanken 11719898 6	-475.795,00	-514.034,00
24519202 Husbanken 11969072 5	-163.901,00	-178.229,00
24519203 Husbanken 11350985 5	-666.273,00	-719.497,00
24519204 Husbanken 11421477 8	-311.758,00	-328.653,00
24519205 Husbanken 11917226 0	-982.453,00	-1.100.459,00
24519206 Husbanken 11917572 7	-1.457.267,00	-1.621.018,00
24519207 Husbanken 11484279 2	-297.338,00	-308.494,00

Balanse pr 31.12.18

1 Aremark kommune (2018) - År/Periode 2018 1 - 12

15.02.2019

	Regnskap 2018	Regnskap 2017
24519208 Husbanken 11475799 0	-2.101.474,00	-2.179.265,00
24519209 Husbanken 11512775 5	-504.922,00	-524.340,00
Sum art (5): 24519	-11.390.254,00	-12.087.077,00
Art (5): 24531		
24531100 Kommunalbanken 20040599	-6.871.470,00	-7.157.790,00
24531101 Kommunalbanken 20050326	-460.000,00	-500.000,00
24531102 Kommunalbanken 20090696	-8.977.500,00	-9.120.000,00
24531103 Kommunalbanken 20110802	-1.747.600,00	-1.823.580,00
24531104 Kommunalbanken 20120594	-4.102.550,00	-4.186.280,00
24531105 Kommunalbanken 20140507	-23.930.960,00	-24.595.720,00
24531106 Kommunalbanken 20160426	-24.985.000,00	-25.642.500,00
24531200 KLP - 8317.50.29675	-1.150.000,00	-1.380.000,00
24531201 KLP - 8317.50.28652	-6.050.000,00	-6.050.000,00
24531202 KLP - 8317.50.41136	-7.123.897,00	-7.238.895,00
24531203 KLP - 8317.53.53324	-22.812.500,00	-23.125.000,00
24531204 KLP - 8317.54.91859	-21.175.000,00	-21.725.000,00
24531205 KLP - 8317.55.53846	-12.847.000,00	0,00
24531206 KLP - 8317.55.97096	-13.694.000,00	0,00
Sum art (5): 24531	-155.927.477,00	-132.544.765,00
Art (5): 25100		
25100001 Kommunalt næringsfond	-19.473,00	-19.130,00
25100002 Kommunalt næringsfond - kraftfond	-1.304.407,39	-924.839,39
25100003 Tapsfond vedr. videreutlån	-58.000,00	-58.000,00
Sum art (5): 25100	-1.381.880,39	-1.001.969,39
Art (5): 25101		
25101001 Kommunens som samfunnsutvikler - planarbeid	-50.000,00	-50.000,00
25101005 Frivilligsentralen - Holth	-12.609,40	0,00
25101007 Lederutvikling	-30.614,40	-30.614,40
25101008 Internasjonal kvinnegruppe	-7.777,73	-7.777,73
25101011 IK-system, prosjektskjønn 2013	-109.723,08	-109.723,08
25101013 Frivilligsentralen - Bowls	-2.200,00	-4.100,00
25101014 Digital kompetanse	-29.475,00	-30.000,00
25101015 Digital kompetanse, KMD 2017	-70.000,00	-70.000,00
25101016 Taksering verker og bruk	-150.000,00	0,00
25101017 Bruktstua	-22.000,00	0,00
25101018 Prosjekt utvikling	-210.000,00	0,00
25101019 Tilrettelegging og integrering	-250.000,00	0,00
Sum art (5): 25101	-944.399,61	-302.215,21
Art (5): 25102		
25102002 Aremarkhallen	-100.000,00	-100.000,00
25102003 Myrland, Landsforeningen Ungdom & Fritid	-30.000,00	-30.000,00
25102004 Kulturell skolesekk	-57.881,48	-50.055,48
25102005 Gaver SFO	-1.968,00	-1.968,00
25102010 Kompetanse for kvalitet - videreutdanning lærere	-24.152,30	-24.152,30
25102011 Bolyst	-219.787,38	-219.787,38
25102012 Aremark skole - Entreprenørskap	-53.035,84	-3.816,55
25102013 Røre-prosjekt	-105.000,00	-53.741,44
25102014 Ungdomsklubben	-10.000,00	0,00
25102015 Barnehagen - svømmeopplæring	-14.534,80	0,00
Sum art (5): 25102	-616.359,80	-483.521,15
Art (5): 25103		

Balanse pr 31.12.18

1 Aremark kommune (2018) - År/Periode 2018 1 - 12

15.02.2019

	Regnskap 2018	Regnskap 2017
25103003 Barnevern - kompetansemidler	-116.480,39	-116.480,39
25103004 Sansehagen Fosbykollen	-14.406,36	-14.406,36
25103005 Demensomsorgens ABC	-24.187,97	-24.187,97
25103006 Fosbykollen gavefond	-89.633,61	-82.196,61
25103007 Fosbykollen - fond ansatte	-17.968,05	-27.268,05
25103008 Fosbykollen beboer/pårørendefond	-20.348,08	-20.348,08
25103010 Den gylne spaserstokk	-50.887,94	-47.366,94
25103012 Barnevern - Sjumilssteget	-97.235,00	-97.235,00
25103014 Folkehelseprogrammet	-10.938,50	-47.423,20
25103015 Legatfond	-195.453,58	-195.453,58
25103016 BPA-midler	-79.418,83	-79.418,83
25103017 Dagaktivitet	-4.000,00	-4.000,00
25103018 Folkehelse - Sunn ungdom	-74.309,60	0,00
Sum art (5): 25103	-795.267,91	-755.785,01
Art (5): 25104		
25104001 Utbedringstilskudd	-201.402,57	-111.402,57
25104006 Fosbykjæra - toalettbygg	-40.000,00	-40.000,00
25104007 Vestfjella Naturreservat - demninger	-56.250,00	-56.250,00
25104008 Kloakksanering Strømsfoss	-25.000,00	-25.000,00
25104009 Prosjekt ungsogpleie	-30.396,37	-30.396,37
25104011 Brann - utstyr (kamera)	0,00	-15.000,00
25104014 Viltfond	-34.858,80	-44.326,59
25104018 Villsvin - prøver	-10.000,00	0,00
Sum art (5): 25104	-397.907,74	-322.375,53
Art (5): 25105		
25105005 Strømsfossområdet	-20.000,00	-20.000,00
Sum art (5): 25105	-20.000,00	-20.000,00
Art (5): 25106		
25106004 Slamtømming	-984.879,00	-638.003,43
Sum art (5): 25106	-984.879,00	-638.003,43
Art (5): 25300		
25300002 Brann og redningsutstyr	-100.000,00	0,00
Sum art (5): 25300	-100.000,00	0,00
Art (5): 25501		
25501001 Innfridde startlån/etableringslån	-366.028,02	-297.675,00
Sum art (5): 25501	-366.028,02	-297.675,00
Art (5): 25503		
25503001 Brennstuens minnefond	-24.967,75	-24.967,75
Sum art (5): 25503	-24.967,75	-24.967,75
Art (5): 25504		
25504001 Fosby skole	-41.644,50	-41.644,50
Sum art (5): 25504	-41.644,50	-41.644,50
Art (5): 25600		
25600001 Disposisjonsfond	-1.677.301,36	-959.301,36
25600005 Disposisjonsfond - næringsfond	-300.000,00	-300.000,00
Sum art (5): 25600	-1.977.301,36	-1.259.301,36
Art (5): 25810		

Balanse pr 31.12.18

1 Aremark kommune (2018) - År/Periode 2018 1 - 12

15.02.2019

	Regnskap 2018	Regnskap 2017
25810001 Endring regnskapsprinsipp 1992 - feriepenger	1.763.250,59	1.763.250,59
25810002 Endring regnskapsprinsipp 1994 - feriepenger	23.476,84	23.476,84
25810003 Endring regnskapsprinsipp 2001 - momskompensasjon	-669.365,00	-669.365,00
25810004 Endring regnskapsprinsipp 2001 - renter	416.214,00	416.214,00
25810005 Endring regnskapsprinsipp 2008 - ressurskrevende brukere	-1.304.000,00	-1.304.000,00
Sum art (5): 25810	229.576,43	229.576,43
Art (5): 25950		
25950001 Regnskapsmessig mindreforbruk	-3.963.655,72	-637.636,22
Sum art (5): 25950	-3.963.655,72	-637.636,22
Art (5): 25970		
25970001 Udekket i investeringsregnskapet	0,00	10.194.447,79
Sum art (5): 25970	0,00	10.194.447,79
Art (5): 25990		
25990010 Kapitalkonto	175.234.804,51	163.990.482,24
25990011 Kapitalkonto anlegg	-232.411.953,73	-227.308.130,98
Sum art (5): 25990	-57.177.149,22	-63.317.648,74
Art (5): 29100		
29100010 Husbanken - startlån/etableringslån	713.017,00	1.112.510,00
29100041 KLP - 2017	0,00	570.856,59
29100044 KLP 2018	3.606.308,87	0,00
Sum art (5): 29100	4.319.325,87	1.683.366,59
Art (5): 29400		
29400001 Vannforsyning - selvkost	1.430.518,00	319.011,00
29400002 Avløp - selvkost	672.982,00	849.621,43
29400003 Renovasjon - selvkost	204.587,00	47.519,00
29400005 Avløp spredt bebyggelse - selvkost	288.381,00	335.021,31
29400006 Feiervesen - selvkost	74.634,00	115.738,46
Sum art (5): 29400	2.671.102,00	1.666.911,20
Art (5): 29999		
29999001 Motkonto - Vann - selvkost	-1.430.518,00	-319.011,00
29999002 Motkonto - Avløp - selvkost	-672.982,00	-849.621,43
29999003 Motkonto - Renovasjon - selvkost	-204.587,00	-47.519,00
29999005 Motkonto - Avløp spredt bebyggelse - selvkost	-288.381,00	-335.021,31
29999006 Motkonto - Feiervesen - selvkost	-74.634,00	-115.738,46
29999010 Motkonto Husbanken - startlån/etableringslån	-713.017,00	-1.112.510,00
29999041 Motkonto KLP - 2017	0,00	-570.856,59
29999044 Motkonto KLP 2018	-3.606.308,87	0,00
Sum art (5): 29999	-6.990.427,87	-3.350.277,79
TOTALT	0,00	0,00

Årsmelding 2018

Aremark kommune

Innholdsfortegnelse

RÅDMANNENS ÅRSBERETNING 2018.....	2
Økonomisk stilling og resultat av virksomheten samt andre vesentlige forhold	2
Sykefravær	3
Likestilling	3
Etisk standard.....	3
Økonomisk utvikling	3
Kommunes finansforvaltning.....	4
Konklusjon.....	10
Kommunens virksomheter i 2018.....	11
Rammeområde 11 Politisk styring og sentraladministrasjon	11
Rammeområde 22 Barnehage.....	17
Rammeområde 23 Aremark skole og SFO.....	21
Rammeområde 31 Barnevern og helse	26
Rammeområde 32 NAV	30
Rammeområde 33 Pleie og omsorg.....	34
Rammeområde 4 Plan, miljø og teknikk	40

RÅDMANNENS ÅRSBERETNING 2018

Økonomisk stilling og resultat av virksomheten samt andre vesentlige forhold

Aremark kommunes netto driftsresultat for 2018 viser et positivt resultat på kr 5 660 844,23. Rammeområdene tilknyttet kommunal drift viser et mindreforbruk på kr 3 963 655,72.

Kommentarer til de enkelte artsgrupper: Korte forklaringer i tekst innenfor hvert område.

	Regnskap 2018	Regulert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnsk.mot. reg.budsj. beløp	Regnsk.mot. reg.budsj. %	Kommentarer
Bruker betalinger	(4 129 479)	(4 587 000)	(4 587 000)	457 521	90,03 %	Lavere brukerebetalinger Fosbykollen, mens noe høyere barnehage og SFO
Andre salgs- og leieinntekter	(18 259 961)	(16 591 400)	(16 791 400)	(1 668 561)	110,06 %	Gebyrer tilknytning og VAR-avgifter, mindreinntekt lart og deling
Overføringer med krav til motytelse	(15 426 274)	(6 349 287)	(6 149 287)	(9 076 987)	242,96 %	Ref. sykelønn/foreldrepeng er 4 613', momscomp 3 073', voksenoppl. skolen (læreinnsats/utd.), ref. fra kommuner, fylkeskommuner og andre
Rammetilskudd	(63 218 963)	(61 601 000)	(61 401 000)	(1 617 963)	102,63 %	Inntutjevning og skjønnstilskudd
Andre statlige overføringer	(3 719 572)	(3 270 500)	(3 270 500)	(449 072)	113,73 %	Øremerkede tilskudd
Andre overføringer	(180 795)	-	-	(180 795)		Tilskudd fra fylke/kommuner/andre
Inntekts- og formuesskatt	(33 280 823)	(34 299 000)	(34 099 000)	1 018 177	97,03 %	Skatt
Eiendomskatt	(4 963 241)	(4 940 000)	(4 940 000)	(23 241)		
Andre direkte og indirekte skatter	(67 583)	(70 000)	(70 000)	2 417	96,55 %	Kraftinntekter
Sum driftsinntekter	(143 246 691)	(131 708 187)	(131 308 187)	(11 538 504)	108,76 %	
Lønnsutgifter	72 122 814	69 313 617	67 386 226	2 809 196	104,05 %	Mørutg. lønn inkl sos utg. 1 386' - ref. sykelønn 4 613' overført til inv. 272' - netto mindreforbruk lønn kr 3 227
Sosiale utgifter	19 261 521	20 684 376	20 201 767	(1 422 855)	93,12 %	Se kommentarer ovenfor
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	15 768 966	14 128 424	14 688 424	1 640 542	111,61 %	Beverning, erklæring ehetsgaver, utg. dekn. fosterhj., strøm, husleieutgifter, snøbryting
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	17 779 115	17 403 059	17 153 059	376 056	102,16 %	Kjøp av tjenester fra kommuner
Overføringer	7 157 030	4 562 183	6 262 183	2 594 847	156,88 %	Momscomp, mindreutg. reserverte bevilgninger
Avskrivninger	8 189 338	7 083 634	7 083 634	1 105 704	115,61 %	
Fordeelte utgifter	(29 159)	(14 000)	(14 000)	15 159		
Sum driftsutgifter	140 249 624	133 461 293	132 761 293	(7 088 331)	105,32 %	
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	(2 997 067)	1 453 106	1 453 106	4 450 173	-206,25 %	
Renteinntekter og utbytte	(1 082 665)	(1 837 145)	(1 837 145)	754 480	58,93 %	Renteinntekter, utbytte OstfEnerg i 800'
Mottatte avdrag på utlån	(434 121)	(150 000)	(150 000)	(284 121)	289,41 %	Sos. lån og næringslån
Sum eksterne finansinntekter	(1 516 786)	(1 987 145)	(1 987 145)	470 359	76,33 %	
Renteutgifter og låneomkostninger	3 086 424	3 408 378	3 408 378	(321 954)	90,55 %	Renteutgifter
Avdrag på lån	3 869 124	3 859 000	3 859 000	10 124	100,26 %	Avdrag på lån
Utlån	86 798	30 000	30 000	56 798	289,33 %	Sos. utlån og næringslån
Sum eksterne finansutgifter	7 042 346	7 297 378	7 297 378	(255 032)	96,51 %	
Resultat eksterne finansieringstransaksjoner	5 525 561	5 310 233	5 310 233	215 328	104,05 %	
Motpost avskrivninger	(8 189 338)	(7 083 634)	(7 083 634)	(1 105 704)	115,61 %	
NETTO DRIFTSRESULTAT	(5 660 844)	(320 295)	(320 295)	(5 340 549)	1767,38 %	
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	(637 636)	(638 000)	-	364		
Bruk av disposisjonsfond	-	-	-	-		
Buk av bundne fond	(198 758)	(2 705)	(2 705)	(196 053)		Tidligere avsatte bundne midler
Bruk av likviditetsreserve	-	-	-	-		
Sum bruk av avsetninger	(836 394)	(640 705)	(2 705)	(195 689)	130,54 %	
Overført til investering sregnskapet	-	-	-	-		
Avsatt til dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk	-	-	-	-		
Avsatt til disposisjonsfond	718 000	718 000	80 000	-		Ihht vedtak.
Avsatt til bundne fond	1 815 583	243 000	243 000	1 572 583	747,15 %	Næringsfond, gaver, øremerkede tilskudd, selvkost
Avsatt til likviditetsreserven	-	-	-	-		
Sum avsetninger	2 533 583	961 000	323 000	1 572 583	263,64 %	
REGNSKAPSMESSIG MINDREFORBRUK	(3 963 656)	-	-	(3 963 656)		

Netto positivt premieavvik på pensjonsutgifter for 2018 kr 1 314 120 inkludert arbeidsgiveravgift. Premieavviket er ført i driftsregnskapet. Videre utgjør premiefond inkl. arbeidsgiveravgift kr 2 329 045.

Tilskudd til Aremark menighetsråd utgjorde for 2018 kr 1 595 000.

Viser ellers til de enkelte rammeområder.

Sykefravær

Aremark kommune har hatt en økning i sykefraværet i 2018 sammenlignet med 2017. Organisasjonen har fokus på oppfølging av sykemeldte medarbeidere og på forebygging av sykdom. I løpet av 2018 er det inngått en samarbeidsavtale med NAV Arbeidslivssenter og NAV Halden vedrørende sykefraværsoppfølging for ansatte i Aremark kommune. Avtalen iverksettes fra og med januar 2019.

År	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Prosent	8,9	9,3	7,2	9,6	7,8	9,9

Tabell 1: Sykefravær – legemeldt og egenmeldt - utvikling de siste 6 år. Tallene er oppgitt i prosent.

Likestilling

Politisk

Kommunestyrets 17 faste medlemmer består av 8 kvinner og 9 menn.

Formannskapetets 5 faste medlemmer består av 2 kvinner og 3 menn.

De to faste utvalg med til sammen 14 medlemmer består av 7 kvinner og 7 menn.

Administrativt

Det er 114,3 årsverk i kommunen, med til sammen 165 ansatte fordelt på 130 kvinner og 35 menn.

Rådmannen er en kvinne. I virksomhetsledergruppen var 3 kvinner og 2 menn i 2018.

Etisk standard

For å sikre høy etisk standard er det vedtatt skriftlige etiske retningslinjer for politikere og medarbeidere i Aremark kommune.

Økonomisk utvikling

a. Likviditet

Likviditeten i regnskapsåret har vært tilfredsstillende. Likviditetsgrad 1 er noe under den anbefalte grense, mens likviditetsgrad 2 er tilfredsstillende. Tabellen på neste side viser utviklingen av kontantbeholdningen de siste fem år.

Aremark kommunestyret vedtok i desember 2017 å gi rådmannen fullmakt til å inngå en trekkrettighet/kassekreditt på 10 mill. kr. Avtalen med Marker Sparebank ble inngått i januar 2018.

	2014	2015	2016	2017	2018
Kontantbeholdning					
Kasse, Postgiro, Bank	70 778	46 374	17 488	11 252	21576
Ubrukte lånemidler	51 908	25 888	3 258	1 683	4319
Udisp. del av netto driftsres.	634	408	0	638	3964
Fondsmidler	10 890	11 695	7 490	5 147	7651
Korrigert kontantbeholdning	7 346	8 383	6 740	3 784	5642
Kortsiktige fordringer og premieavvik	16 200	18 410	16 922	13 981	13971
Kortsiktig gjeld og premieavvik	24 181	23 159	28 501	28 188	19842
Kortsiktig likviditet driftsformål	-635	3 634	-4 839	-10 423	-229
Likviditetsgrad 1	3,60	2,80	1,21	0,90	1,79
Likviditetsgrad 2	2,93	2,00	0,61	0,40	1,09

Tabell 1: Tabellen viser utviklingen av kontantbeholdningen de siste 5 år. Tallene er oppgitt i 1000 kroner.

Likviditetsgrad 1 = Omløpsmidler/kortsiktig gjeld. Her bør likviditetsgraden være større enn 2 for å kunne si at kommunen har god likviditet.

Likviditetsgrad 2 = kasse og bankinnskudd/kortsiktig gjeld. Her bør graden være større enn 1.

Kommunes finansforvaltning

Aremark kommunestyre vedtok eget finansreglement 02.09.10, sak 32/10. Reglementet er vedtatt med hjemmel i forskrift om finansforvaltning i kommuner og fylkeskommuner som trådte i kraft 01.07.10. Formålet med reglementet er at kommunen skal forvalte sine midler slik at tilfredsstillende avkastning oppnås, uten at det innebærer vesentlig finansiell risiko, og under hensyn til at kommunen skal ha midler til å dekke sine betalingsforpliktelse ved forfall. Reglementet legger opp til at rådmannen skal rapportere vedrørende finansforvaltningen i kommunen i forbindelse med tertialrapporteringen og årsrapporteringen.

Pr. 31.12.18 hadde Aremark kommune plassert sine finansielle aktive slik:

Tabell 2: Plassering av finansielle aktiva

	Pr. 31.12.15	Pr. 31.12.16	Pr. 31.12.17	Pr. 31.12.18	%	Betingelser pr. 31.12.18
	Beløp	Beløp	Beløp	Beløp		
Innskudd hos hovedbankforbindelse:						
Marker Sparebank (inkl. skattetrekkskonto)	33 067 831	16 268 159	10 741 919	21 054 126	95,54 %	1,80 %
Andre banker:						
Berg Sparebank	2 831 591	150 540	152 183	153 905	1,35 %	1,10 %
Eidsberg Sparebank	5 595 251	143 516	144 197	144 932	1,28 %	0,50 %
Halden Sparebank	158 393	158 472	158 551	158 780	1,41 %	1,10 %
KLP	4 707 323	744 308	46 099	46 191	0,41 %	0,20 %
Samlet plasseringer	46 360 388	17 464 995	11 242 949	21 557 933	100 %	

Kommunen har ikke plassert noen av sine midler i aksjer/obligasjoner eller andre verdipapirer for å oppnå avkastning.

Pr. 31.12.18 hadde Aremark kommune sine finansielle passiva slik:

Tabell 3: Oversikt finansielle passiva

	Pr. 31.12.15	Pr. 31.12.16	Pr. 31.12.17	Pr. 31.12.18	%	Betingelser pr. 31.12.18
	Beløp	Beløp	Beløp	Beløp		
Lån til investeringer:						
Husbanken	8 680 343	8 165 526	7 636 185	7 088 349	4,59 %	Fast: 0,670, 1,670 og 1,673
Kommunalbanken	50 293 430	75 078 750	73 025 870	71 075 080	43,90 %	Flytende: 1,7205 - 1,7535 Fast: 2,4900
KLP	40 194 680	38 762 177	81 243 895	84 852 397	48,84 %	Flytende: 1,950 og 2,000. Fast: 1,900, 1,950, 2,371, 2,370 og 2,400
Lån til videre utlån:						
Husbanken	3 916 114	2 628 996	4 450 892	4 301 905	2,68 %	Flytende: 1,455 Fast: 1,673
Samlet innlån	103 084 567	124 635 449	166 356 842	167 317 731	100 %	

62,2 % av kommunens låneopptak er bundet opp til fastrenteavtaler. De største enkeltlånene er tatt opp i Kommunalbanken og KLP. Kommunen har ikke rentebytteavtaler eller finansiell leasing.

b. Soliditet

Gjeldsgraden viser forholdet mellom kapital som er finansiert av utenforstående og kommunen selv. Tabellen nedenfor viser utviklingen i de siste 5 år. Jo mindre gjeldsgraden er jo mer solid er kommunen og desto større er evnen til å tåle tap. (1000 kroner)

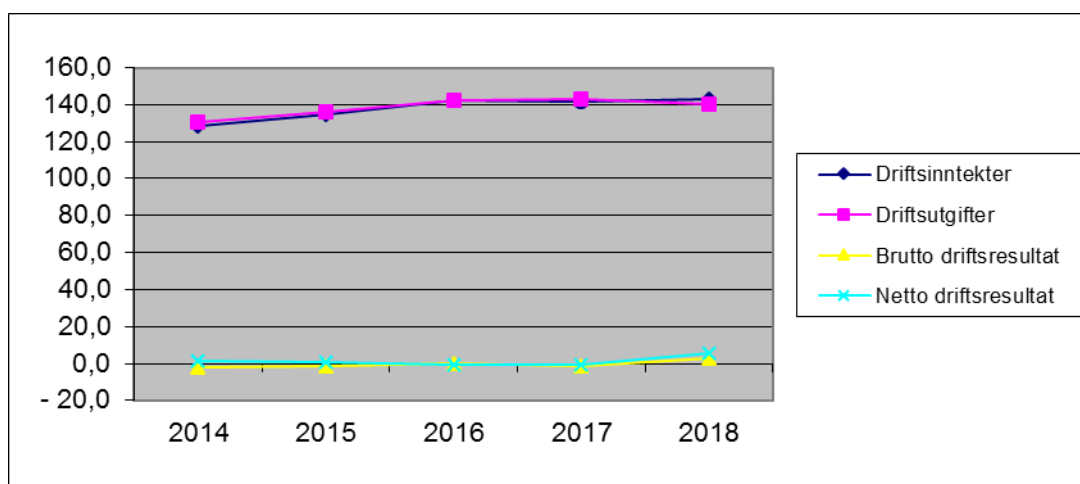
	2014	2015	2016	2017	2018
Gjeld	299 135	305 300	343 373	364 749	385 689
Egenkapital	44 912	51 707	53 975	58 679	68 561
Gjeldsgrad	6,66	5,90	6,36	6,22	5,63

Tabell 4: Aremark kommunes gjeldsgrad de siste 5 år.

c. Inntektsutvikling – brutto- og netto driftsresultat (mill. kroner)

	2014	2015	2016	2017	2018
Driftsinntekter	128,6	134,7	142,4	141,4	143,2
Driftsutgifter	130,8	136,0	142,4	142,7	140,2
Brutto driftsresultat	-2,2	-1,3	0,0	-1,2	3,0
Netto driftsresultat	1,4	0,7	-0,7	-1,0	5,7

Tabell 5: Forholdet mellom driftsinntekter og -utgifter de siste 5 år.

Tabell 6: Forholdet mellom driftsinntekter og -utgifter de siste 5 år, grafisk fremstilt.

Perioden fra 2014 til 2018 viser at avstanden mellom driftsutgiftene og driftsinntektene nesten sammenfallende. Det er viktig at utviklingen følges nøye og at det arbeides målrettet for at

inntektene skal bli større enn utgiftene. Dette vil kreve videre stram budsjett disiplin og at nødvendige tiltak iverksettes/opprettholdes.

d. Kommunens lånegjeld

Tabellen nedenfor viser utviklingen i kommunens lånegjeld de siste 5 år. En god indikator for vurderingen av lånegjelden er langsiktig investeringsgjeld i prosent av driftsinntektene. Jo lavere denne er, jo bedre er kommunens evne til å tåle en renteøkning. Langsiktig investeringsgjeld bør ikke overstige 50 % av driftsinntektene.

Aremark kommune har en investeringsgjeld på 113,8 prosent av driftsinntektene i 2018. Dette er et høyt tall, langt over anbefalt nivå.

Det har vært nødvendig å øke kommunens lånegjeld de senere årene, primært for å oppgradere eksisterende bygningsmasse til dagens krav til standard og utbygging av det kommunale vann- og avløpsnett.

For å redusere lånegjelden er det for 2019 budsjettvedtak om å selge kommunal eiendom.

Lånegjeld	2014	2015	2016	2017	2018
Brutto langsiktig lånegjeld	274 954	282 141	314 872	336 561	365 847
- utlån	5 375	5 831	6 036	9 011	8 575
- ubrukte lånemidler 2.9100	51 908	25 888	3 259	1 683	4 319
Netto langsiktig lånegjeld	217 671	250 422	305 577	325 867	352 953
Pensjonsforpliktelser utgjør	170 417	179 056	190 237	191 929	198 529
Langsiktig invest.gjeld	102 268	99 169	122 006	140 181	163 013
Driftsinntekter	128 576	134 730	142 410	141 449	143 247
Netto langsiktig invest.gjeld					
i % av driftsinntektene	79,5	73,6	85,7	99,1	113,8
Antall innbyggere pr 31.12	1 406	1 404	1 398	1 399	1 357
Netto langsiktig lånegjeld					
i kroner pr innbygger	154 816	178 363	218 582	232 929	260 098

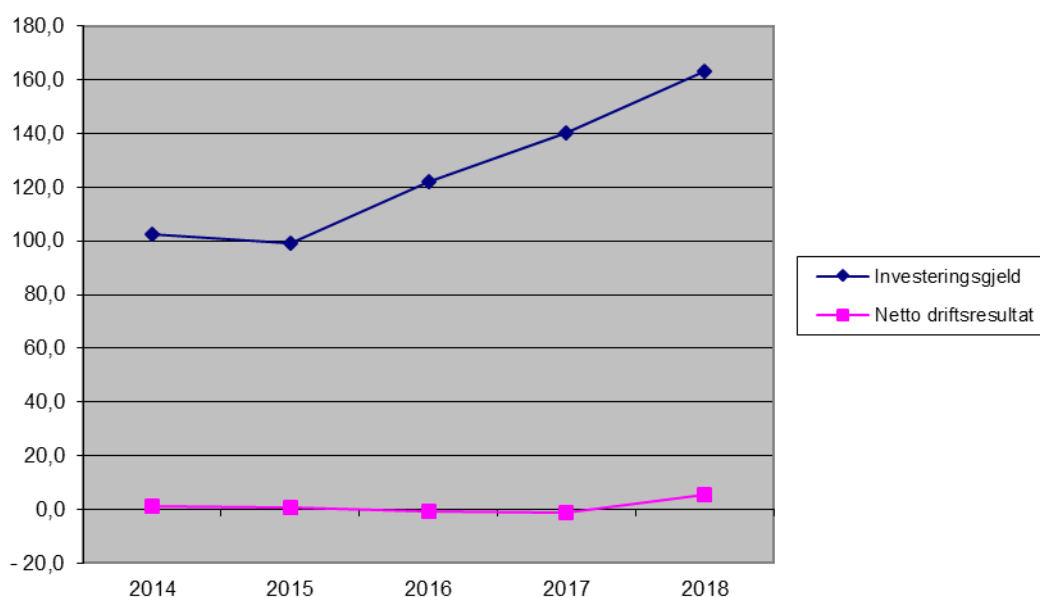
Tabell 7: Utvikling i Aremark kommunes lånegjeld de siste 5 år. Tallene er oppgitt i 1000 kroner med unntak av innbyggertall og kroner pr. innbygger.

e. Gjeld og netto driftsresultat

Tabellen under viser utviklingen av netto driftsresultat i forhold til investeringsgjeld.

	2014	2015	2016	2017	2018
Investeringsgjeld	102,3	99,2	122,0	140,0	163,0
Netto driftsresultat	1,4	0,7	-0,7	-1,0	5,7

Tabell 8: Netto driftsresultat i forhold til investeringsgjeld. Tallene er oppgitt i millioner kroner.

Tabell 9: Driftsresultat sett i forhold til investeringsgjeld. Grafisk fremstilling.

f. Egenfinansiering av investeringer

Nøkkeltallet viser utviklingen av kommunens evne til å egenkapitalfinansiere investeringer. Det bør tas hensyn til pensjonsmidler og utlån. (mill.kroner)

	2014	2015	2016	2017	2018
Kapitalkonto	34 023	35 970	51 325	63 318	57 177
Sum anleggsmidler	257 069	292 223	362 938	398 195	418 704
Egenkapitalandel	13 %	12 %	14 %	16 %	14 %

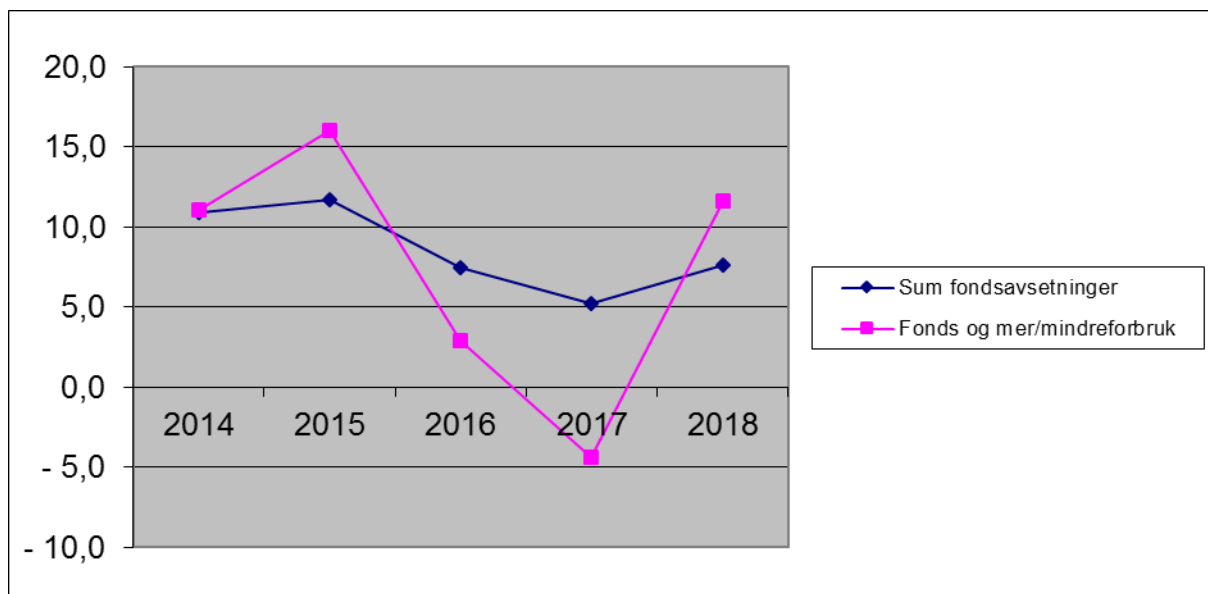
Tabell 10: Kommunens evne til å egenkapitalfinansiere investeringer.

g. Fonds.

Tabellen og diagrammet viser utviklingen av kommunens fondsavsetninger de siste 5 år.

	2014	2015	2016	2017	2018
Disposisjonsfond	0,4	1,1	1,1	1,3	2,0
Bundne driftsfond	5,5	5,7	5,4	3,5	5,1
Ubundne invest.fond	4,1	3,8	0,6	0,0	0,1
Bundne invest.fond	0,9	1,1	0,4	0,4	0,4
Sum fondsavsetninger	10,9	11,7	7,5	5,2	7,6
Regnskapsmessig mindreforbruk	0,6	0,4	0,0	0,6	4,0
Regnskapsmessig merforbruk	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Udisponert i investeringsregnska	0,0	3,9	0,0	0,0	0,0
Udekket i investeringsregnskape	-0,4	0,0	-4,6	-10,2	0,0
Likviditetsreserve	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Fonds og mer/mindreforbruk	11,1	16,0	2,9	-4,4	11,6

Tabell 11: Aremark kommunes fondsavsetninger gjennom de siste 5 år. Tallene er i hele mill.

Tabell 12: Fondsavsetninger gjennom de siste 5 år, grafisk fremstilt.

Tabell og kurver viser en oppgang fram til 2015, mens fra 2015 til 2017 vises en stor nedgang. Dette beror på udekket i investeringsregnskapet og bruk av fondsmidler i samme periode. Fra 2017 til 2018 er det igjen en økning.

Konklusjon

Det er gjennom 2018 gjort driftsmessige justeringer som har virket positivt inn på regnskapsresultatet. Forbruk innenfor samtlige kommunalråder er strammet kraftig inn og har vært holdt på et minimum gjennom året. I tillegg har kommunen ufrivillig hatt vakante stillinger grunnet rekrutteringsutfordringer. Nivået som er holdt gjennom 2018 er ikke et nivå som er tilrådelig for driften i årene som kommer.

Kommunestyret i Aremark har vedtatt at Aremark skal bestå som egen kommune. Det er derfor nødvendig å skape handlingsrom slik at kommunen kan fortsette å tilby nødvendige og gode tjenester til innbyggerne i Aremark.

Følgende tiltak blir vesentlige i årene som kommer:

- Det må arbeides målrettet for å redusere driftsutgiftene slik at de blir lavere enn våre driftsinntekter og at det blir mulig å foreta avsetninger til fremtidige investeringer og vedlikehold.
- Ved vesentlige avvik i driftsnivået gjennom året må korrigerende tiltak iverksettes.
- Aremark kommune har ved årsskiftet 113,8 % i netto lånegjeld i forhold til brutto driftsinntekter. Dette er på grensen til hva som er forsvarlig og kommunen må arbeide videre med tiltak for å redusere gjeldsnivået.

Rådmannen viser ellers til det fremlagte regnskap og spesifiserte årsrapporter for de enkelte rammeområder/tjenestegrener.

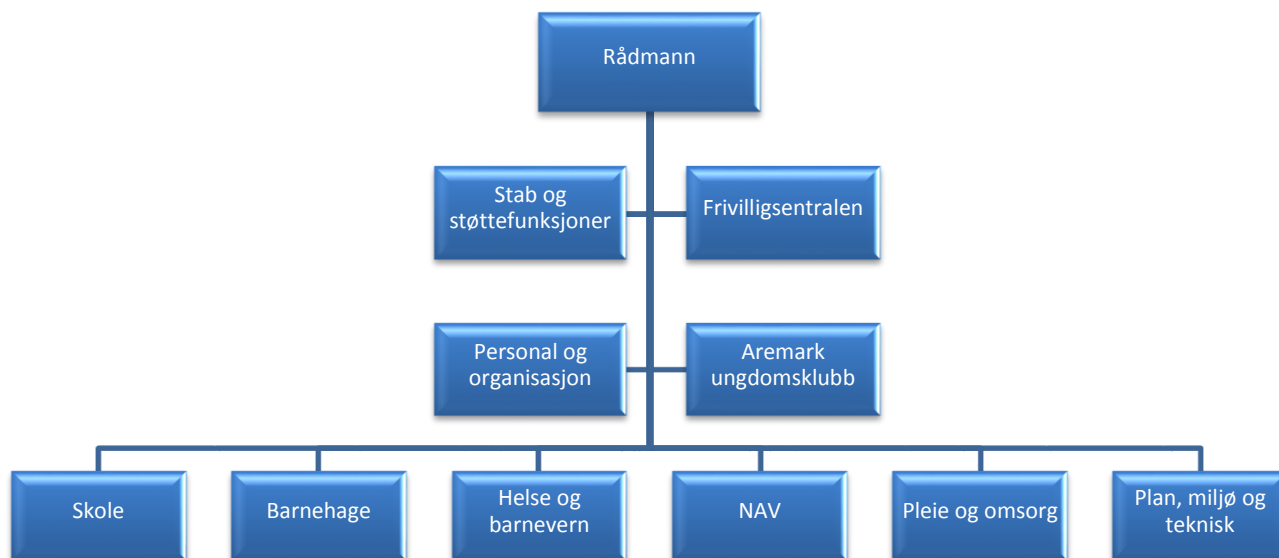
Rådmannen vil takke alle ansatte, politikere og øvrige samarbeidspartnere for godt samarbeid og vel utført arbeid i 2018.

Aremark 31.03.2019

Alice Reigstad
Rådmann

Kommunens virksomheter i 2018

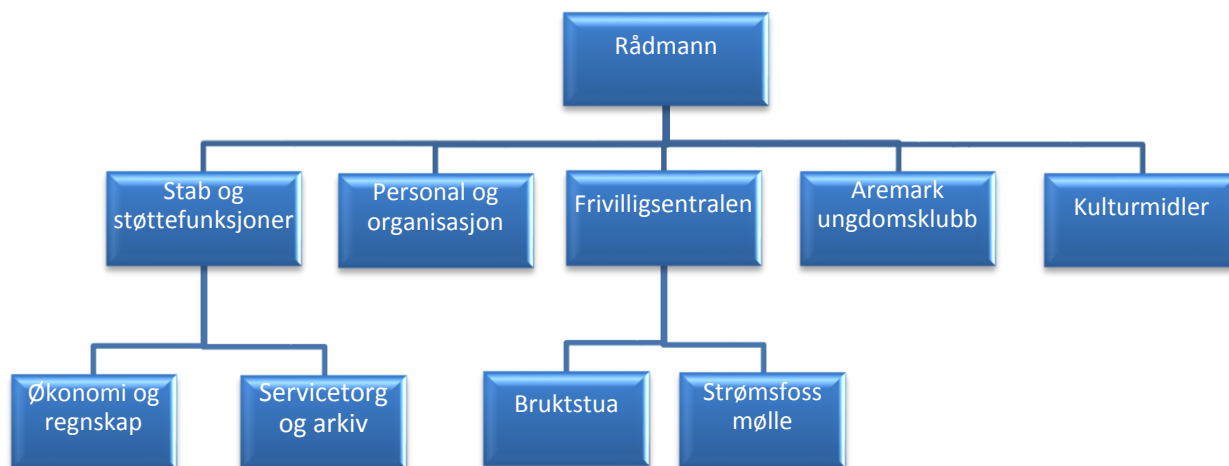
Aremark kommunes organisasjonskart så slik ut i 2018:

Gjennom resten av dokumentet gjennomgås hvert rammeområde.

Rammeområde 11 Politisk styring og sentraladministrasjon

Rammeområde 11 omfatter kommunens politiske ledelse, sentraladministrasjonen og reserverte tilleggsbevilgninger.

Beskrivelse av rammeområdet:

1100 Politisk ledelse omfatter kommunestyret, formannskap, utvalg, ordfører og varaordførere.

1101 Revisjon omfatter utgifter til kontrollutvalg, Indre Østfold Kontrollutvalgssekretariat og Indre Østfold Kommunerevisjon.

1103 Valg omfatter utgifter i forbindelse med kommune- og stortingsvalg.

111 Andre utvalg omfatter administrasjonsutvalg, arbeidsmiljøutvalg, forliksråd, elderråd, råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne og ungdomsråd.

112 Sentraladministrasjonen omfatter rådmannskontor, arkiv, økonomi og regnskap, skatt og innfordring, personal og organisasjon, eiendomsskattekontor, IT, næringsutvikling, informasjon, lærlinger, tillitsvalgte, interkommunalt arbeid, tilskudd til menighetsrådet og fellesutgifter.

114 Frivilligsentral

Daglig leder er ansatt i 60 % stilling. Fra 1. januar 2017 er ansvaret for tildeling av midler til frivilligsentralene overført fra stat til kommune. Frivilligsentralen skal være lokalt forankret og drives ut fra lokale forutsetninger og behov. Aktivitetene skal bygge på frivillig innsats, bidra til å skape sosiale møteplasser og legge til rette for lokal frivillig virksomhet. Aremark Frivilligsentral setter i gang aktiviteter til bygdas innbyggere hvor de frivillige er ressursen. Oppgavene avhenger av de frivilliges kapasitet og ønsker om hva de vil bidra med. Frivilligsentralen er ansvarlig for drift av Bruktstua.

117 Strømsfoss Mølle inneholder møllemuseum, galleri og møte-/selskapslokaler.

118 Kulturmidler omfatter tildeling av kulturmidler til idrett, lag og foreninger, tilskudd til diverse arrangement, museumsstøtte og bygdekino. Bygdekinoen kommer med filmfremvisning ca. 5 – 6 ganger pr år. Fremvisningen er digitalisert og kjører 3D visninger.

119 Aremark Ungdomsklubb

Aremark Ungdomsklubb har gjennom 2018 hatt lokaler på Furulund og på elevtorget ved Aremark skole. Klubben har hatt redusert åpningstid deler av året og er et møtested for ungdom i et rusfritt miljø. Ungdomsklubben arbeider etter prinsippene i MOT.

190 Reserverte tilleggsbevilgninger omfatter reserverte bevilgninger etter formannskapets bestemmelse og reserverte bevilgninger for lønnsoppgjørene.

Virksomhetens formål:

Sentraladministrasjonen skal legge til rette for:

- At organisasjonen skal fremstå som effektiv, rasjonell, robust, omstillingsorientert og samlet enhet.
- Å videreutvikle effektiv og hensiktsmessig forvaltning av kommunens økonomiske og menneskelige ressurser.
- Å gi innbyggerne best mulig tjenester og service.

Deltakelse i SmartKom Østfold

Aremark kommune ble våren 2018 med i det interkommunale samarbeidet SmartKom Østfold. Samarbeidet er rådmannsinitiert og formålet er at SmartKom Østfold gjennom samarbeid om tjenesteutvikling og innovasjon skal gi økt verdiskaping for innbyggere og næringsliv i deltagernes kommuner.

Samarbeidet inkluderer i dag seks kommuner: Aremark, Hvaler, Marker, Råde, Skiptvet og Våler.

Samarbeidet er organisert med en styringsgruppe (rådmennene), arbeidsgrupper og nettverk (faggrupper) som støtter hverandre ved behov. Kolleger på tvers av kommunene har kommet sammen, startet idedugnad, blitt kjent og har raskt kommet til valg om å konkretisere samarbeidet rundt aktuelle temaer.

Arbeidsgrupper har blitt etablert på områder der *to eller flere* kommuner ser muligheter og potensielle gevinster ved å komme sammen for å løse utfordringer og skape nye løsninger.

Disse arbeidsgruppene er initiert så langt:

- Innkjøp
- Service og kommunikasjon
- Helse- og omsorg
- HR
- Digitalisering/automatisering
- Oppvekst – delt i to undergrupper (skole og barnehage)
- Samfunnsutvikling og tekniske tjenester – delt i seks undergrupper

I tillegg til samarbeidet med de øvrige kommunene i SmartKom Østfold har Aremark kommune på mange områder inngått samarbeidsavtaler med Halden kommune.

Økonomi:

Rammeområde	Regnskap pr 31.12.18	Justert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Avvik i kr.
11 Netto	14 051 921	15 983 759	16 818 895	-1 931 839

Kommentarer: Mindreforbruket skyldes i hovedsak Aremark ungdomsklubb, inntekter næringsutvikling (avsatt bundet fond), reserverte tilleggsbevilgninger og inntekter fra premiefond.

Personal:

	2014	2015	2016	2017	2018
Antall årsverk	7,6	7,6	7,6	6,6	8,1*
Sykefravær	9,7 %	2,1 %	7,6 %	7,3 %	5,5 %

*I tillegg er arbeidstakerrepresentantene plassert her med 0,3 årsverk

Mål og resultater:

Tema	Mål/strategier/tiltak i budsjett 2018	Resultat/status
Budsjett- og økonomiplanprosessen	Høy politisk og administrativ involvering	Økonomiplanen ble vedtatt utsatt til høsten 2018. Budsjett og økonomiplan er gjennomført som forutsatt.
Økonomistyring	Høy fokus på økonomistyring	Det er høyt fokus på stram økonomistyring med månedlige rapporteringer til rådmannen og kvartals- og tertialrapporteringer til politisk nivå.
Samfunnsutvikling	Fokus på folkehelse Videreføre arbeidet med å revidere kommuneplanens arealdel	Revidert folkehelseoversikten. Gjennomført folkehelseiltak for barn og unge Arealdelen er under arbeid.
Ledelsesutvikling		Gjennom etablert interkommunalt samarbeid i SmartKom Østfold - fokus på innovasjonsledelse. Hele ledergruppen har gjennomført ledelsesprogram i KS-regi sammen med øvrige SmartKom kommuner. Støttet økonomisk gjennom skjønnsmidler fra Fylkesmannen.
Personalpolitikk	Rekrutteringsfremmende tiltak Helse, miljø og sikkerhet (HMS) Kompetanseutvikling	Ingen spesielle tiltak. I tråd med AMUs plan. Vedtatt retningslinjer arbeidsgiverfinansierte mobiltelefoner.
Internkontroll	Bruke internkontrollsystemet aktivt	Internkontrollsystemet er i kontinuerlig utvikling.
IKT	Samarbeid om IKT-drift med Halden kommune.	Samarbeid med Halden og 99X er videreført. Vedtatt sikkerhetspolitikk for bruk av IKT i Aremark kommune.
Kommunikasjonsarbeidet	Profesjonalisere informasjonsarbeidet eksternt og internt.	Det arbeides jevnlig ihht vedtatt strategisk kommunikasjonsplan.

		Aktiv og åpen kommunikasjon med publikum gjennom media og egne digitale informasjonskanaler.
Lærlinger	Økt satsing på lærlinger ved å tilby lærlingeplass til bygdens ungdom.	Aremark har tatt imot 2 nye lærlinger i 2018.
Tannhelsetilbud i Aremark		Etablert i 2018.
Utredning	Drift og lokalisering av Aremark ungdomsklubb. Salg av kommunale boliger	Det er nedsatt en arbeidsgruppe som arbeider med temaet. Videreføres i 2019. Nedsatt en arbeidsgruppe som jobber med salg av kommunale boliger. Videreføres i 2019.
Næring og kultur	Næringsplan Visit Indre	Gjort henvendelse til Halden vedrørende felles plan. Arbeidet videreføres i 2019. Aremark har meldt seg inn i Visit Indre.

Netto driftsutgift pr. innbygger til adm. styring og fellesutgifter (F 100, 120, 130, 180)

Aremark 2015	Aremark 2016	Aremark 2017	Aremark 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
5 817	8 131	9 301	9 494	4 257	11 329	4 346

Innbyggertallet i Aremark pr 31.12:

2013	2014	2015	2016	2017	2018
1408	1406	1404	1398	1399	1357

Utviklingen i 2018:

Folketalet 1. januar	Fødte	Døde	Fødselsoverskudd	Innflyttingar		Utflyttingar		Netto-innflytting	Folkevekst	Folketalet ved utgangen av 2018
				I alt	Av dette fra utlandet	I alt	Av dette til utlandet			
1399	9	20	-11	66	3	95	5	-31	-42	1357

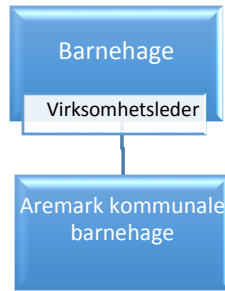
Netto driftsutgift til administrasjon, i % av totalt netto driftsutgifter

Aremark 2015	Aremark 2016	Aremark 2017	Aremark 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
8,2	8,9	10,0	10,1	7,3	11,5	6,9

Lønn til adm. styring og fellesutgifter i % av totale lønnsutgifter

Aremerk 2015	Aremerk 2016	Aremerk 2017	Aremerk 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
10,2	10,1	10,7	10,9	7,2	10,9	6,2

RAMMEOMRÅDE 22 BARNEHAGE

2210 Aremark barnehage/2215 Barnehager andre kommuner

Beskrivelse av rammeområdet:

Aremark barnehage er en tre avdelings barnehage. Det er 2 avdelinger for barn i alderen 3 – 5 år og 1 småbarnsavdeling for barn i alderen 1-3 år, totalt 70 plasser. Aremark barnehage har medarbeidere i 12,60 årsverk fordelt på 17 personer.

Virksomhetens formål:

Trygghet, trivsel og tilhørighet.

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene. (Barnehageloven §1 Formål 1.ledd).

Drift:

Ved hovedopptaket 2018 kunne barnehagen tilby alle søkere fra Aremark det tilbudet de ønsket seg. Barnehagen har mottatt noen søknader også etter hovedopptaket, og har kunnet tilby dem plass utover høsten. Aremark kommune oppfyller kravet om full barnehagedekning (i henhold til kommunestyrevedtak).

Barnehagen tilbyr 60 %, 80 % og 100 % plasser (40 % i særskilte tilfeller), og foreldrene kan ønske dager. Ønskene har i stor grad blitt imøtekommet.

Det er kun én mann i personalgruppa. Vi har en stor andel fagarbeidere blant våre ansatte. Siden pedagognormen nå er endret må vi ved naturlig avgang ansette pedagoger. Barnehagen har dette året fylt kravet til bemanning og pedagognorm.

I løpet av året er det perioder med sykefravær, dette betyr at barnehagen må bruke vikarer for å opprettholde forsvarlig drift. Bruken av vikarer vurderes fra dag til dag. Da det er begrensede midler til å sette inn vikar, må styrer også i større grad brukes i miljøet, men ikke i fulle vakter.

1. januar startet en ny virksomhetsleder/styrer i barnehagen. Barnehagen ble da igjen en egen virksomhet. Ny styrer har videreutdanning i nasjonal styrerutdanning.

Vi har to pedagoger som har tatt videreutdanning (15 stp) i veiledning høsten 2018. Vi har en pedagog som startet videreutdanning i språkutvikling og språklæring høsten 2018, avsluttes våren 2019.

Vi har fra høsten 2018 inngått et samarbeid med Høgskolen i Østfold som paratbarnehage. Vi vil ved behov fra høgskolen motta studenter i praksis fra barnehagelærer-utdanningen.

Fødselstallene har i årene fra og med 2013 vært synkende i Aremark kommune:

2013	2014	2015	2016	2017	2018
16	18	14	14	10	9

Økonomi:

Rammeområde	Regnskap pr 31.12.18	Justert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Avvik i kr.
22 Netto	7 529 036	7 875 860	8 022 837	-346 824

Kommentarer: stram økonomistyring og færre barn enn forventet i barnehager i andre kommuner.

Mål og resultater:

Tema	Mål/strategier/tiltak i budsjett 2018	Resultat/status
Folkehelse	«Sjumilsteget» er en del av vårt arbeid for å sikre tett samarbeid på tvers av virksomhetene i et folkehelseperspektiv	Tverrfaglig team er et resultat av nettopp «sjumilssteget» og tettere samarbeid mellom etatene. Tverrfaglig team har oppsatt møteplan. I møtene tas både enkeltsaker og felles temaer opp og det gis råd og veiledning. Vi har også TET møter i barnehagen.
Helsefremmende tiltak	Det ble jobbet med kriteriene for «Helsefremmende barnehager». Fokus på aktivitet for barna	Vi ble sertifisert som helsefremmende barnehage våren 2016. Vi har jobbet med kriteriene på noen personalmøter, og hadde ekstra fokus på kriteriene rundt matserving og hygiene i barnehagen. Alle barna er ute hver dag, så fremt temperaturen tillater det. Barnehagen har egne aktivitetsgrupper, en gang pr mnd.

	<p>Fokus på hygiene og matservering</p> <p>Bruk av idrettshallen</p> <p>Svømmeopplæring</p>	<p>Vi serverer mat, som oftest varmmat, en gang i uka på hver avdeling. Vi tilbyr et tredje måltid på ettermiddagen med frukt og knekkebrød m/pålegg. Ellers har barna med mat til de andre måltidene.</p> <p>Vi har fått tildelt en time hver onsdag som fordeles på storbarn-avdelingene utfra ønsker og behov.</p> <p>Skolestarterne har svømmeopplæring i svømmehallen ti timer i løpet av året.</p>
Språkløyper	Språkløyper har som mål å styrke alle barns og elevers språklige kompetanse.	Barnehagen har jobbet med språkløyper i samarbeid med skolen i to år. Dette er et gratis opplegg som også er anbefalt av utdanningsdirektoratet som en del av implementeringen av den nye rammeplanen. Gjennom dette arbeidet har de ansatte i barnehagen fått hevet sin kompetanse innenfor området. Programmet er nå avsluttet og arbeidet er implementert i vårt daglige arbeid.
Overgang barnehage til skole	Samarbeid med skole senest året før barnet kommer i skolealder	Dette gjennomføres og er innarbeidet i eget årshjul. Vi har overføringssamtaler mellom ped.ledere, 1.klasse lærer, SFO og ledelse. Skolestarterne er på tur til skolegården, på besøk i 1.klasse og SFO. Svømmeopplæringen gjennomføres av svømmelærer på skolen.
Læringsmiljøprosjektet	Det er bestemt at Aremark kommune skal være med i Læringsmiljøprosjektet med både skole og barnehage med oppstart høsten 2018.	Prosjektet går over to år og vi har tett samarbeid med veiledere fra læringsmiljøsentret. Det er i barnehagen satt ned en

	Er en del av implementeringen av nye Rammeplanen med fokus på Livsmestring og helse.	arbeidsgruppe med styrer, en pedagogisk leder, en fagarbeider og representant fra PPT. Vi skal gjennom prosjektet arbeide med temaer som læringsmiljø, forebygging, avdekking og håndtering av mobbing, samt regelverk, ledelse og organisasjonsutvikling. Fokuset høsten 2018 var avdekning. Barnehagen fant her ut at vi trengte å se nærmere på lekemiljøene og personalets rolle i leken.
IKT	Bruk av MyKid som kommunikasjons plattform med foreldrene.	Høsten 2017 ble det innført bruk av MyKid som er digital kommunikasjon mellom barnehage og foreldre. Barnehagen har i løpet av 2018 blitt tryggere på bruken av MyKid og vi har blitt mer papirløse.
Investeringsbehov	Rehabilitering/utbygging Aremark barnehage	Det ble i 2017 gjennomført en utredning knyttet til barnehagen som viser totalt vedlikeholdsbehov på og rundt bygningen. Prosjektet ble ikke påbegynt i 2018.

Sammenligning KOSTRA/nøkkeltall:

Netto driftsutgifter, barnehage, i % av totale netto driftsutgifter

Aremark 2015	Aremark 2016	Aremark 2017	Aremark 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
7,5	8,2	7,5	8,5	13,5	8,9	14,4

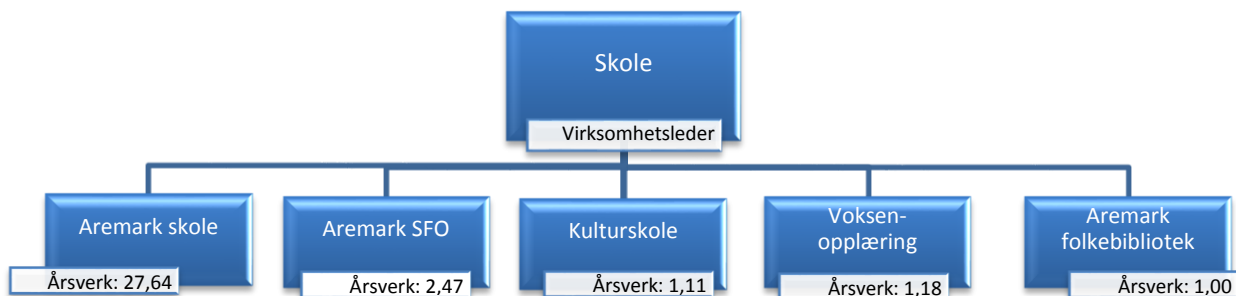
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager

Aremark 2015	Aremark 2016	Aremark 2017	Aremark 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
103 556	149 161	136 421	151 070	145 974	170 245	154 068

Andel barn 1-5 år med barnehageplass i %

Aremark 2015	Aremark 2016	Aremark 2017	Aremark 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
80,6	73,2	82,5	84,2	89,9	89,8	91,8

RAMMEOMRÅDE 23 AREMARK SKOLE OG SFO

2310 Aremark skole

Beskrivelse av rammeområdet:

Aremark skole er Aremark kommunes eneste skole. Det er en kombinert skole for elever fra 1. til 10. klassetrinn. Skolen har ansvar for all opplæring på grunnskolenivå og har tilbud om skolefritidsordning for elever fra de fire laveste klassetrinn.

2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
175	160	159	152	147

Oversikt over antatt elevtall (uten hensyn til inn- og utflytting)

Antall barn i skolefritidsordningen var høsten 2018 31, hvorav 16 hadde hel plass.

Prognosene kan tyde på at Aremark skole er på vei inn i en periode med en markant reduksjon i elevtallet, dersom det ikke inntreffer en netto innflytting av barnefamilier med barn i grunnskolealder. De neste 2-3 årene kan det se ut til at elevtallet vil ligge stabilt rundt 150 elever.

Formål:

Målet for skole og SFO er å legge forholdene til rette for at elevene skal oppleve barne- og ungdomsårene som en god, trygg og meningsfylt tid der læringen skal ha en sentral plass, men der også opplevelsen av å være aremarking befester seg med tanke på en framtid i Aremark.

Aremark kommune er en MOT-kommune, og Aremark skole er en MOT-skole. De tre setningene som uttrykker MOTs kjerneverdier og MOT-pedagogikkens grunnprinsipper er:

- mot til å leve
- mot til å bry seg
- mot til å si nei

Det arbeides kontinuerlig for et helhetlig læringsmiljø som fremmer både sosial og faglig utvikling. I forbedringsarbeidet er det lagt vekt på et konstruktivt skole/hjem-samarbeid og målrettet aktivitet i Skolemiljøutvalget og Samarbeidsutvalget for skole og barnehage.

Økonomi:

Rammeområde	Regnskap pr 31.12.18	Justert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Avvik i kr.
23 Netto	22 260 152	23 515 205	23 316 589	-1 255 053

Kommentar: I hovedsak skyldes avviket merinntekter knyttet til voksenopplæring, stam økonomistyring og problemer med å rekruttere kompetanse.

Mål og resultater:

Tema	Mål/strategier/tiltak i budsjett 2018	Resultat/status
Skolebasert utviklingsarbeid	<p>Satsingsområder 2018-2019:</p> <p>Grunnleggende ferdigheter i lesing med vekt på tidlig innsats</p> <p>Inkluderende læringsmiljø</p> <p>Kompetanseheving i personalet innen IKT.</p>	<p>Skolen utarbeidet Årsplan 2017 som bakgrunn for en operasjonalisering av satsingsområdene. Planen er godkjent i Samarbeidsutvalget og videreført i 2018-2019.</p> <p>Skolen deltar i Utdanningsdirektoratets satsing ; «Læringsmiljøprosjektet», som varer over 2 skoleår.</p> <p>Personalet deltar i DEKOM, (Desentralisert kompetanseheving) via Høyskolen i Østfold. Undervisningen er nettbasert med avsluttende moocer for hvert halvår. Kompetansehevingen fortsetter inn i neste skoleår og gjennomføres i samarbeid med Halden kommune.</p>
Grunnleggende ferdigheter i lesing – tidlig innsats	Barnehage og skole skal delta i den nasjonale strategien for språk, lesing og skriving, kalt <i>Språkløyper</i> . Særlig fokus på overgang fra barnehage til skole.	<p>Skolen innehar en leseveilederfunksjon.</p> <p>Barnehage og skole samarbeider om <i>Språkløyper</i>.</p> <p>Årsplanen fra 2017 har høsten 2018 blitt videreført inn i de ulike klassenes årsplaner.</p>
Helsefremmende skole	<p>Aremark skole er sertifisert som helsefremmende skole.</p> <p>Aremark skole skal delta i nettverk for helsefremmende skoler som er opprettet av Østfold</p>	Aremark skole ble etter søknad tildelt midler fra styret i Østfoldhelse til våre lokale RØRE-prosjekter. Hovedprosjektet er kalt «Gøy på landet.» En del av midlene er benyttet til lønnsmidler til en «RØRE-ambassadør» som er

	fylkeskommune/Folkehelse og videreføre arbeidet.	prosjektleder og koordinator for skolens helsefremmende arbeid.
Inkluderende læringsmiljø	<p>Aremark skole er en MOT-skole, og har inkludert tilleggsprogrammet «Skolen som samfunnsbygger».</p> <p>Lions program «Mitt valg»</p> <p>Young Mentor</p> <p><i>Læringsmiljøprosjektet</i> er et tilbud til kommuner med barnehager og skoler som ønsker å jobbe med læringsmiljø og mobbing, og som ønsker direkte støtte og veiledning fra veileder som kommer ut til kommunen.</p> <p>Skolemiljøutvalget (SMU) skal ha en koordinerende rolle i arbeidet med det helhetlige læringsmiljøet. Det skal legges stor vekt på elevens deltakelse i prosessene.</p>	<p>MOT-informatør, avdelingsleder 1-7 og ass.rektor deltok på MOT-samling i september. Opplæring og inspirasjon til videre arbeid med MOT i skolen. MOT-øktene på ungdomstrinnet er inkludert i årshjul og i årsplanene.</p> <p>«Mitt valg»-økter fra 1.-10. trinn er satt inn i skolens årshjul og inkludert i undervisningsøkter fordelt på alle fag på alle trinn. For ungdomsskolen sees innholdet i «Mitt valg»-øktene opp mot innholdet i MOT-samlingene.</p> <p>Aremark skole har 9 ungdomsskoleelever som har gjennomført Young Mentor-kurs. I samarbeid med sosiallærer planlegger og leder disse elevene aktiviteter i friminuttene for både barne- og ungdomsskoleelever.</p> <p>Aremark skole startet med arbeidsgruppe høsten 2018. 2 representanter fra PPT er medlemmer i arbeidsgruppa. Arbeidsgruppa deltok høsten 2018 på felles opplæring med andre kommuner på Gardermoen. Arbeidsgruppa møtes hver 14.dag, og får veiledning 2 ganger hvert halvår av eksterne veiledere. Fokus i 2018 har vært stopping og forebygging av mobbing. Arbeidsgruppa legger planer og gjennomfører fellessamlinger i personalet. Den har ledet første gjennomføring av elevundersøkelsen Spekter, og har veiledet personalet videre i hvordan en skal arbeide med funnene. Arbeidsgruppa har også satt fokus på tilstedeværelse blant elevene på alle skolens arenaer. Veilederne har gjennomført 2 samlinger med hele personalet. Fylkesmannen deltar på</p>

	Deltakelse i kommunens tverrfaglige samarbeid til beste for barn, ungdom og familier.	fellessamlinger, får tilsendt alle referat og har også vært til stede i arbeidsgruppa. Skolen deltar aktivt i tverrfaglige møter, herunder TET-møter med barnevern og PPT.
Ny organisering av skoleuka	Fra skoleårets oppstart høsten 2018, har elevene ved Aremark skole undervisning 5 dager pr uke.	Elevene møter til 08.30 – 14.15 alle dager unntatt onsdag. Onsdag har 1.-7.trinn undervisning fram til 11, deretter tilbud om leksehjelp eller aktiviteter fram til 12. Elever på 1.-4. trinn har tilbud om SFO fra kl. 12.00. 8.-10.trinn har undervisning fram til kl. 14.45.

2320 Aremark SFO

Opplæringsloven sier at kommunen skal ha et tilbud om skolefritidsordning før og etter skoletid for 1. til 4. årstrinn og for barn med særskilte behov for 1. til 7. årstrinn. Antall barn i skolefritidsordningen var høsten 2018 31, hvorav 16 hadde hel plass. SFO har en sentral rolle i vår satsing som helsefremmende skole.

2330 Kulturskole

Aremark kulturskole tilbyr undervisning i gitar- og pianospill. Høsten 2018 startet 16 elever ved skolen, fordelt på 13 pianoelever og 3 gitarelever. Lønn til dirigent for Aremark skolekorps er lagt inn i kommunens budsjett for kulturskole.

2140 Voksenopplæring

Det er inngått avtale med Halden kommunale kompetansesenter om kjøp av tjeneste til 2 elever fra Aremark kommune i voksenopplæringen f.o.m. høstsemesteret 2018.

2350 Aremark folkebibliotek er et kombinert skole -og folkebibliotek.

Bibliotekets hovedoppgave er formidling av litteratur og å være en offentlig debattarena og et møtested.

Oppgraderte lokaler sikrer god tilgjengelighet på tjenesten.

Meråpent bibliotek og selvbetjent bibliotekløsning ble tatt i bruk høsten 2018. Biblioteket er dermed mer tilgjengelig for alle brukere. Det er også mulig for lag og foreninger å bruke biblioteklokalene utenom bemannet åpningstid.

I tillegg til biblioteket er det tilrettelagt en kulturscene. Det gjenstår investeringer i kulturscenen før denne er fullt ut operativ.

Det foreligger foreløpig ikke plan for å utstyre kulturscenen, men saken er satt på den politiske agenda. Det blir avholdt møte om saken i mars 2019.

Sammenligning KOSTRA/nøkkeltall:**Netto driftsutgifter, grunnskole, i % av totale netto driftsutgifter**

Aremerk 2015	Aremerk 2016	Aremerk 2017	Aremerk 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
22,9	23,9	25,4	27,1	22,6	21,7	22,9

Netto driftsutgifter, grunnskole, pr innbygger

Aremerk 2015	Aremerk 2016	Aremerk 2017	Aremerk 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
16 227	17 414	18 975	20 120	12 719	18 581	13 591

Korrigert brutto driftsutgifter pr elev

Aremerk 2015	Aremerk 2016	Aremerk 2017	Aremerk 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
144 358	153 549	157 949	170 383	114 331	173 715	121 059

Elever pr kommunal skole

Aremerk 2015	Aremerk 2016	Aremerk 2017	Aremerk 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
175	182	175	156	286	77	238

RAMMEOMRÅDE 31 BARNEVERN OG HELSE

Beskrivelse av rammeområdet:

3111 Helsestasjonstjenesten omfatter drift av helsestasjonen.

Tjenesten drives i medhold av lov om kommunehelsetjenester og omfatter miljørettet helsevern, helsestasjonsvirksomhet, helsetjenester i skoler og opplysningsvirksomhet i henhold til lover og forskrifter. Det er i tillegg opprettet et eget tilbud rettet mot ungdom, Ungdommens helsestasjon. Jordmortjenester blir levert i samarbeid med Halden kommune. Helsesøstertjenesten har et særlig ansvar overfor barn/unge, deres familier og nærmiljø.

3112 Legetjenesten omfatter kommunelege samt to hjemler for fastlege, slik at legedekningen er tilfredsstillende for befolkningen. Det er pr i dag 60 % stilling som kommunelege i Aremark. I tillegg har den ene fastlegen 10 % stilling som smittevernlege.

3113 Miljørettet helsevern

Gjelder kjøp av tjenester. Aremark kommune kjøper tjenester fra Sarpsborg kommune på dette området, og som tidligere nevnt utøver den ene fastlegen arbeidet som smittevernlege i 10 % stilling knyttet til miljørettet helsevern.

3114 Fysioterapitjenesten omfatter tiltak innen forebyggende helsearbeid, helsestasjonsvirksomhet, skolehelsetjeneste, barnehage, opplysningsvirksomhet, behandling av sykdom, skade eller lyte, habilitering/rehabilitering, tilrettelegging av det fysiske miljøet for den enkelte, tekniske hjelpemidler, samt omsorg i og utenfor institusjon. Tiltak kan grovt deles inn i forebyggende tiltak, undersøkelse og behandling, habilitering/rehabilitering og veiledning/undervisning.

Kommunalt driftstilskudd gis i dag til 0,5 årsverk for fysioterapeut, samt at kommunen har 0,5 årsverk for fastlønnet kommunefysioterapeut.

3116 Folkehelse. Folkehelsearbeidet i kommunen skal drives etter Lov om folkehelsearbeid, formålet er å fremme folkehelse, herunder utjevne sosiale helseforskjeller. Folkehelsearbeidet skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse.

Det er opprettet en kommunal folkehelsekomite hvor rådmann, virksomhetsleder barnevern og helse, kommunelege, virksomhetsleder kultur/næring samt folkehelsekoordinator inngår.

3130 Barneverntjenesten omfatter tjenester gitt i medhold av lov om barneverntjenester. Oppgavene dreier seg i hovedsak om undersøkelser og utredninger på bakgrunn av bekymringsmeldinger for barn og ungdom, saksforberedelser for fylkesnemnda for sosiale saker, iverksettelse av tiltak som støttekontakter, besøkshjem, fosterhjem, og plasseringer i institusjon, oppfølging av vedtak, rådgivning, tilsyn og forebyggende tiltak for barn og ungdom.

Virksomhetens formål

Organiseringen av dagens virksomheter har som formål å skape større fleksibilitet mellom fagområdene, samt utnytte både faglige og økonomiske ressurser på en slik måte at innbyggerne opplever å møte en helhetlig tjeneste.

Drift

Stillingen til virksomhetsleder for barnevern og helse er lokalisert på rådhuset. Foruten oppgaver med å ivareta administrative forhold, knyttet til kommunehelsetjenesten som omfatter blant annet helsestasjon, kommunelege og fysioterapitjenesten, skal stillingen ivareta både det utøvende og det administrative ansvaret for barneverntjenestens kjerneoppgaver.

Økonomi:

Rammeområde	Regnskap pr 31.12.18	Justert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Avvik i kr.
31 Netto	6 864 394	6 888 517	7 445 100	-24 124

Personal:

	2015	2016	2017	2018
Antall årsverk	6,0	6,0	6,0	6,0
Sykefravær	11,1	14,3	18,5	19,2

Mål og resultater:

Tema	Mål/strategier/tiltak i budsjett 2017	Resultat/status
Tverrfaglig tilnærming	Barnevern, samarbeider tett med kommunens øvrige tjenester overfor barn og unge, dette er viktige samarbeidsparter. Kvalitet i arbeidet gir bedre tjenesteyting og vil på sikt også være kostnadseffektivt. Tidlig innsats er den strategiske hovedtilnærmingen innenfor dette virksomhetsområdet.	Samarbeidet med de øvrige instanser i kommunen, som har behov for bistand, har hatt en positiv utvikling i perioden. Dette arbeidet videreføres og videreutvikles for å opprettholde og heve dagens nivå. Psykiatri, som tidligere var en del av barnevern og helse, er fra 01.10.2018 flyttet til hjemmetjenester som et ledd i omorganiseringen av tjenestene.
Tidlig innsats	Tilstedeværelse/samarbeid barnehage, skole, ungdomsklubb	Tidlig innsats er et satsningsområde, som blant

	<p>Videreutvikle tverrfaglig samarbeid (tverrfaglig team for barn og unge).</p> <p>Delta i utviklingen av tverrfaglige samarbeidsmetoder og forebyggende arbeid.</p>	<p>annet ivaretas av tverrfaglig team.</p> <p>Samarbeidet med de ulike tjenestene i kommunen som arbeider om barn og unge er i stor grad prioritert og vektlagt gjennom året.</p>
Kompetansesikring	Kompetanseheving av de ulike fagretningene vil vektlegges, for på denne måten å kunne møte befolkningens behov med kvalitativ god metodikk og kunnskap på de ulike fagområdene	Det har i perioden vært fokus på kompetansehevende tiltak for å møte de utfordringene kommunen har hatt og får fremover, spesielt på integrering av flyktinger og barn og unge.
Folkehelse	Virksomheten har koordineringsansvar og har sekretariatsfunksjon for den administrative Folkehelsekomite	Helsefremmende skole og barnehage har hatt en sentral plass i folkehelsearbeidet, dette er et arbeid det vil jobbes videre med. Deltagelse i det fylkeskommunale folkehelsearbeidet prioriteres.
Helsestasjon	Helsesøstertjenesten skal ha et særlig ansvar overfor barn/unge, deres familier og nærmiljø.	Helsestasjonen i Aremark har hatt store utfordringer, bemanningsmessig i 2018. Det har blitt arbeidet med rekruttering for å møte lovkravene tilknyttet tjenesten. Bemanningsutfordringen har delvis blitt løst med lån av sykepleier fra sykehjemmet for å gjennomføre primære oppgaver som vaksinasjon og barnekontroller. Vi har også leid inn en pensjonert helsesøster i 20 % stilling. Dette har fungert, men er ikke en optimal løsning for driften.
Legene	Legetjenesten i Aremark fungerer godt, og de gir et fullverdig tilbud til de som trenger det.	Innbyggerne i Aremark har en legetjeneste som tilfredsstillende de krav innbyggerne har krav på. Fastlegetilbudet er godt og sykehjemslege, kommunelege, smittevernlege og helsestasjonslege tilfredsstillende de lovkrav som kreves av denne tjenesten.

Sammenligning KOSTRA/nøkkeltall

Barnevern

Netto driftsutgifter til barnevernstjeneste pr. innbygger 0-22 år

Aremerk 2015	Aremerk 2016	Aremerk 2017	Aremerk 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
8 293	7 611	7 507	7 267	9 803	6 998	8 392

Andel barn med barneverntiltak ift. innb. 0-22 år, prosent

Aremerk 2015	Aremerk 2016	Aremerk 2017	Aremerk 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
5,2	6,5	6,9	7,0	4,7	4,5	3,8

Kommunehelsetjenesten

Netto driftsutgifter for kommunehelsetjenesten i % av totale netto driftsutgifter

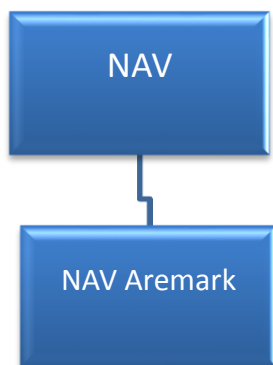
Aremerk 2015	Aremerk 2016	Aremerk 2017	Aremerk 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
4,0	3,8	3,9	4,4	4,3	6,1	4,7

Legeårsverk pr. 10.000 innbyggere i kommunehelsetjenesten

Aremerk 2015	Aremerk 2016	Aremerk 2017	Aremerk 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
17,1	17,2	17,2	17,7	8,2	12,1	9,4

Fysioterapiårsverk pr. 10.000 innbyggere

Aremerk 2015	Aremerk 2016	Aremerk 2017	Aremerk 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
7,4	7,5	7,1	7,4	8,2	11,9	9,4

RAMMEOMRÅDE 32 NAV

Beskrivelse av rammeområdet:

3220 Fellestjenester sosial

Her ligger det lønn til faste stillinger og administrative kostnader knyttet til drift av det kommunale området i NAV (sosiale tjenester).

3221/3222 Sosialkontoret (økonomisk sosialhjelp og andre sosiale formål)

Kapitlet hjemler i hovedsak ytelser og tjenester i henhold til Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen og skal fremme økonomisk og sosial trygghet, samt bedre levevilkårene for vanskeligstilte.

I tillegg til økonomisk rådgivning og hjelp, har NAV Aremark ansvaret for arbeidet med flyktninger, det kommunale rusområdet og formidling av husbankens låne- og støtteordninger.

Virksomhetens formål:

NAVs visjon «Vi gir mennesker muligheter» skal stå sentralt i utformingen av tjenestetilbudet til brukerne våre.

NAV-Aremark skal bygge sitt arbeide på NAV-reformens overordnede målsettinger:

- Få flere i arbeid og færre på stønad
- Gjøre det enklere for brukerne, og tilpasse forvaltningen til brukernes behov
- Få en helhetlig og effektiv arbeids- og velferdsforvaltning.

Mål og styringsparametere for områdene blir gitt i mål- og disponeringsbrevet til fylkene tidlig hvert år.

Organiseringen av dagens virksomheter har som formål å skape større fleksibilitet mellom fagområdene, samt utnytte både faglige og økonomiske ressurser på en slik måte at innbyggerne opplever å møte en helhetlig tjeneste.

Drift:

Stor oppmerksomhet på arbeid med enkeltpersoner som har vært langtidsmottakere av sosialstønad eller står i fare for å bli langtidsmottakere. Fokus for arbeidet har vært å få brukeren over i aktivitet eller andre stønadsordninger som er mer hensiktsmessig. Dette i tråd med NAV-reformens intensjon.

Økte henvendelser i forhold til rus. Det er også en tendens til at eldre rusmisbrukere i større grad har oppsøkt kontoret for hjelp.

Det har i løpet av 2018 vært en jevn pågang når det gjelder gjeldsrådgivning, da spesielt i forbindelse med kredittkortgjeld.

Økonomi:

Rammeområde	Regnskap pr 31.12.18	Justert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Avvik i kr.
32 Netto	3 585 059	3 528 497	3 343 703	56 562

Personal:

	2015	2016	2017	2018
Antall årsverk kommunale	1,4	2,4	2,4	2,4
Sykefravær	6,3	0,0	0,2	1,5

Mål og resultater:

Tema	Mål/strategier/tiltak i budsjett 2018	Resultat/status
Redusere omfanget av økonomisk sosialhjelp	Kvalifiseringsstønad og AAP (Arbeidsavklaringspenger) har som intensjon å få brukere over fra passiv til aktiv ytelse/stønad. Dette blir spesielt viktig når man ser en økning i antall arbeidsledige. Dette setter krav til medarbeidere i NAV om å arbeide slik at brukere kommer på riktig ytelse. Uføreforhøret ble implementert 2015, reglene for å kombinere arbeid med uføretrygd støtter opp under regjeringens mål om at flest mulig skal delta i arbeidslivet med de mulighetene de har.	Vi ser store utfordringer ved arbeidsmarkedet i tiden fremover, å få brukere ut i aktivitet blir et fokusområde det satses på. For flyktningene har introprogrammet vært en sentral aktivitet. I 2018 har vi sett en økning av tilflyttere som er avhengig av sosialhjelp i hverdagen. Man kan anta at dette er et resultat av blant annet lave boligpriser og lave bostiftelser ved leieforhold.
Bosatte flyktninger	Aremark kommune har bosatt familier med barn, dette med tanke på en god integrering.	2018 har bydd på utfordringer knyttet til kommunens flyktninger. Særlig knyttet utfordringene opp mot språkopplæring, integreringsarbeidet og sysselsetting.

		Introduksjonsstønad ble stanset medio 2018.
Arbeid først	Arbeid/aktivitet for trygd og sosialhjelp Bruktstua – samarbeid med frivillige (Frivilligsentralen)	Arbeid og aktivitet er og har vært sentrale begreper i NAV og en rettesnor for arbeidet som er utført i 2018, det vil hele tiden være fokus på aktivitet og å gi mennesker muligheter. Den frivillige delen av Aremark samfunnet har bidratt og bidrar aktivt for å få mennesker ut i meningsfull aktivitet, dette arbeidet må opprettholdes og videreutvikles fremover. Den statlige delen av NAV kontoret i Aremark har blitt flyttet til Halden fra 01.06.2018. Dette har gitt brukerne fra Aremark en bedre og mer strømlinjeformet tjeneste.
Økonomisk sosialhjelp	Sikre tilstrekkelig økonomi til livsopphold, med særlig fokus på barnefattigdom og vektlegging av barnefamilier og enslige forsørgere	NAV har hatt og skal ha fokus på arbeid og aktivitet, men samtidig sørge for at mennesker opprettholder et økonomisk akseptabelt nivå sett i forhold til livsoppholdsnormen, unngå barnefattigdom og ha fokus på barnefamilier og enslige forsørgere. I 2018 har Aremark opplevd tilflytting av mennesker uten inntekt. Sosialstønad skal ikke være en varig ytelse, men en ytelse som skal bidra til å løse en vanskelig livssituasjon i en kort periode.

Sammenligning KOSTRA/nøkkeltall

Andel utgifter av totale utgifter i % - sosialsektoren samlet

Aremark 2015	Aremark 2016	Aremark 2017	Aremark 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
2,8	4,7	4,5	3,8	6,5	4,3	6,4

Utgifter - beløp pr innbygger – sosialsektoren samlet

Aremark 2015	Aremark 2016	Aremark 2017	Aremark 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
1 949	3 403	3 372	2 797	3 693	3 643	3 870

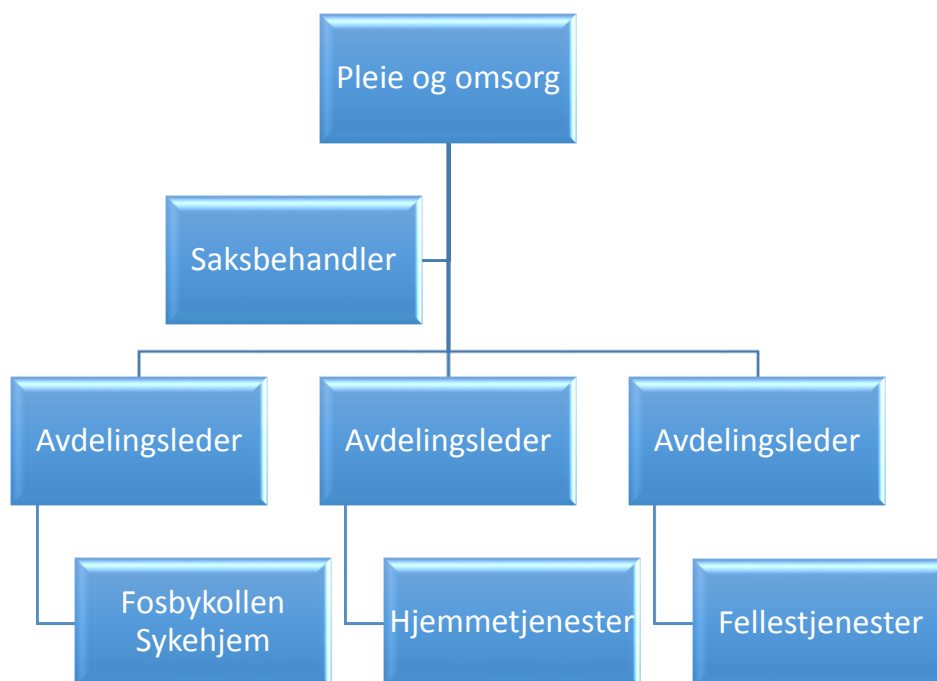
Antall sosialhjelpsmottakere

Aremark 2015	Aremark 2016	Aremark 2017	Aremark 2018
41	50	54	28

Sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde, antall

Aremark 2015	Aremark 2016	Aremark 2017	Aremark 2018
18	24	20	13

RAMMEOMRÅDE 33 PLEIE OG OMSORG

Beskrivelse av rammeområdet:

Virksomhet pleie og omsorg omfatter:

- **Saksbehandling** av helse- og omsorgs tjenester, trygdeleiligheter og kommunale boliger
- **Fosbykollen sykehjem** med totalt 16 pasientplasser
- **Hjemmetjenester** som omfatter hjemmehjelp, hjemmesykepleie, heldøgns omsorg i bolig, BPA og PA, støttekontakter, omsorgslønn, avlastning og koordinerende enhet
- **Fellestjenester** (kjøkken- og brannvern)

Gjennom 2018 er det gjennomført en omfattende omorganiseringsprosess i virksomheten hvor sykehjem og hjemmetjeneste er skilt fra hverandre og hjemmetjenesten er styrket sammenlignet med tidligere. Bakgrunnen for endringsprosessen er økonomisk overforbruk gjennom mange år og et ønske om økt satsing på hjemmetjenester i tråd med nasjonale trender. Styrking av hjemmetjenestene er også nødvendig for å stå bedre rustet til å møte fremtidens utfordringer på kommuneområdet.

Nye turnuser er utarbeidet og antallet pasientplasser på sykehjemmet er redusert fra 21 til 16. Mange av tiltakene som er gjennomført er gjort etter anbefaling fra Agenda Kaupang, de gjorde en analyse av området i 2017.

En partssammensatt arbeidsgruppe bestående av rådmann, personalrådgiver, virksomhetsleder, avdelingsledere, verneombud og tillitsvalgte deltok i arbeidet med omorganiseringen. Ny organiseringsmodell trådte i kraft fra 01. oktober 2018.

Tjenesteproduksjonen drives bl.a. med hjemmel i helse og omsorgstjenesteloven

3310 Fosbykollen sykehjem omfatter drift av Fosbykollen sykehjem. Sykehjemmet har 16 pasientplasser hvorav 13 er forbeholdt langtidsopphold og 3 er forbeholdt korttidsopphold.

3311 Hovedkjøkken Fosbykollen omfatter drift og matproduksjon til:

- Sykehjemsbeboerne.
- Eldre og funksjonshemmede utenfor institusjon iht enkeltvedtak, herunder servering i Fosbykollen kantine og utbringning av varmmat til hjemmeboende.
- Ordinært kantinesalg for besøkende og kommunens ansatte.

3315 Samhandlingsreformen Det foreligger skriftlige avtaler med Halden kommune på kommunal akutt døgnenhet (KAD) ergoterapi, demenskoordinator og kreftkoordinator, rehabilitering og habilitering.

3320-3327 Styrket omsorg omfatter lønns- og driftsutgifter tilknyttet individuelle omsorgstiltak, herunder kjøp av aktivitetstilbud.

3328 Omsorgslønn og støttekontakter. Omsorgslønn omfatter lønn til pårørende som ivaretar personer med omfattende omsorgsbehov. Erstatte delvis andre kommunale tjenester. Støttekontakter gis til personer med fysiske eller psykiske problemer med behov for hjelp til sosial omgang.

3329 Avlastningstiltak for unge med psykiske og fysiske funksjonshemminger. Handler i hovedsak om kjøp av tjenester.

3330 Hjemmehjelp omfatter: Praktisk bistand til hjemmeboende.

Virksomhetens formål:

Gi brukerne tilfredsstillende og mest mulig likeverdige tilbud, uavhengig av bosted, inntekt og sosial status.

Funksjonshemmede skal ha full deltakelse og likestilling i samfunnet.

Sikre brukerne et forsvarlig og kvalitativt godt tilbud av pleie- og omsorgstjenester for alle brukergrupper, ved å ivareta hensynet til endringer i befolkningens behov og særlig ivareta hensynet til de svakeste brukerne.

Hjemmebaserte tjenester

Antall brukere med innvilget søknad på hjemmesykepleie:

2014	2015	2016	2017	2018
79	75	63	55	51

Gj.snittalder:

2014	2015	2016	2017	2018
78,5 år	79,2 år	76,6 år	75 år	77

Praktisk bistand

Antall brukere med innvilget søknad på praktisk bistand daglige gjøremål:

2014	2015	2016	2017	2018
39	41	39	32	30

Gj.snittalder:

2014	2015	2016	2017	2018
82,7	85,9	82,7	82,7	80

Fosbykollen hovedkjøkken

Matproduksjon til sykehjemsbeboerne i fullpensjon – antall liggedøgn:

2013	2014	2015	2016	2018
6473	6145	7899	6071	4202

Gjennomsnittlig antall middagsporsjoner pr. uke for hjemmeboende etter enkeltvedtak:

2014	2015	2016	2017	2018
106	86	91	83	70

Trygghetsalarmutleie

Antall trygghetsalarmer utleid pr. 31.12.18

2014	2015	2016	2017	2018
31	31	26	27	29

Trygde-/omsorgsleiligheter

Antall leiligheter disponible.

2014	2015	2016	2017	2018
35	35	35	35	46

Antall leiligheter ledige pr. 31.12.18

2014	2015	2016	2017	2018
2	1	0	4	5

Formelle klager

Antall formelt fremsatte klager fra brukere på vedtak fattet innen virksomheten:

2014	2015	2016	2017	2018
4	4	4	2	0

Utover ordinær drift har bl.a. følgende skjedd i virksomheten i 2018:

- Kartlagt personalets behov for kompetanseheving
- Arbeidet aktivt med ledelse av pasientsikkerhet. Øker kvaliteten på tjenestene samt kompetanseheving for ansatte.
- Den årlige grillfesten for beboere på Fosbykollen er gjennomført.

Økonomi:

Rammeområde	Regnskap pr 31.12.18	Justert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Avvik i kr.
33 Netto	31 600 481	32 130 531	30 256 651	-530 051

Kommentarer: Stam økonomistyring.

Personal:

	2015	2016	2017	2018
Antall årsverk totalt	43,04	44,04	41,66	35,76
Sykehjemmet				14,9
Hjemmebaserte tjenester				17,7
Kjøkken				2,56
Saksbehandler				0,6
Sykefravær fosbykollen sykehjem	13,1%	9,5%	8,4%	17,7 %
Sykefravær hjemmetjeneste				20,1 %
Sykefravær styrket omsorg				28,4 %
Sykefravær kjøkken				3,1 %

Mål og resultater:

Tema	Mål/strategier/tiltak i budsjett 2018	Resultat/status
Sikre brukerne et forsvarlig og kvalitativt godt tilbud av pleie og omsorgstjenester	Fortsatt ha sirkulering på plasser på Fosbykollen sykehjem, slik at vi er rustet til å ta imot utskrivningsklare pasienter fra sykehuset og kan tilby hjemmeboende personer plass når de ikke lenger har helse og ressurser til å bo i eget hjem.	Har tildelingsutvalg annenhver uke hvor kortidsvedtakene i sykehjem gjennomgås.

	<p>Kortidsopphold/avlastning prioriteres for å legge til rette for at brukerne bor lenger hjemme.</p> <p>Fortsette å utarbeide, ferdigstille og implementere prosedyrer og kvalitetsutvikling.</p> <p>Bruke elektronisk avvikssystem. Alle ansatte skal ha kunnskap hvordan avvik meldes og oppfordres til å melde avvik slik at virksomheten kan bli enda bedre.</p>	<p>Har jobbet kontinuerlig med prosedyrer, men ikke ferdigstilt. Arbeidet videreføres i 2019.</p> <p>Har tatt i bruk elektronisk avvikssystem. Gitt opplæring og alle avvik meldes nå elektronisk.</p>
Innleie vikarer	Gode rutiner for innleie av vikarer, ukentlig rapporteringer av dette til virksomhetsleder og rådmann.	Har gode rutiner for innleie av vikarer ved at det alltid behøvsprøves. Innleie av vikarer er tidkrevende og avdelingslederne bruker mye ressurser på dette. Virksomheten har en liten ressurspool av medarbeidere bestående av overtallige som har gjort krav på stilling gjennom AML samt reduksjon av årsverk fra 01.10.2018. Denne har blitt redusert, da ansatte i poolen går inn i ordinære stillinger ved ledighet.
Etisk kompetanse	Prosjektet etisk kompetanse for ansatte på Fosbykollen har blitt avsluttet som et ledd i omorganiseringen.	
Tidlig innsats	Tidlig innsats i forhold til pasientsikkerhet. Har vært igjennom prosjekt «ledelse i pasientsikkerhet» og det omhandler at vi aktivt går inn og kartlegger risikoområder i forhold til pasientsikkerhet.	Har fullført prosjektet og gjort tiltak i avdelingen i samsvar med dette. Prosjektet innebærer at vi forebygger eventuelle pasientskader mht risikoområder der pasienten befinner seg i forhold til sin helse.

Sammenligning KOSTRA/nøkkeltall

Netto driftsutgifter, omsorgstjenester, i % av samlede netto driftsutgifter

Aremark 2015	Aremark 2016	Aremark 2017	Aremark 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
36,0	36,6	34,0	35,1	34,1	34,5	30,8

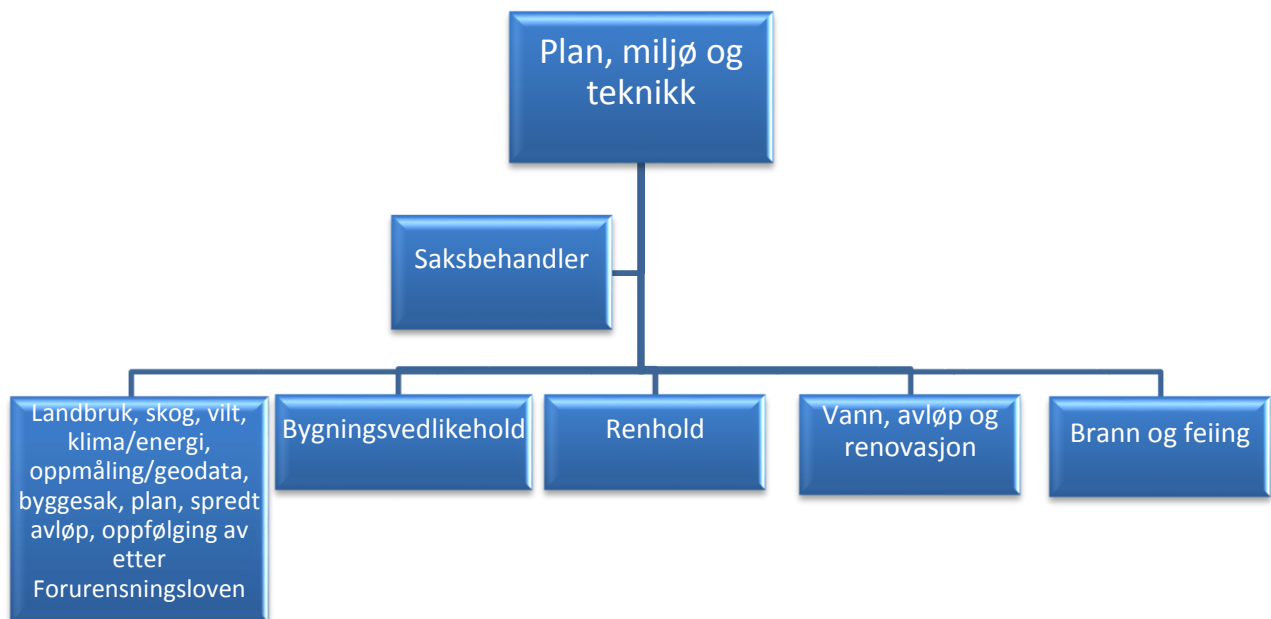
Utgifter kommunale helse og omsorgstjenester pr. innbygger i kroner

Aremark 2015	Aremark 2016	Aremark 2017	Aremark 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
35 254	35 840	32 796	33 511	26 882	43 362	26 506

Korrigert brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass

Aremark 2015	Aremark 2016	Aremark 2017	Aremark 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
993 619	1 034 905	966 762	1 302 500	1 203 270	1 093 846	1 220 066

RAMMEOMRÅDE 4 PLAN, MILJØ OG TEKNIKK

Beskrivelse av rammeområdet:

Virksomhetsleder har faglig og økonomisk ansvar for driften av ansvarsområdene og er rådmannens representant i Drift- og utviklingsutvalget.

Innenfor ansvarsområdet plan, miljø og teknikk saksbehandles og ytes tjenester på følgende områder:

- Byggesak
- Oppmåling/geodata/adressering
- Plansaker
- Skogbruk
- Landbruk
- Klima og miljø
- Viltforvaltning
- Renovasjon
- Vann og avløp
- Spredt avløp
- Drift og vedlikehold av kommunal bygningsmasse
- Drift av vedlikehold av kommunale veier, friområder mm
- Renhold av kommunale bygg
- Brann og feiervesen

Saksbehandling og oppfølging av byggesaker, planer, søknader om spredte avløp og oppfølging av saker etter Forurensningsloven er ivaretatt av Halden kommune (jfr inngått samarbeidsavtale).

Saksbehandling og oppfølging av saker innenfor landbruk, skogbruk, oppmåling/geodata, miljø/klima og viltforvaltning har vært ivaretatt av Marker kommune.

Askim kommune bistår med noen tjenester innenfor vedlikehold av kartverk etter egen samarbeidsavtale.

Virksomhetsleder (teknisk sjef) har på vegne av rådmannen den løpende kontakten med de aktuelle saksbehandlerne og aktuelle ledere i de kommunene Aremark kommune kjøper tjenester av, og organiserer for øvrig virksomheten på området. Vedtaksmyndigheten tilligger Aremark kommune.

Aremark kommune kjøpe feiertjenester og brannsjef (inkl forebyggende) fra Halden brannvesen i samsvar med vedtatt *Avtale om brannvernssamarbeid*.

Aremark brannvesen finansieres av Aremark selv og arbeidsgiveransvaret ligger også til Aremark kommune.

41 Landbruk-, plan-, miljø og viltforvaltning

Brorparten av saksbehandling og tjenester på disse områdene kjøpes av Marker kommune, Halden kommune og Askim kommune, men all myndighet er ikke delegert. En del av oppgavene gjøres av Aremark selv, for eksempel adressering.

Marker godtgjøres etter en fordeling hvor Aremark betaler 35% av det interkommunale kontorets samlede driftskostnader. Halden og Askim godtgjøres i henhold til inngåtte samarbeidsavtaler.

43 Teknisk

Tjenesteområdet ledes av virksomhetsleder teknisk (teknisk sjef). Ansvarer dekker et vidt spekter av oppgaver og omfatter ansvar for drift og forvaltning av alle kommunal bygg og utearealer. Dette inkluderer renhold, utvendig og innvendig vedlikehold og service- og driftsansvar på teknisk utstyr som tilhører bygningene.

I tillegg kommer vedlikehold av kommunale veier, utearealer, badeplasser og idrettsplasser.

Virksomheten bistår også sykehjemmet med reparasjon og montering av hjelpemidler til brukere samt utkjøring av hjelpemidler til hjemmeboende.

Virksomheten forholder seg til plan- og bygningsloven, samt en rekke særlover med tilhørende forskrifter innen de enkelte områdene.

Brukerne av tjenestene er egne tjenesteområder (sykehjem, skole osv.), innbyggere i kommunen, hytteeiere, samt offentlige instanser.

Fra 2018 har forvaltning og administrasjon av Furulund og Aremarkhallen bli ivaretatt av teknisk. Dette har tidligere ligget under ansvarsområdet kultur. Den delen som gjelder utleie har, som før, vært administrert av vertskapet på Furulund.

Aremarkhallen og svømmehallen gir innbyggere i alle aldre mulighet for trening og fysisk aktivitet. Svømmebassenget er åpent for publikum 8 måneder i året. Skolen benytter bassenget til svømmeopplæring.

44 VAR-område

44 omfatter flere ansvarsområder og dekker oppgaver innen drift og forvaltning og knyttet til produksjon og distribusjon av vann, innsamling og rensing av avløpsvann, innsamling av slam fra private anlegg i tillegg til innsamling av husholdningsrenovasjon.

Produksjon og distribusjon av vann inkluderer kvalitetssikring av dagens vannkilde, drift av rensenanlegget og rørledninger inklusive trykkforsterkere. Målet er å ivareta forsyning av drikkevann av god kvalitet i samsvar med gjeldene lovverk og myndighetskrav til alle abonnenter. Mattilsynet fører tilsyn med at anleggene driftes i samsvar med Drikkevannsforskriften. I henhold til Drikkevannsforskriften skal det tas vannprøver av ulike parametere. Vannprøvene tas av råvann (før rensing) og av rensert vann både på vannverket og ute på distribusjonsnettet. Resultatet av prøvene rapporteres til Mattilsynet.

Innsamling og rensing av avløpsvann inkluderer drift av kommunens rensanlegg; prøvetaking av avløpsvann før og etter rensing, drift og vedlikehold av alle pumpestasjoner og ledningsnett. Prøvene fra rensanlegget blir analysert og resultatet av prøvene blir rapportert til ulike myndigheter

Under 44 kapittelet ligger også tømming og kontroll av andre typer av anlegg (minirensanlegg og tette tanker) som ikke er tilsluttet det kommunale avløpsnettet.

Renovasjon er innsamling av husholdningsavfall, drift av miljøstasjoner samt organisering og gjennomføring av «Søppeluket».

Hvert av disse ansvarsområdene forvaltes etter selvkostprinsippet.

45 Brann og feiing

Brann, redning og feiervesen hører administrativt inn under virksomhetsleder teknisk. Ansvarer omfatter lovpålagte oppgaver etter Brann- og eksplosjonsvernloven som brannslukking, redning og tiltak mot akutt forurensing. I tillegg kommer tilsyn med spesielle brannobjekter og feiing/tilsyn av boliger og hytter.

I desember 2016 vedtok Aremark en samarbeidsavtale med Halden Brannvesen. Samarbeidet innebærer at brannsjefkompetanse, ledelse av beredskap, forebyggende tjenester og tilsyn ivaretas av Halden brannvesen. Dette etter et krav fra DSB at små brannvesen skal ha et samarbeide med større enheter. Feiertjenesten (feiings/tilsyn) som ble kjøpt av Halden kommune i 2016 er videreført.

Teknisk sjef har på vegne av rådmannen den løpende kontakten med brannsjefen i Halden

Drift:

Hovedmålsettingen er å gi et godt tilbud til kommunens innbyggere og andre brukere av tekniske tjenester. Dette inkluderer også andre virksomheter i kommunen. Mye ressurser går med til den daglige driften.

Tilbakemeldinger fra brukerne tilsier at kommunen stort sett leverer gode tjenester innenfor de områdene som omfattes av *4 Plan, miljø og teknikk*. Dette gjelder tjenester både i egen regi og de kommunen får via samarbeidsavtalene. Der det har skortet er innenfor oppmåling hvor det har vært et stort etterslep, hvilket har medført mange henvendelser samt tapte inntekter. Etterslepet skyldes flere forhold, hvorav noe ligger tilbake i tid. Gjennom 2018 har det vært jobbet med å bedre tjenesten ved blant annet å gå til innkjøp av ekstern bistand. Situasjonen er blitt bedre men det jobbes fremdeles med å bedre tjenesten for kommunens brukere/kunder.

Det har vært et skifte i saksbehandler som blant annet ivaretar adressering i kommunen. Arbeidet har derfor ikke hatt den ønskede fremdrift, men det jobbes med å komme i mål med dette.

Gjennom 2018 har det vært jobbet med revisjonen av kommuneplanens arealdel som også er en del av RAM samarbeidet. Det er en offensiv plan som har stor betydning for nivå og omfang av andre tjenester ikke bare innenfor teknisk. Utover plan, byggesak, oppmåling, adressering, vann, avløp og renovasjon vil det også trolig generere behov innenfor helse. Det må avsettes tilstrekkelig ressurser til å ivareta disse behovene fremover.

Innenfor reguleringsplanforslaget for Fladebyåsen II har det ikke vært den ønskede fremdriften i 2018. Det har vært gjennomført grunnundersøkelser men planen har ikke vært lagt ut på høring. Dette skyldes knapphet på ressurser.

I 2018 har det ikke vært gjennomført større vedlikeholdsprosjekter. Det ble innført innkjøpsstopp for å ivareta kommunens samlede økonomiske situasjon. Det innebar at kun helt prekære innkjøp/reparasjoner ble gjort. Etterslepet på vedlikehold av bygningsmassen er stort hvilket innebærer at kommunens verdier her blir mindre. Det er et etterslep på oppfølging av avvik etter brannsyn på de spesielle objektene i kommunen. Dette vil medføre investeringer men uavklart situasjon om hva som skal skje med byggene fremover vanskeliggjør arbeidet. Dette gjelder spesielt Fosbykollen og barnehagen.

Sommeren 2018 var ekstremt varm og tørr. Det var en vesentlig økning av skogbranner i kommunen hvilket medførte ekstraordinære utgifter. Kommunen søkte Fylkesmannen om skjønnsmidler og fikk tilskudd på 500' hvilket bedret situasjonen innenfor dette området.

Mattilsynet har vært på tilsyn på vannverket i 2018. Det resulterte i et avvik som burde vært fanget opp i byggeprosessen. Avviket (turbiditetsmålere) er nå utbedret og avviket lukket. Vannverket fungerer bra og gjennomføring av en ny vannprøveplan i 2018 ansees gi en god overvåking av drikkevannskvaliteten som kommunen leverer.

På de nye anleggene på trykkavløpet er det fremdeles noen utfordringer som ikke er løst. Det har vært flere stopp på avløpsledningen til Moane og det jobbes fremdeles med oppfølging av dette mot entreprenør. Det er etterspørsel fra publikum etter VA vakt, men det er for få ansatte til å få en akseptabel arbeidssituasjon for de som inngår i slik vakt. Rådmannen avventer utfallet av vedtak om eget VA-selskap som ble gjort i budsjettvedtak på tampen av 2018. Det har imidlertid vært vaktordning i avgrensede perioder i forbindelse med høytider.

Gjennom 2018 ble det jobbet ganske intenst med oppfølging av utbygging/rehabilitering av avløpsrenseanlegget på Skodsberg. Ved årsskiftet gjenstår fremdeles arbeider her, blant annet å få opp utestasjoner ordentlig på overvåkingen, opparbeidelse av utearealer og optimalisering av renseprosessen. Det er utfordrende å optimalisere renseprosessen når det er såpass mye fremmedvann som kommer inn ved mye nedbør. For øvrig har denne utbyggingen vært gjenstand for mye oppmerksomhet/gransking og rådmannen omtaler ikke disse forholdene ytterligere her.

Det må jobbes med revisjon av VA plan som skal sikre en forutsigbarhet for fremtidige investeringer og medfølgende gebyrnivå til abonnenter. Det er tidligere vedtatt en betydelig videre utbygging av trykkavløp som sammen med forslag til nye utbyggingsområder i

kommuneplanens arealdel må legges til grunn for revisjon av planen. Det er behov for å se på vannkapasitet, separering og installasjon av fettavskillere.

Administrasjonen har gjennom 2018 hatt betydelig fokus på beredskap for å få på plass en revidert overordnet ROS analyse og beredskapsplan. Det forelå avvik fra tidligere tilsyn fra Fylkesmannen som måtte ivaretas. Revidert overordnet ROS ble vedtatt i kommunestyret før sommeren 2018. Inkludert i vedtaket var en forankring av beredskapsplanen hva gjelder ansvar og oppgaver. Nytt tilsyn fra Fylkesmannen i september 2018 var en positiv erfaring for de involverte. Til tross for små ressurser og en sårbar situasjon har kommunen fokus på beredskap. Det siste tilsynet resulterte i ett avvik som gikk på manglende overordnet målsetting for kommunens beredskapsarbeid. Det jobbes med en slik målsetting som skal legges frem for kommunestyret for godkjenning og forankring. Teknisk sjef overtok som kommunens beredskapskoordinator i forbindelse med tilsynet. På virksomhetsnivå jobbes det med revisjon av ROS/beredskapsplan for vannverket og Skodsberg renseanlegg etter utbyggingene her.

Status vedtatte investeringer i budsjettåret 2018 innenfor virksomhetens ansvarsområder:

Kommunestyrets vedtak 14.12.17, pkt 11 lød: Før investeringer i ny ungdomsklubb, oppgradering av sentrum, asfaltering og lyssetting av skolegården og helårs trimløype gjennomføres, skal det legges fram en investeringsplan for kommunestyret til godkjenning. Disse investeringene forutsetter at utredning omkring salg av hele eller deler av de kommunale boligene, gir et økonomisk resultat som forsvarer disse investeringene.

I tillegg ble det i KS-sak 4/18 vedtatt å utsette prosjektene: Tomtefelt Fladebyåsen II, Aremark skole – asfaltering og lyssetting, barnehage- rehabilitering/utbygging, ungdomsklubb, parker – utearealer – oppgradering sentrum og kommunale veglys.

Investering	Budsjett 2018 Eks mva	Revidert budsjett 2018 Eks mva	Regnskap 2018 Eks mva	Kommentarer
Vann	1 400	800	817	Ikke differensiert mellom ulike anlegg. I hovedsak trykkavløp og noe på vannverket.
Avløp og rensing	10 200	14 300	13 317	Splittet på Skodsberg renseanlegg og øvrig avløp. Referanse til tidligere utredninger.
Utvikling boligtomter Fladebygrenda	500	300	160	Arbeidet pågår – ikke avsluttet. Videreført til 2019
Aremark ungdomsklubb	3 000	0	0	Vedtatt utsatt i påvente av utredning og finansiering – ikke gjennomført
Dører/låse-system Aremark skole	110	110	0	Ikke gjennomført. Tas opp som ny sak i 2019.
Energistyringssystem	500	500	129	Pågående arbeid
Rehabilitering/utbygging Aremark barnehage	12 000	0	0	Vedtatt utsatt i påvente av finansiering – ikke gjennomført

Skiltprosjekt	800	0	0	Ikke igangsatt grunnet ressursituasjonen – videreført til 2019
Oppgradering av sentrum <ul style="list-style-type: none"> • Tuftepark • Lekeapparater Furulund • Grøntareal fra Joker til Furulund • Lyssetting sentrum • Asfalt rådhuset • Oppgradering Fosby torg 	3 000	0	0	Vedtatt utsatt i påvente av finansiering – ikke gjennomført
Utskiftning veglys	1 000	0	0	Ikke igangsatt grunnet ressursituasjonen
Asfaltering og lyssetting av skolegården	800	0	0	Vedtatt utsatt i påvente av finansiering – ikke gjennomført. Budsjettjustert ned i desember
Utskifting vinduer barnehagen - branntilsyn	0	120	0	Ikke igangsatt grunnet ressursituasjonen
Brannbil - rehabilitering	0	50	50	Gjennomført
Utstyr brann	0	0	147	Kjøpt inn, dekket gjennom tilskudd.
Aremark skole	0	0	46	Ferdigstillelse
Døgnåpent bibliotek	0	0	101	Ferdigstillelse
SUM	33 310	16 180	14 777	

Rammeområde	Regnskap pr 31.12.18	Justert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Avvik i kr.
41 Netto	2 678 839	2 273 695	2 017 532	405 144

Kommentar: Avvik skyldes i hovedsak merutgifter til kjøp av tjenester fra andre kommuner og private samt mindreinntekter på byggesak og oppmåling.

Rammeområde	Regnskap pr 31.12.18	Justert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Avvik i kr.
43 Netto	7 709 672	8 206 178	8 940 767	-496 506

Kommentar: Mindreforbruk skyldes i hovedsak ikke utført vedlikehold på kommunale bygg hvor aktiviteten har vært holdt på et absolutt minimum.

Rammeområde	Regnskap pr 31.12.18	Justert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Avvik i kr.
44 Netto	-4 466 578	-3 595 210	-3 636 743	-871 368

Kommentar: Avvik skyldes merinntekter på tilknytnings- og årsgebyrer på avløp samt gebyrer på renovasjon og slamtømming. Mens når det gjelder vann er det en underdekning.

Rammeområde	Regnskap pr 31.12.18	Justert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Avvik i kr.
45 Netto	1 903 479	1 622 939	1 504 641	280 540

Kommentar: Merutgifter på brann som skyldes høy aktivitet i forbindelse med en svært varm og tørr sommer som resulterte i flere skogbranner enn tidligere.

Personal samlet for alle ansvarsområdene i virksomheten:

	2015	2016	2017	2018
Antall årsverk	14,29	14,43	14,43	14,78
Sykefravær	9,1 %	6,4 %	1,8 %	2,6%

Oversikt over faste årsverk fordelt på de forskjellige stillingsbetegnelsene:

Stillingsbetegnelse	2018
Virksomhetsleder teknisk	1,00
Saksbehandler (merkantil)	1,30
Tekniske tjenester	2,00
Driftsoperatør /ing. VAR	3,00
Renholdere	6,78
Badevakt	0,30
Brannmannskap	0,40
SUM	14,78

Mål og resultater:

I KS 36/18 ble det vedtatt at alle utredninger vedtatt i budsjett 2018 utsettes inntil videre og at det skal bestrebes budsjettbalanse per 31.12.18.

Tema	Mål/strategier/tiltak i budsjett 2018	Resultat/status
Energi	Iverksette foreslåtte tiltak fra energimerkingen og ha som mål å redusere energiforbruket med 10%	Arbeidet pågår. Effekten mhp skoleutbyggingen ser man først når erfaringstallene foreligger for noen år
Renovasjon	Bidra til en effektiv avfallssortering også blant husholdningene og kostnadseffektive miljøstasjoner	Sortering av matavfall i «grønne poser» ble innført i 2018. «Søppelunker» ble gjennomført som vedtatt – en på våren og en på høsten.
Kommunal boligmasse	Ungdomsboliger rives og tomten selges. Dette i hht budsjettvedtak 15.12.16.	Utsatt gjennomføring i samsvar med politiske signaler. Arbeidet er gjenopptatt.
Barnehage	Avklare vedlikehold, utbygging eller rehabilitering	Vedtatt om tilbygg uten en 4. avdeling ble gjort i 2017. Planlagt oppstart av tiltaket utsatt grunnet

		kommunens økonomiske situasjon
Myrland	Utbygging av låve på Myrland	Ikke gjennomført. Utredning om ungdomsklubb pågår fremdeles
Kommunal bygningsmasse	Bidra med riktig prioritering av renhold, vedlikehold og service på den kommunale bygningsmassen	Gjennomført med de ressurser som har vært til rådighet. Rammefinansiert aktivitet som lett blir salderingspost – også i 2018.
Økonomi	Øke gebyrer, byggesak, oppmåling og plan	Gjennomført gebyrøkning. Økning i gebyrer på byggesak men ikke så mye som budsjettert. Økningen tok utgangspunkt i allerede høyt budsjett. Gebyrer på oppmåling vesentlig lavere enn budsjettert grunnet restanse som fører til lavere gebyrer samt manglende kapasitet.
Produksjon av vann	Optimalisere vannbehandlingsanlegget	Fullt produksjonsvolum i januar 2018. Inn samt justere inn renseprosessen
Vann	Erstatte gammel vannledning Østensvig – Rustad med ny	Delvis gjennomført. Ny vannledning i fra Vestlifeliet til Østensvig. Ny ledning fra Østensvig til Rustad gjenstår. Ikke gjennomført grunnet manglende kapasitet.
Avløp	Gjennomføre rehabilitering og oppgradering av Skodsberg renseanlegg	Rehabilitering og tilbygg av Skodsberg renseanlegg nærmest ferdigstilt. Skodsberg renseanlegg startet opp som omfatter tilbygg av personalrom og operatørrom, Etablering av nytt vanninntak samt brannvann.
Avløp	Bjørkebekk renseanlegg-optimalisering av anlegget og fjerne fremmedvann	Ikke gjennomført grunnet kapasitetsutfordringer
Avløp	Videreføre utbygging av trykkavløp i spredt bebyggelse	Siste etappe av trinn 1 og trinn 2 inkludert Moane er ferdigstilt. Siste delen som var tilkopling på Tromopp gjennomført.
Avløp	Reduser/fjerne fremmedvann på ulike deler av nettet	Pågår kontinuerlig i forbindelse med rehabiliteringsprosjekter og nyanlegg
Vann og avløp	Implementering av ny kommunal Forskrift om kommunale vann- og avgiftsgebyrer	Delvis gjennomført. Det er ikke gjennomført installasjon av vannmålere på <i>andre bygninger og næring</i> slik forskriften bestemmer. Dette skyldes

		kapasiteten for oppfølging fra administrasjonen
Vann og avløp	Oppstart trinn 3 (Fange/Strømsfoss) og 4 (Buer/Fyldeng) av trykkavløp i spredt bebyggelse	Ikke gjennomført grunnet manglende administrativ kapasitet samt ønske om å evaluere den første fasen og dra erfaringer av denne før neste trinn gjennomføres
Energi	Videreført fra 2016; Iverksette forslåtte tiltak fra energimerkingen og ha som mål å redusere energiforbruket med 10 %.	Gjøres ifm med skoleprosjektet – her må det driftes en stund for å se effekt.
Brann	Implementere vedtatt samarbeidsavtale med Halden	Gjennomført og har fungert bra Inkluderer også kompetanseheving for Aremark sine mannskaper
Kommuneplan	Sluttbehandle kommuneplanens arealdel.	Målsetting om å ferdigstille denne i 2018 ble ikke oppnådd, men det ble jobbet frem og behandlet en KU. Arbeidet fortsetter i 2019.
Landbruk, plan, byggesak, oppmåling	Økning byggesaksgebyrer ihht budsjettvedtak 14.12.17	Ikke oppnådd budsjett som forventet – se tidligere kommentar
Landbruk, plan, byggesak, oppmåling	Økning gebyrene for kart og deling ihht budsjettvedtak 14.12.17	Ikke oppnådd budsjett som forventet – se tidligere kommentar

Sammenligning KOSTRA/nøkkeltall

Årsgebyr for vannforsyning – årsavgift

Aremark 2015	Aremark 2016	Aremark 2017	Aremark 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
1 800	1 450	1 950	1 450	2 562	3 776	3 248

Avløpstjenesten – årsavgift

Aremark 2015	Aremark 2016	Aremark 2017	Aremark 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
3 000	4 130	4 930	4 230	4 450	3 894	3 743

Avfallstjenesten – årsavgift

Aremark 2015	Aremark 2016	Aremark 2017	Aremark 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
1 850	1 850	2 200	2 499	2 356	2 940	2 686

Feiing og tilsyn – årsavgift

Aremerk 2015	Aremerk 2016	Aremerk 2017	Aremerk 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
550	575	575	575	412	495	430

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	62/19	06.06.2019
Kommunestyret		20.06.2019

Regnskapskontroll 2019 - tertialrapport 1/19

Vedlegg

1. tertialrapport 2019
2. Investeringer - april 2019

Saksopplysninger

I følge forskrift om årsbudsjett § 10 skal rådmannen gjennom budsjettåret legge fram rapporter for kommunestyret som viser utviklingen i inntekter og innbetalinger og utgifter og utbetalinger i henhold til det vedtatte årsbudsjett. Uttrykket "gjennom året" og "rapporter" angir at slik rapportering skal skje med jevne mellomrom og minimum to ganger pr. år i tillegg til behandlingen av årsregnskapet. Regnskapet er nå ajourført for perioden 01.01.19 – 30.04.19.

Vurdering

Aremark kommune har fortsatt en økonomisk situasjon med flere utfordringer. Slik det fremkommer av vedlagte regnskapsrapport, hvor alle tiltak og vedtatte prosjekter er innarbeidet, viser prognosen nå at det kan forventes et mindreforbruk på kr 732 306.

Rådmannen vil fortsette sitt arbeid ift tiltak og prosjekter på alle områder slik at resultatet ved årets slutt er så nær balanse som mulig.

Rådmannen innstiller på at tertialrapport for 1. tertial 2019 tas til etterretning.

Rådmannens innstilling

Tertialrapport 1/2019 for perioden 01.01.19 – 30.04.19 tas til etterretning.

TERTIALRAPPORT PR 30.04.2019

Tjenesteområde	2019 Regnskap	2019 Årsprognose	2019 Årsbudsjett	Prognoseavvik
11 - Sentraladministrasjon	4 380 161	16 784 956	16 771 792	13 164
22 - Barnehage	2 851 141	8 424 181	8 215 220	208 961
23 - Skole	8 467 191	24 062 542	24 070 289	-7 747
31 - Barnevern, psykiatri og helse	2 156 571	6 468 584	6 395 656	72 928
32 - NAV	1 354 394	3 598 171	3 613 130	-14 959
33 - Pleie og omsorg	11 065 731	30 200 199	30 051 869	148 330
41 - Landbruk, plan, miljø og viltforvaltning	-88 138	2 183 901	2 175 905	7 996
43 - Teknisk	3 032 618	12 541 482	12 539 717	1 765
44 - VAR-området	-1 778 152	-562 699	-561 858	-841
45 - Brann og feiling	87 072	1 665 158	1 665 236	-78
80 - Frie inntekter	-37 206 285	-104 361 826	-104 200 000	-161 826
90 - Avskrivninger	0	-7 756 956	-7 756 956	0
91 - Renter, utbytte og lån	2 716 891	6 020 000	7 020 000	-1 000 000
92 - Fond og resultat	0	0	0	0
Totalsum	-2 960 807	-732 306	0	-732 306

Sykefravær t.o.m. april for hele kommunen: Langtid: 8,3 % Korttid: 2,1 % Totalt: 10,4 %

Kommentarer økonomi: Prognosen viser mindreforbruk på kr. 732 306 totalt sett for hele kommunen. Det gjelder i hovedsak ekstraordinære merinntekter fra blant annet Østfold Energi AS.

Andre kommentarer/utfordringer: Virksomhetslederne rapporterer til administrasjonen månedlig etter en fastlagt mal. Det rapporteres på sykefravær, avviksmeldinger, timebankavvik, fremdrift i forhold til BMS, m.m. og ikke kun på økonomi. Rapporteringsmetoden er endret fra budsjettavvik til prognoser.

Det vises ellers til kommentarer på den enkelte virksomhet.

Tjenesteområde	2019 Regnskap	2019 Årsprognose	2019 Årsbudsjett	Prognoseavvik
11 - Sentraladministrasjon	4 380 161	16 784 956	16 771 792	13 164

Sykefravær t.o.m. april : Langtid: 1,6 % Korttid: 3,4 % Totalt: 5,0 %

Avviksmeldinger: 0

Kommentarer økonomi: Prognoseavvik kr 13 164 som anses som balanse.

Tjenesteområde	2019 Regnskap	2019 Årsprognose	2019 Årsbudsjett	Prognoseavvik
22 - Barnehage	2 851 141	8 424 181	8 215 220	208 961

Sykefravær t.o.m. april : Langtid: 3,9 % Korttid: 2,1 % Totalt: 6 %

Avviksmeldinger: 4

Kommentarer økonomi: Merforbruk på kr. 208 961 skyldes i hovedsak flere barn i andre kommuner og lavere foreldrebetalingen enn forventet.

Venteliste pr 30.04.19: 0

Antall brukere pr 30.04.19: 51

Tjenesteområde	2019 Regnskap	2019 Årsprognose	2019 Årsbudsjett	Prognoseavvik
23 - Skole	8 467 191	24 062 542	24 070 289	-7 747

Sykefravær t.o.m. april : Langtid: 11,7 % Korttid: 2,2 % Totalt: 13,9 %

Timebank: Ajourført

Avviksmeldinger: Ja

Kommentarer økonomi: Mindreforbruk på kr. 7 747

Andre kommentarer/utfordringer: Aremark kommune har hatt en økning i antall godkjente beredskapshjem i kommunen. Det medfører at Aremark skole har jevnlig tilflyt av gjesteelever i kortere og lengre perioder. Gjestelevne har sjelden med seg nødvendige ressurser fra hjemkommunen. Vår utfordring er å finne en permanent ordning for akutt plasserte gjesteelever slik at de kan få det de har krav på i form av tilpasset opplæring. Utfordringene blir ytterligere forsterket ved at pedagogbemanningen reduseres med 2 x 100% stillinger f.o.m. aug. 2019.

Antall brukere pr 30.04.19: 176

Tjenesteområde	2019 Regnskap	2019 Årsprognose	2019 Årsbudsjett	Prognoseavvik
31 - Barnevern, psykiatri og helse	2 156 571	6 468 584	6 395 656	72 928

Sykefravær t.o.m. april : Langtid: 0 % Korttid: 1,8 % Totalt: 1,8 %

Avviksmeldinger: 0

Kommentarer økonomi: Merforbruk på kr. 72 928 som i hovedsak skyldes økte kostnader til legevaktordningene.

Andre kommentarer/utfordringer: **Lykkes med:** Tidlig intervensjon og fristoppfølging barnevern, kort ventetid og behandling på familieområdet, faste virksomhetsmøter. **Utfordringer:** Sikre et helhetlig tjenestetilbud på områdene barnevern, helse, og skole, herunder tilstrekkelig kapasitet, samarbeid og flyt mellom de ulike tjenestegrenene. Barnevern er et uforutsigbart tjenesteområde rent økonomisk, i tillegg er flyktningene en faktor som påvirker den økonomiske situasjonen betydelig. Utøvelse av det lovpålagte folkehelsearbeidet i kommunen er et område som bør ha et større fokus fremover. Bemanningssituasjonen på helsestasjonen har vært krevende.

Tjenesteområde	2019 Regnskap	2019 Årsprognose	2019 Årsbudsjett	Prognoseavvik
32 - NAV	1 354 394	3 598 171	3 613 130	-14 959

Sykefravær t.o.m. april : Langtid: 0 % Korttid: 1,1 % Totalt: 1,1 %
 Avviksmeldinger: 0
 Kommentarer økonomi: Mindreforbruk på kr. 14 959
 Hovedutfordringer i 2019 er å holde utbetalingen av sosialhjelp på et så lavt nivå som mulig. Måten dette må gjøres på er å ha et enda større fokus på arbeid og aktivitet og begrense bruk av passiv stønad.
 Andre kommentarer/utfordringer:

Tjenesteområde	2019 Regnskap	2019 Årsprognose	2019 Årsbudsjett	Prognoseavvik
33 - Pleie og omsorg	11 065 731	30 200 199	30 051 869	148 330

Sykefravær t.o.m. april : Langtid: 12,7 % Korttid: 1,5 % Totalt: 14,2 %
 Timebank:
 Avviksmeldinger: 1
 Kommentarer økonomi: Merforbruk på kr. 148 330 som i hovedsak skyldes økning i vedtakstimer på området for ressurskrevende brukere.
 Andre kommentarer/utfordringer: Bemanningssituasjonen har vært utfordrende det siste året, spesielt sykepleiersiden, dette har medført utstrakt nødvendig bruk av vikarressurser og noe overtid. Situasjonen er fortsatt anstrengt, men ser ut til å løse seg i løpet av året.
 Venteliste pr 30.04.19: 0
 Ant overliggere sykehus pr 30.04.19: 1
 Antall brukere pr 30.04.19: Sykehjem: 13 Hjemmesykepl: 53 Hjemmehjelp: 27

Tjenesteområde	2019 Regnskap	2019 Årsprognose	2019 Årsbudsjett	Prognoseavvik
41 - Landbruk, plan, miljø og viltforvaltning	-88 138	2 183 901	2 175 905	7 996

Sykefravær t.o.m. april : Langtid: 2,5 % Korttid: 1,1 % Totalt: 3,6 %
 Avviksmeldinger: Ingen
 Kommentarer økonomi: Balanse. Merinntekt fra Marker på grunn av etterslep i oppmålingssaker på kr 115 000. Dette kompenseres noe for mindreinntekter fra oppmåling, men vi har en forventning og forhåpning om at dette bedrer seg i løpet av året.

Tjenesteområde	2019 Regnskap	2019 Årsprognose	2019 Årsbudsjett	Prognoseavvik
43 - Teknisk	3 032 618	12 541 482	12 539 717	1 765

Sykefravær t.o.m. april : Langtid: 0,3 % Korttid: 1,7 % Totalt: 2 %
 Avviksmeldinger: Ingen
 Kommentarer økonomi: Balanse. Merutgifter til strøm og forsikring er kompensert med reduksjon i utgifter til vedlikehold. Gjennomføring av salg av boliger kan påvirke utgifter og inntekter på ansvarsene knyttet til boliger.

Tjenesteområde	2019 Regnskap	2019 Årsprognose	2019 Årsbudsjett	Prognoseavvik
44 - VAR-området	-1 778 152	-562 699	-561 858	-841

Sykefravær t.o.m. april : Langtid: 0,6 % Korttid: 1,7 % Totalt: 2,3 %
 Avviksmeldinger: Ingen
 Kommentarer økonomi: Merinntekter på slam er foreslått avsatt til fond. Merinntekter på renovasjon er foreslått avsatt til fond som kan brukes til innføring av ny sorteringsfraksjon.
 Merforbruk på vannområdet da kostnadene ikke dekkes av nåværende gebyrnivå. Videre ser vi at vann- og avløpstilkoblinger kan by på utfordringer. Prognose på tilknytningsgebyrer er opprettholdt som i budsjett. Merinntekter på avløp.

Tjenesteområde	2019 Regnskap	2019 Årsprognose	2019 Årsbudsjett	Prognoseavvik
45 - Brann og feiing	87 072	1 665 158	1 665 236	-78

Sykefravær t.o.m. april : Langtid: 0 % Korttid: 0,1 % Totalt: 0,1 %
 Avviksmeldinger: Ingen
 Kommentarer økonomi: Balanse, men antall uttrykninger er et usikkerhetsmoment for årsprognosen. I 2018 ble det på grunn av den tørre sommeren vesentlig høyere kostnader til utrykninger enn budsjettet. Størst aktivitet er gjerne i sommerhalvåret. Inntekter på feier er som budsjettet.

Tjenesteområde	2019 Regnskap	2019 Årsprognose	2019 Årsbudsjett	Prognoseavvik
80 - Frie inntekter	-37 206 285	-104 361 826	-104 200 000	-161 826

Kommentarer økonomi: Positivt prognoseavvik kr 161 826 som i hovedsak skyldes økte skatteinntekter.

Tjenesteområde	2019 Regnskap	2019 Årsprognose	2019 Årsbudsjett	Prognoseavvik
90 - Avskrivninger	0	-7 756 956	-7 756 956	0

Kommentarer økonomi: Ingen.

Tjenesteområde	2019 Regnskap	2019 Årsprognose	2019 Årsbudsjett	Prognoseavvik
91 - Renter, utbytte og lån	2 716 891	6 020 000	7 020 000	-1 000 000

Kommentarer økonomi: Postitivt prognoseavvik kr 1 000 000 som skyldes høyere utbytte fra Østfold Energi.

Tjenesteområde	2019 Regnskap	2019 Årsprognose	2019 Årsbudsjett	Prognoseavvik
92 - Fond og resultat	0	0	0	0

Kommentarer økonomi: Ingen.

Investeringer pr 30.04.2019

Radetiketter	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Avvik 2019 i kr	Kommentarer
4322 - Kommunale tomtefelt				
424 - Fladeåsen II - tomtefelt	0	6 700 000	-6 700 000	Avhengig av finansiering fra salg av boliger
4331 - Aremark skole				
432 - Aremark skole - asfalt/lyssetting	0	800 000	-800 000	Planlegges gjennomført
4332 - Aremark barnehage				
426 - Aremark barnehage	0	6 000 000	-6 000 000	Avhengig av finansiering fra salg av boliger
4440 - Vann				
412 - Trykkavløp - vann	0	3 200 000	-3 200 000	Forberedende arbeid pågår
4441 - Avløp og rensing				
411 - Trykkavløp - kloakk	148 520	10 200 000	-10 051 480	Forberedende arbeid pågår
417 - Skodsberg renseanlegg 2016	9 775	0	9 775	Kommer som egen sak om finansiering
418 - Skodsberg renseanlegg - teknisk anlegg	75 543	0	75 543	Kommer som egen sak om finansiering
457 - KomTek	0	400 000	-400 000	Satt i bestilling - ikke fakturert enda
460 - Prosjektleder	0	922 499	-922 499	Tiltrer 03.06.19
4510 - Brannvesen				
458 - Brann - verneutstyr	0	130 000	-130 000	Satt i bestilling - ikke fakturert enda
4321 - Omsorgsboliger				
. - Prosjekt uten prosjektnummer	2 000	0	2 000	
4330 - Rådhuset				
453 - Rådhuset - fjerning oljetank	0	800 000	-800 000	Ikke igangsatt grunnet manglende kapasitet i administrasjonen
454 - Aremark rådhus - boligprosjekt	0	500 000	-500 000	Avhengig av finansiering fra salg av boliger
4337 - Myrland				
420 - Aremark ungdomsklubb	0	1 500 000	-1 500 000	Avhengig av finansiering fra salg av boliger
4352 - Trimløype				
455 - Trimløype	0	1 000 000	-1 000 000	Avhengig av finansiering fra salg av boliger
4370 - Kommunale veger				
422 - Kommunale veger - Østkrokveien	0	500 000	-500 000	Avhengig av finansiering fra salg av boliger
428 - Skiltprosjekt - skilting av kommunale veger	0	800 000	-800 000	Ikke igangsatt grunnet manglende kapasitet i administrasjonen
456 - Gang- og sykkelvei Fosby-Haugeby	0	1 500 000	-1 500 000	Avhengig av finansiering fra salg av boliger
4371 - Vegbelysning				
434 - Kommunale veger - veglys	0	1 000 000	-1 000 000	Ikke igangsatt grunnet manglende kapasitet i administrasjonen
Totalsum	235 838	35 952 499	-35 716 661	

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	63/19	06.06.2019
Kommunestyret		20.06.2019

Finansforvaltningen pr 30.04.19

Saksopplysninger

Aremark kommunestyre vedtok eget finansreglement 16.09.10, sak 28/10. Reglementet er vedtatt med hjemmel i forskrift om finansforvaltning i kommuner og fylkeskommuner som trådte i kraft 01.07.10. Formålet med reglementet er at kommunen skal forvalte sine midler slik at tilfredsstillende avkastning oppnås, uten at det innebærer vesentlig finansiell risiko, og under hensyn til at kommunen skal ha midler til å dekke sine betalingsforpliktelser ved forfall. Reglementer legger opp til at rådmannen skal rapportere vedr. finansforvaltningen i kommunen i forbindelse med tertialrapporteringen og årsrapporteringen.

Pr. 30.04.2019 hadde Aremark kommune plassert sine finansielle aktiva slik:

	Pr. 30.04.16	Pr. 30.04.17	Pr. 30.04.18	Pr. 30.04.19	%	Betingelser pr 30.04.19
	Beløp	Beløp	Beløp	Beløp		
Innskudd hos hovedbank- forbindelse:						
Marker Sparebank (inkl. skattekonto)	20 442 067	25 683 170	10 138 225	18 346 547	95,29 %	1,80 %
Andre banker:						
Berg Sparebank	2 831 591	150 540	152 183	153 905	1,43 %	1,10 %
Eidsberg Sparebank	5 595 251	143 516	144 197	144 932	1,36 %	0,50 %
Halden Sparebank	158 393	158 472	158 551	158 780	1,49 %	0,05 %
KLP	4 707 323	44 308	46 099	46 191	0,43 %	0,20 %
Samlet plasseringer	33 734 624	26 180 006	10 639 255	18 850 354	100 %	

Kommunen har ikke plassert noen av sine midler i aksjer/obligasjoner eller andre verdipapirer for å oppnå avkastning.

Pr. 30.04.2019 hadde Aremark kommune plassert sine finansielle passiva slik:

	Pr. 30.04.16	Pr. 30.04.17	Pr. 30.04.18	Pr. 30.04.19		
	Beløp	Beløp	Beløp	Beløp	%	Betingelser pr. 30.04.19
Lån til investeringer:						
Husbanken	8 438 102	7 907 200	7 365 988	6 815 330	4,73 %	Fast: 0,670, 1,670 og 1,673
Kommunalbanken	49 655 390	74 254 460	72 201 580	70 105 990	46,35 %	Flytende: 1,7205 - 1,7535 Fast: 2,4900
KLP	39 767 180	60 334 677	71 826 395	83 901 309	46,11 %	Flytende: 1,950 og 2,000. Fast: 1,900, 1,950, 2,371, 2,370 og 2,400
Lån til viderutlån:						
Husbanken	3 792 155	4 566 924	4 376 579	4 226 773	2,81 %	Flytende: 1,455 Fast: 1,673
Samlet innlån	101 652 827	147 063 261	155 770 542	165 049 402	100 %	

63,13 % av kommunens låneopptak er bundet opp til fastrenteavtaler.

De største enkeltlånene er tatt opp i Kommunalbanken og KLP.

Kommunen har ikke rentebytteavtaler eller finansiell leasing.

Folkehelse

Ingen konsekvens.

Rådmannens innstilling

Aremark kommunes finansforvaltning pr. 30.04.2019 tas til etterretning.

Saksframlegg

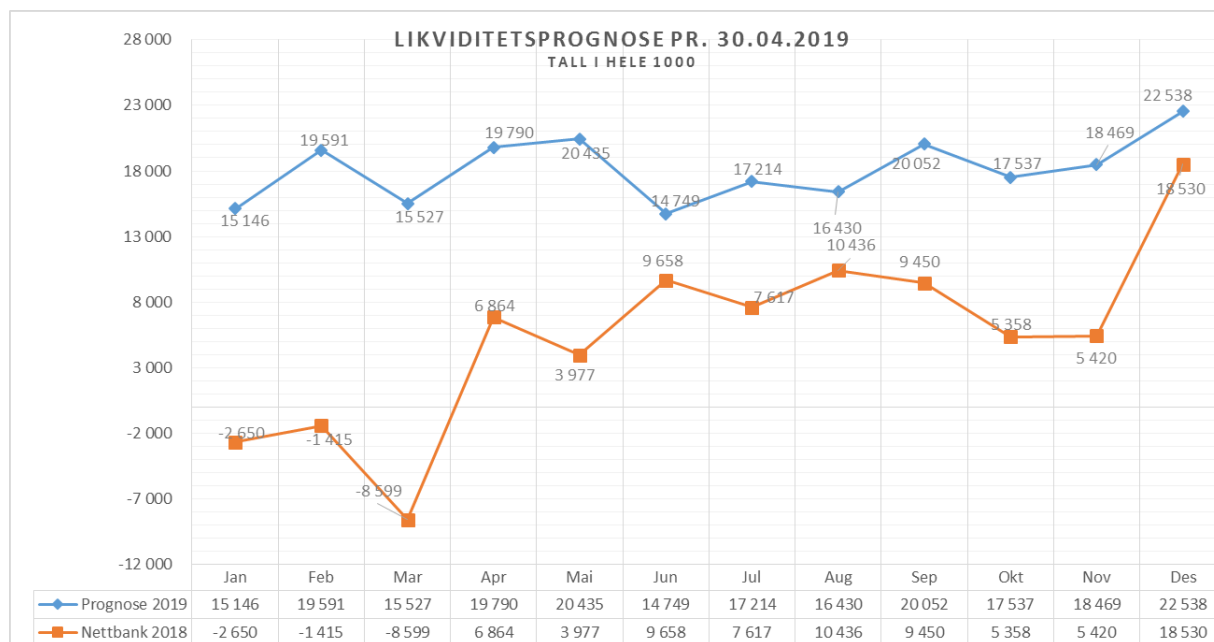
Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	64/19	06.06.2019
Kommunestyret		20.06.2019

Likviditetsprognose pr 30.04.19

Saksopplysninger

Saken legges fram i tråd med kommunestyrets vedtak 14.12.2017, sak 84/17.

Vurdering

Skattetrekkkonto er ikke medtatt i oversikten.

Kurven "2018" viser kommunens historiske likviditet for fjoråret (inkluderer investeringer og låneopptak).

I kurven "prognose 2019" er det ikke tatt høyde for budsjetterte fremtidige investeringer og låneopptak.

Både prognosen for 2019 og de historiske tallene for 2018, viser at det er store variasjoner i kommunens kontantbeholdning gjennom året.

Kommunene mottar rammetilskudd hver måned med unntak av månedene august og desember.

Månedene april, juni og desember er historisk sett de beste skattemånedene, og refusjon ressurskrevende brukere og utbytte fra Østfold Energi blir utbetalt i juni/juli.

I september og november utbetales etterbetalinger som følge av lønnsjusteringen og godtgjørelse til folkevalgte.

Det ble tatt opp lån på kr 13,7 mill i desember 2018. Dette og forfall på kommunale avgifter i februar er årsaken til den høye likviditet i begynnelsen av 2019.

Folkehelse

Ingen konsekvens

Rådmannens innstilling

Likviditetsprognose pr. 30.04.2019 tas til orientering.

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	65/19	06.06.2019
Kommunestyret		20.06.2019

Finansiering av påbegynte investeringer videreført fra 2018

Saksopplysninger

I 2018 var det investeringer som var igangsatt men ikke slutført i 2018. Disse ble ikke vedtatt finansiert for 2019 i vedtak for budsjett og økonomiplan i KS 13.12.18 sak 91/18 da status ikke var avklart da saken ble sendt ut. Rådmannen orienterte kommunestyret om at det ville komme en oppfølgingssak som ville inneholde finansiering av disse prosjektene. Dette er denne saken.

Saken gjelder følgende anlegg Skodsberg avløpsrensanlegg, SD system for skolen, låssystem i administrasjonsbygget på skolen.

Vurdering

Dette er allerede påbegynte og tidligere finansierte prosjekter men som er på forskjellige stadier når det gjelder gjennomføring.

Arbeidet med Skodsberg avløpsrensanlegg har pågått over flere år og er i slutfasen for ferdigstilling. Prosjektet består av to anleggsnummer – en for bygget og en for tekniske anlegg. Dette er gjort da investeringene har ulik avskrivningstid. Det gjenstår noe arbeider for å bli ferdig deriblant utomhusanlegget. Det er viktig at anleggene gjøres helt ferdig slik at de kommer over i en normal driftsfase. Rådmannen anbefaler derfor at anlegget finansieres opp slik at det blir ferdigstilt. Dette beløpet samsvarer med forskjellen mellom bevilgning til anlegget i 2018 og det som er regnskapsført. Dette utgjør kr 620.000,- eks mva.

SD anlegg for skolen –Her har arbeidet med utredning pågått for å klarlegge hvilken løsning man skulle gå for. Man har tatt utgangspunkt i å implementer skolen i det systemet som kommunen allerede har ved å utvidet dette med ett bygg. Rambøll har bistått kommunen med dette og det er innhentet pris fra dagens leverandør – EM systemer. Det er tatt en rekke

forbehold i tilbudet fra EM systemer og rådmannen vurderer å innhente tilbud fra flere leverandører for å belyse hvilke konsekvenser dette har for investeringskostnad og deretter drift. Dette må kommunen ha konsulentbistand til. Rådmannen anbefaler at det bevilges kr 500.000,- eks mva til dette arbeidet.

Låssystem: Når skolen ble bygget var ikke låssystem for administrasjonsbygget med. Dette skulle tas for seg selv etterpå. Dette dreier seg om 2 dører med låssystem. Rådmannen ber om at det bevilges kr 150.000,- + mva til dette.

Rådmannens innstilling

For å ferdigstille påbegynte og tidligere finansierte prosjekter bevilges

1. kr 620 000 eks mva til Skodsberg avløpsrenseanlegg. Utgiften belastes kto 02307.4441.350 og finansieres ved bruk av lån kto 09100.4441.870....'
2. kr. 500.000,- eks mva til SD anlegg på skolen. Utgiften belastes kto 02307.4331.222 finansieres ved bruk av lån kto 09100.4331.870 ..
3. kr. 150.000,- eks mva for å installere manglende låssystem på skolen. Utgiften belastes kto 02307.4331.222 og finansieres ved bruk av lån kto. 09100.4331.870.

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	66/19	06.06.2019
Kommunestyret		20.06.2019

Finansiering av branntekniske tiltak på de kommunale byggene Fosbykollen sykehjem og Aremark barnehage

Saksopplysninger

Rambøll har utført brannteknisk konsept på oppdrag for kommunen både på Fosbykollen sykehjem og på Aremark barnehage. Dette har resultert i en tiltaksplan som spesifiserer hvilke tiltak som skal bør eller skal gjøres for at byggene skal oppfylle forskriftskrav. Kommunen har ved branntilsyn vist til disse tiltaksplanene som en plan for å lukke avvik etter branntilsyn.

Det har tidligere vært fremmet en sak (27.09.18, KS 61/18) om bytting av noen vinduer på barnehagen som er et avvik etter branntilsyn. Dette arbeidet ble ikke utført i høst som planlagt.

Rambøll har vært i kommunestyret og orientert om tiltaksplanen på sykehjemmet. I tillegg har det vært bevilget midler (KS 45/19, 09.05.19) til konsulentbistand for å komplettere tiltaksliste med kostnadsoverslag slik at man nå har en formening om kostnader for de ulike tiltakene.

Vurdering

Fosbykollen sykehjem:

Med utgangspunkt i tiltaksliste utarbeidet av Rambøll AS med spesifiserte kostnader anbefaler rådmannen at kommunestyret finansierer opp de tiltakene som har en anbefalt gjennomføringstid benevnt som *strakstiltak* og *1-3 år*. Tiltakene i tidsperspektiv 1-3 år skal da etter planen være ferdigstilt i løpet av april 2020. Strakstiltakene skulle allerede vært gjennomført. De tiltakene som har en anbefalt gjennomføringstid på 4-7 år vil rådmannen komme tilbake til i budsjettprosessen for 2020. Eventuelle tiltak vil da sees opp mot anbefalinger fra prosjektet *Fremtidens pleie- og omsorgstjenester i Aremark*.

Basert på de kostnader som fremkommer av tiltaksplanen hvor det tas høyde for noe uforutsett anbefaler rådmannen at det bevilges kr1.500.000,- eks mva til branntekniske tiltak på Fosbykollen sykehjem.

Barnehagen:

På barnehagen er det tilsvarende inndeling av tidsperspektiv i tiltaksliste hvor rådmannen også anbefaler å gjøre tiltak som har anbefalt gjennomføringstid straks og 1-3 år. Disse tiltakene må også her sees opp mot avvik etter branntilsyn. Det er ikke brukt konsulentbistand for å få et kostnadsoverslag for de tiltakene som skal gjennomføres. Rådmannen anbefaler at det bevilges kr. 250.000,- eks mva slik at arbeidet kommer i gang. Skulle det vise seg at arbeidene blir mer omfattende enn det er midler til vil rådmannen komme tilbake til dette i en egen sak.

Konklusjon:

Kommunen bør følge opp avvik etter tilsyn og påse at de kommunale byggene er i samsvar med gjeldene lover og forskrifter. Selv om det er planer om omgjøring av både sykehjem og barnehage vil det ta noe tid før dette er gjennomført. I mellomtiden bør det gjøres tiltak slik at byggene er forskriftsmessige. Innhenting av tilbud på jobbene kan samordnes slik at kostnader for utførelse blir så lave som mulig.

Rådmannens innstilling

1. Det bevilges kr 1.500.000,- eks mva til brannteknisk oppgradering av Fosbykollen sykehjem i tråd med tiltaksplan utarbeidet av Rambøll for de tiltakene som er gitt med anbefalt gjennomføringstid *straks* og *1-3 år*. Avvik etter branntilsyn ivaretas i samme prosess.

Investeringen belastes konto .02307.4333.261 og finansieres ved bruk av lån.konto 09100.4331.870

2. Det bevilges kr 250.000,- eks mva til brannteknisk oppgradering av Aremark barnehage i tråd med tiltaksplan utarbeidet av Rambøll for de tiltakene som er gitt med anbefalt gjennomføringstid *straks* og *1-3 år*. Avvik etter branntilsyn ivaretas i samme prosess

Investeringen belastes konto 02307.4332.221 og finansieres ved bruk av lån konto 09100.4332.870

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	67/19	06.06.2019

Møterom Aremark rådhus

Saksopplysninger

Pr i dag er det kun kommunestyresalen som er tilgjengelig som møterom på Aremark rådhus. Dette lokalet fungerer ikke hensiktsmessig når det er få deltakere. Rommet er stort og det brukes unødvendig mye energi på oppvarming i vinterhalvåret. Administrasjonen føler det er et stort behov av et mindre møterom på Aremark rådhus.

Dette har tidligere vært tatt opp og egnet rom er kontoret som byggesak og miljø bruker i dag (tidligere formannskapssal). Brukerne av dette kontoret er villig til å flytte til et annet kontor i 2.etasje på rådhuset.

Nytt møterom har behov av møtebord, stoler og nødvendig utstyr til fremvisning etc. Det anslås at dette vil ha en utgift på inntil kr 100 000,-.

Vurdering

Rådmannen ser behovet for et annet og mindre møterom på Aremark rådhus, og anbefaler at det bevilges kr 100 000,- eks. mva til møtebord, stoler og nødvendig utstyr til fremvisning etc.

Rådmannens innstilling

1. Det bevilges inntil kr 100 000,- eks. mva til å etablere nytt møterom på Aremark rådhus.
2. Utgiften belastes konto 12000.4330.130 og dekkes ved bruk av formannskapets konto 14900.1900.180.

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	68/19	06.06.2019
Kommunestyret		20.06.2019

Oppfølging av renovasjonssak - 25.04.2019

Vedlegg

1 Vedtak__KS_25.04.2019

Saksopplysninger

Det er flere punkter innen renovasjon som har kommet i lyset siden forrige kommunestyrevedtak. Derfor er denne saken delt opp med 4 temaer.

1. Muligheter for containere på hyttefelt.

Administrasjonen hadde møte med Årbu hyttevelforening 16.mai. De ønsket å diskutere renovasjonsordningen ved Årbu hyttefelt med de nye papirbeholderne som skal komme. De mente de ikke ville ha plass til flere beholdere utover de 16 beholderne de har i dag for restavfall. Da muligheten for containere kom opp var de svært positive til dette. Dette mener også administrasjonen kan være et godt tilbud for både Årbu og flere hyttefelt som Sjøvik, Skjulstad, Buer og Moen med flere. Ved utplassering av containere med sensorer vil de til enhver tid bli tømt ved behov. I avtalen som er inngått med renovatør er det innlagt pris for tømning av containere.

2. Budsjett og kostnader rundt ny søppelbeholder.

I sak 34/19 vedtok kommunestyret å innføre en ny renovasjonsordning for papir, papp og kartong (PPK). Samt at Rådmannen ble bedt belyse budsjettmessige konsekvenser og endringer i gebyrsatsene som en konsekvens av punktene over (i vedtaket, ligger som vedlegg til saken) og legge dette fram for kommunestyret før ordningen innføres.

Investeringene vil se slik ut:

Antall nye PPK-beholdere (basert på antall bolig/hyttebeholdere som finnes per i dag):	Pris pr.beholder m.montert lokk	Pris ID-merker pr.merke	Pris utkjøring pr.beholder
1310	300,00	8,00	100,00
	393 000,00	10 480,00	131 000,00
Totalt (inkludert uforutsette utgifter på 15%):		614 652,-	

Beholderne kan også leveres uten påmontert lokk for så å monteres når de ankommer kommunen. Da er det mulighet til å ha flere beholdere i en lastebil (816 stykk), enn med lokkene på montert (672), men for i dette tilfellet blir det to lastebillass uansett om kommunen velger å få beholderne med lokk på eller ei. Å motta beholderne uten lokk og montere dem på selv, vil trolig ikke bespare kommune for utgifter da kommunen må bruke egne ressurser for å på lokkene, som allerede har andre prioriteringer å ivareta.

Videre vil det bli følgende utgifter i forhold til drift:

Pris innsamling pr.beholder	
	20,00
	26 200,00
Drift pr. år	314 400,00

Kostnader for å levere PPK: Om befolkningen er flink til å sortere gir mottakeren kommunen 175,- per beholder, men om man ikke er så nøye på å sortere godt nok vil det gi kostnader ved levering. Per Olaussen (Halden kommune, renovasjon) mener vi trolig ligge på rundt 0,- i det regnestykket.

Kommunen vil spare penger på at det ikke vil være behov for å tømme papirkontainerne like ofte og kanskje i fremtiden fjernes helt.

3. Næringsavfall

Renovasjonsordningen i Aremark omfatter i dag også næringsavfall. Dette er ikke i samsvar med reglene for selvkost. Renovasjonsordningen må ordnes slik at det skilles mellom husholdningsavfall og næringsavfall i kommunen.

I forhold til forurensingsloven er kommunen pliktig å ta imot husholdningsavfall, mens de som produserer næringsavfall må sørge for egen tømning. Derfor foreslår rådmannen å stramme inn på dette sett opp imot praksisen som eksisterer i kommunen i dag. Dagens gebyrregulativ ivaretar ikke næring da det i forhold til renovasjon, feiing/tilsyn og vann/avløp/slam, regulativet omtaler kun bolig/fritidsbolig.

Forurensningsloven

§ 30. Kommunal innsamling av husholdningsavfall m.v, 1.ledd.:

Kommunen skal sørge for innsamling av husholdningsavfall. Forurensningsmyndigheten kan i forskrift eller i det enkelte tilfellet pålegge kommunene å innføre ordninger for sortering av avfallet. Et slikt pålegg må baseres på en samlet vurdering av kostnadene dette vil innebære i forhold til de miljøfordeler som oppnås.

§ 32. Håndtering av næringsavfall, 1.ledd:

Den som produserer næringsavfall, skal sørge for at avfallet blir brakt til lovlig avfallsanlegg eller gjennomgår gjenvinning, slik at det enten opphører å være avfall eller på annen måte kommer til nytte ved å erstatte materialer som ellers ville blitt brukt. Annen disponering av

avfall fra fiske, jordbruk og skogbruk mv. er likevel tillatt, såfremt forurensningen dette kan medføre omfattes av § 8 første ledd nr. 1.

4. Oppfølging av vedtak i kommunestyret - orientering

Da sak 34/19 var oppe til behandling i kommunestyret inneholdt rådmannens innstilling følgende punkt:

Rådmannen bes innføre en ordning der abonnenter som ligger til mindre veier der det er 4 beholdere eller færre setter beholderen ut til nærmeste hovedvei, eller samlingspunkt for renovasjon.

En av grunnene til at dette punktet var med i saken er at det finnes en del veier i kommunen som ikke er framkommelig for dagens renovasjonsbil. De har blitt større og tyngre siden innsamling av søppel begynte. Derfor er det en del søppelbeholdere som må flyttes på grunn av framkommeligheten og HMS-krav for sjåførene, de skal ikke utsette seg for fare. Samtidig ønsker ikke renovatøren å kjøre på folks plener eller grøfter da det kan gi skader både på grunnen og kjøretøy som vil gi økte utgifter.

Vurdering

1. Muligheter for containere på hyttefelt.

Rådmannen ser veldig positivt på å tilby containere ved hyttefelt og ønsker snarlig å innarbeide dette i renovasjonsordningen. Dette vil gi muligheter til hyttefolket for renovasjon hele året uten å få problemer med store søppelbeholdere som står utplassert ved hyttefeltene i dag. Når det er så mange beholdere samlet på en plass slik det er mange steder gjør det vanskelig å holde brøytet og isfritt rundt beholderne, samt at arealene som kreves for å ha så mange blir mer enn det mange har plass til. Derfor er det mer hensiktsmessig å kunne begrense antallet beholdere særlig nå når PPK-beholderne skal ut.

Inntil videre bør da vedtaket om helårsgebyr mot helårsrenovasjon bli stående og eventuelt justere gebyrene når man ser hvordan selvkosten blir fremover.

2. Budsjett og kostnader rundt ny søppelbeholder.

Grovkalkyler viser at gebyrene vil øke med ca.10-15% med denne PPK-ordningen. Her kan det bli justeringer om det innføres en container løsning for hyttefelt og fjerner næringsavfall.

3. Næringsavfall

Kommunen bør fjerne næringsavfallet fra innsamlingen av husholdningsavfall. På en side kan det være fordeler med å ta imot næringsavfallet via kommunens renovasjonsordning da man sikrer at avfallet blir behandlet på riktig måte. Men på en annen side er kommunens innbyggere og hyttebefolkning med på å subsidiere private næringsdrivende som burde ivareta sitt eget avfall. I tillegg er det fare for at farlig avfall fra næringsdrivende havner på avveie om de kaster det i restavfallet. Om kommunen skal ta imot avfall fra næring og industri må dette inn i en forskrift, jf forurensningsloven §32, 3.ledd: *Forurensningsmyndigheten kan i forskrift eller i det enkelte tilfelle pålegge produsenten å levere næringsavfall til kommunalt avfallsanlegg.*

4. Oppfølging av vedtak i kommunestyret - orientering

Rådmannen henvendte seg til Ordfører om dette hvor det nå er gitt en presisering om hvordan å følge opp vedtaket og spesielt denne saken. Beskjeden var å gi alle de som må flytte beholderne sine beskjed med mulighet til å klage på beslutningen. Dette jobber nå rådmannen med å gjennomføre.

Rådmannens innstilling

1. Rådmannen bes følge opp og eventuelt innføre renovasjonsordning med containere ved hyttefelt.
2. Aremark kommunestyre godkjenner grunnlagene for den nye papir-, papp- og kartongordningen og ber rådmannen iverksette denne.
3. Rådmannen bes endre dagens renovasjonsordning slik at de skilles mellom husholdningsavfall og næringsavfall i kommunen.

Behandling i Kommunestyret - 25.04.2019

Drift- og utviklingsutvalgets innstilling:

- 1. Aremark kommune innfører sortering av ny fraksjon som er papir, papp og kartong i en egen beholder. Det innføres også for fritidseiendommer.*
- 2. Aremark kommune innfører helårsrenovasjon for fritidseiendommer. Renovasjonsbeholdere (restavfall, papir, papp og kartong) plasseres på en hensiktsmessig måte slik at renovatøren får utført tømming. Det er anledning til å ha fellesbeholdere.*
- 3. Rådmannen bes belyse budsjettmessige konsekvenser og endringer i gebyrsatsene som en konsekvens av punktene over og legge dette frem i en sak for kommunestyret før ordningen innføres.*

Drift- og utviklingsutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Aremark kommune innfører sortering av ny fraksjon som er papir, papp og kartong i en egen beholder. Det innføres også for fritidseiendommer.
2. Aremark kommune innfører helårsrenovasjon for fritidseiendommer. Renovasjonsbeholdere (restavfall, papir, papp og kartong) plasseres på en hensiktsmessig måte slik at renovatøren får utført tømming. Det er anledning til å ha fellesbeholdere.
3. Rådmannen bes belyse budsjettmessige konsekvenser og endringer i gebyrsatsene som en konsekvens av punktene over og legge dette frem i en sak for kommunestyret før ordningen innføres.

AREMARK
KOMMUNE

Arkiv: L31
Arkivsaksnr: 2018/159-20
Saksbehandler: Mette Eriksen

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	69/19	06.06.2019
Kommunestyret		20.06.2019

Nytt kommunenummer fra 01.01.2020

Saksopplysninger

Stortinget vedtok 8. juni 2017 sammenslåing av 111 kommuner til 43 nye kommuner og 13 fylkeskommuner til 6 nye fylkeskommuner. Vedtakene ble fattet ved behandling av Prop. 96 S (2016–2017) *Endringer i kommunestrukturen* og Prop. 84 S (2016–2017) *Ny inndeling av regionalt folkevalt nivå*, jf. Innst. 386 S (2016–2017) og Innst. 385 S (2016–2017).

Statistisk sentralbyrå (SSB) har i brev 1. september 2017 gitt departementet et forslag til nye fylkesnummer og kommunenummer fra 1. januar 2020. Hovedprinsippet er at det fastsettes nye nummer til nye sammenslåtte kommuner og fylkeskommuner. Sammenslåing av fylkeskommuner gjør det nødvendig å fastsette nye kommunenummer til alle kommunene i det nye fylket, da de to første sifrene i et kommunenummer er fylkesnummer. Det er ikke ønskelig med gjenbruk av nummer, det vil si at et nummer betyr forskjellige ting på forskjellige tidspunkt.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet fastsetter, i tråd med forslaget fra SSB, nye fylkesnummer til fylkeskommuner som er vedtatt slått sammen, nye kommunenummer til alle kommuner som er vedtatt slått sammen, og nye kommunenummer til kommuner i fylker som er vedtatt slått sammen.

Følgende nye fylkesnummer gjelder fra 2020:

- Sammenslåing av Østfold, Akershus og Buskerud får fylkesnummer 30
- Sammenslåing av Hedmark og Oppland får fylkesnummer 34
- Sammenslåing av Vestfold og Telemark får fylkesnummer 38
- Sammenslåing av Aust-Agder og Vest-Agder får fylkesnummer 42
- Sammenslåing av Hordaland og Sogn- og Fjordane får fylkesnummer 46
- Sammenslåing av Troms og Finnmark får fylkesnummer 54

Som en konsekvens av sammenslåingen av fylkene Akershus, Buskerud og Østfold til Viken, får alle kommuner i Viken nye kommunenummer fra 2020.

Når fylkeskommuner slår seg sammen, får kommunene tildelt nytt kommunenummer. Det skyldes at kommunenummerets to første sifre skal være identiske med fylkesnummerets.

Aremark kommune bytter kommunenummer fra dagens 0118 til 3012 ved årsskiftet.

Endring av kommunenummer fører til konsekvenser for alle sektorene og støttefunksjonene i kommunen. De største konsekvensene er knyttet til rapportering fra kommune til stat og oppdatering av Matrikkelen, hvor kommunenummer inngår i numrene til alle enheter. Men endringen påvirker i større eller mindre grad alle kommunens IKT-systemer.

Vurdering

Aremark kommune har startet opp arbeidet med denne prosessen. Det er utført kartlegging av hvilke endringer som behøves og planlegging av hvordan det er mest hensiktsmessig å gjennomføre dem.

For å kunne gå videre i denne prosessen anser administrasjonen det nødvendig med en bevilgning for bestilling og gjennomføring av oppdatering av kommunens systemer i forhold til nytt kommunenummer.

Det er antydnet en pris mellom kr 150 000 – 250 000. Men, etter å mottatt pris for 2 av systemene (KomTek og Gisline) som utgjør kr 130 000,- anser rådmannen at utgiften vil bli høyere.

Rådmannen anbefaler at det bevilges inntil kr 300 000,- til dette prosjektet

Folkehelse

Ingen konsekvens.

Rådmannens innstilling

1. Det bevilges inntil kr 300 000,- til oppdatering av kommunens systemer i forhold til nytt kommunenummer.
2. Utgiften belastes kto 12701.1122.120 og finansieres ved bruk av disposisjonsfond kto 19500.1122.120/2.5600.001.

PS 70/19 Orienteringer

PS 71/19 Grunngitte spørsmål etter § 20 i reglement for utvalg

PS 72/19 Forespørsler